

การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

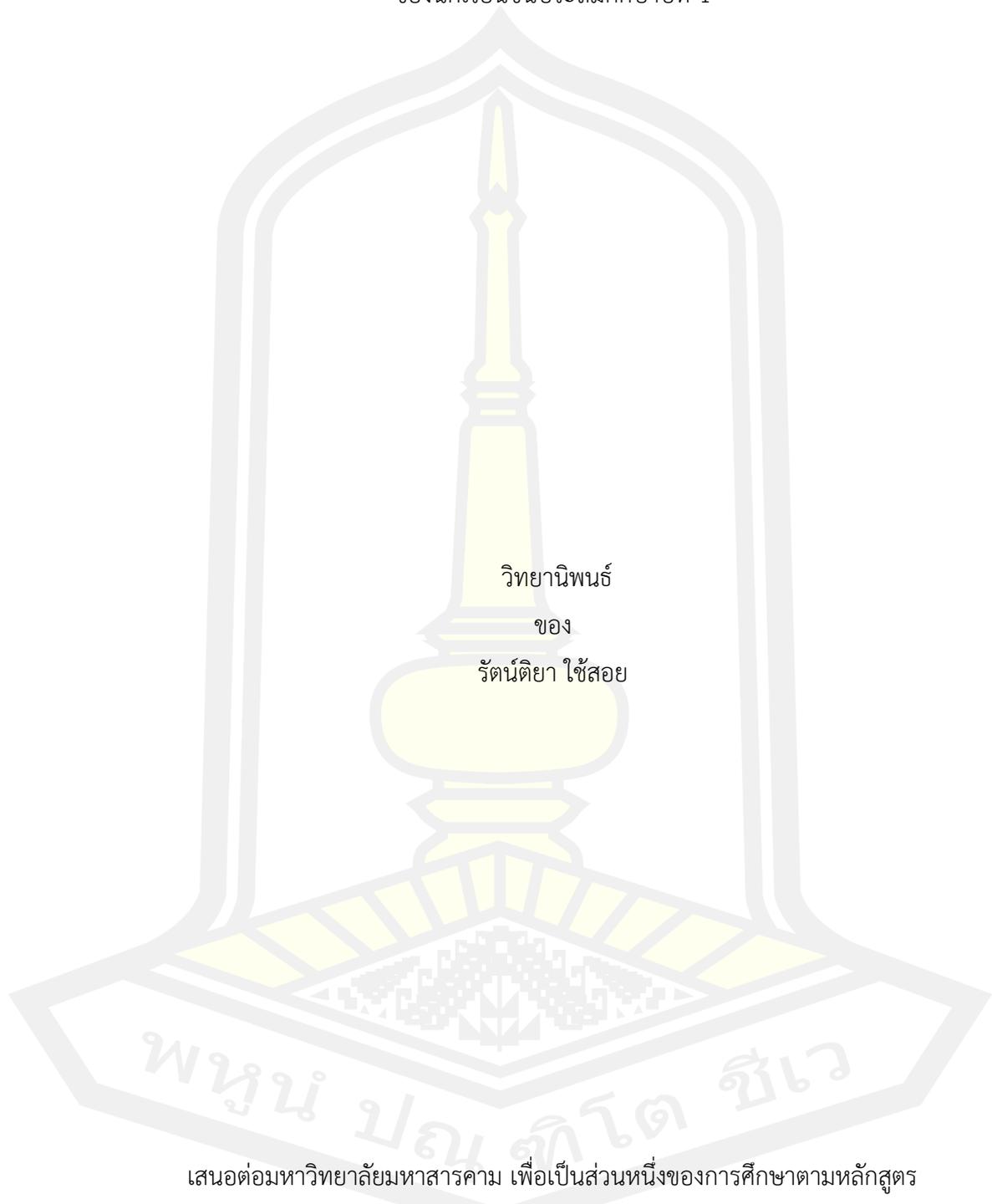
วิทยานิพนธ์
ของ
รัตน์ดิยา ใสสอย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กรกฎาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

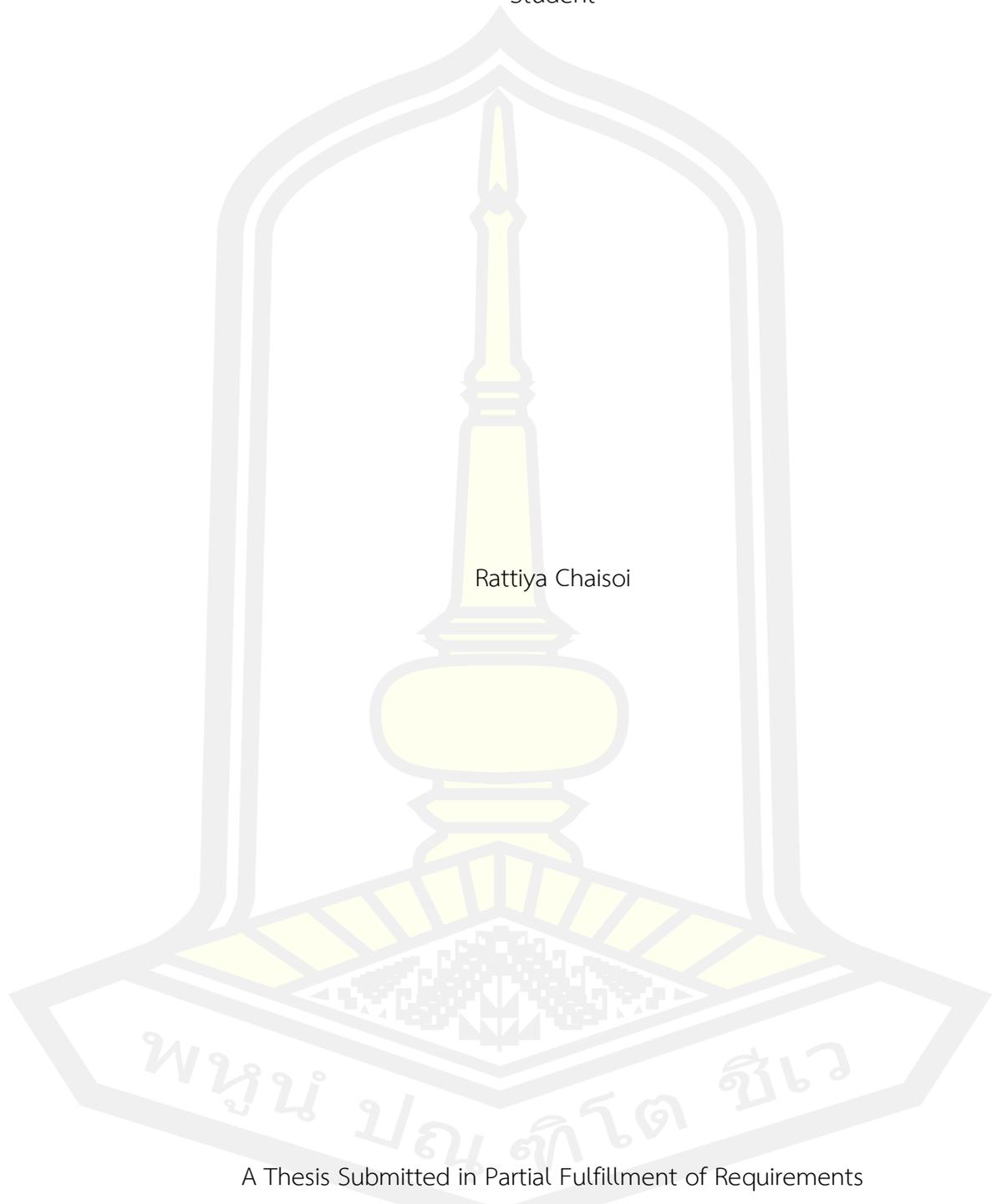
วิทยานิพนธ์
ของ
รัตน์ติยา ใสสอย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กรกฎาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Learning Management with Mind Mapping on Reading Achievement of Grade 1
Student

Rattiya Chaisoi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Curriculum and Instruction)

July 2022

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวรัตนัตติยา ใส้สอย
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. ชวลิต ชูกำแหง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. จิระพร ชะโน)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. ญาณภัทร สีหะมงคล)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. กัลยา กุลสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ชวลิต ชูกำแหง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1		
ผู้วิจัย	รัตณิตยา ใส่ออย		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิระพร ชะโน		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชนิดอ่านออกเสียง อ่านถูกได้ 1 คะแนน อ่านผิดได้ 0 คะแนน ทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด มีประสิทธิภาพ 79.68/78.75

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 78.75 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 75

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด, ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน

TITLE	Learning Management with Mind Mapping on Reading Achievement of Grade 1 Student		
AUTHOR	Rattiya Chaisoi		
ADVISORS	Assistant Professor Jiraporn Chano , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2022

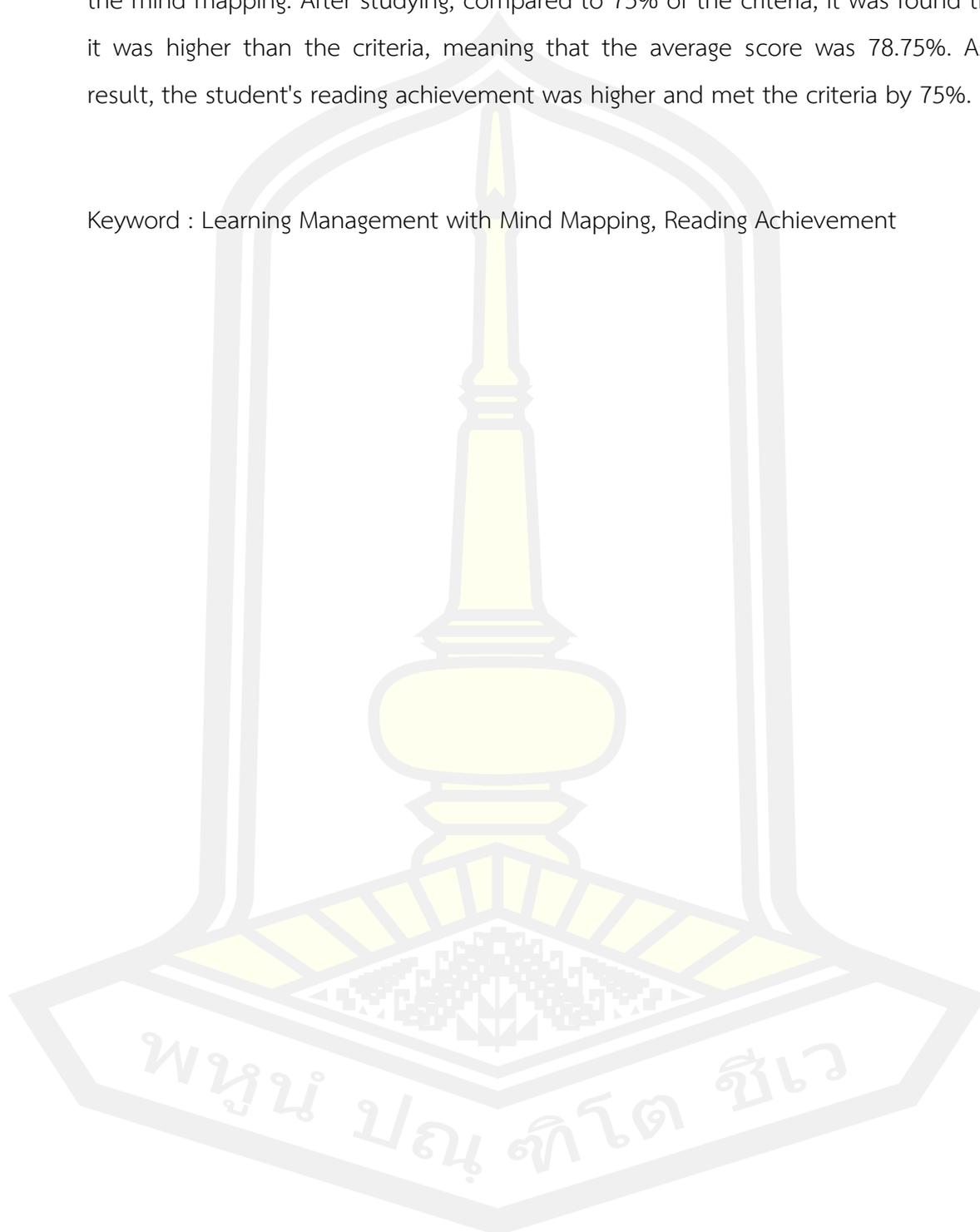
ABSTRACT

This research aims to 1. To develop a learning management plan with a mind mapping that has on reading achievement of grade 1 students who meet the criteria of 75/75 2. To develop reading achievement of grade 1 student who study with learning management with a mind mapping Compared to 75% criteria, Ban Pa Sang Nong Hee School, Muang District, Province Khon Kaen, 1 classroom, 8 students. which is obtained by selecting a specific tools used in Research, including: 1. Plans for learning management with a mind mapping. Created by the researcher and from the analysis of standards and indicators, there are 4 plans for learning management, each plan is 4 hours, divided into a total of 16 hours. 2. Reading Achievement Test of grade 1 student. Read aloud, correct reading received 1 point, wrong reading 0 points, total 20 items 20 points. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the research appear as follows.

1. A plan for reading learning management for grade 1 students with a mind mapping learning management. Effective 79.68/78.75.

2. The reading achievement of the first grade students who studied with the mind mapping. After studying, compared to 75% of the criteria, it was found that it was higher than the criteria, meaning that the average score was 78.75%. As a result, the student's reading achievement was higher and met the criteria by 75%.

Keyword : Learning Management with Mind Mapping, Reading Achievement

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูก้าแพง ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนื่องเฉลิม อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์วี พูลพุทธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศาริตา สุขคง อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เลย ดร.จิตตรา พิกุลทอง ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนผดุงนารี และ ดร.สุภัทรา สฤชสมบัติ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านเชียงยืน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายภมร สุรพงษ์รัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนช้าง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่กรุณาอนุเคราะห์สถานที่ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและ เก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

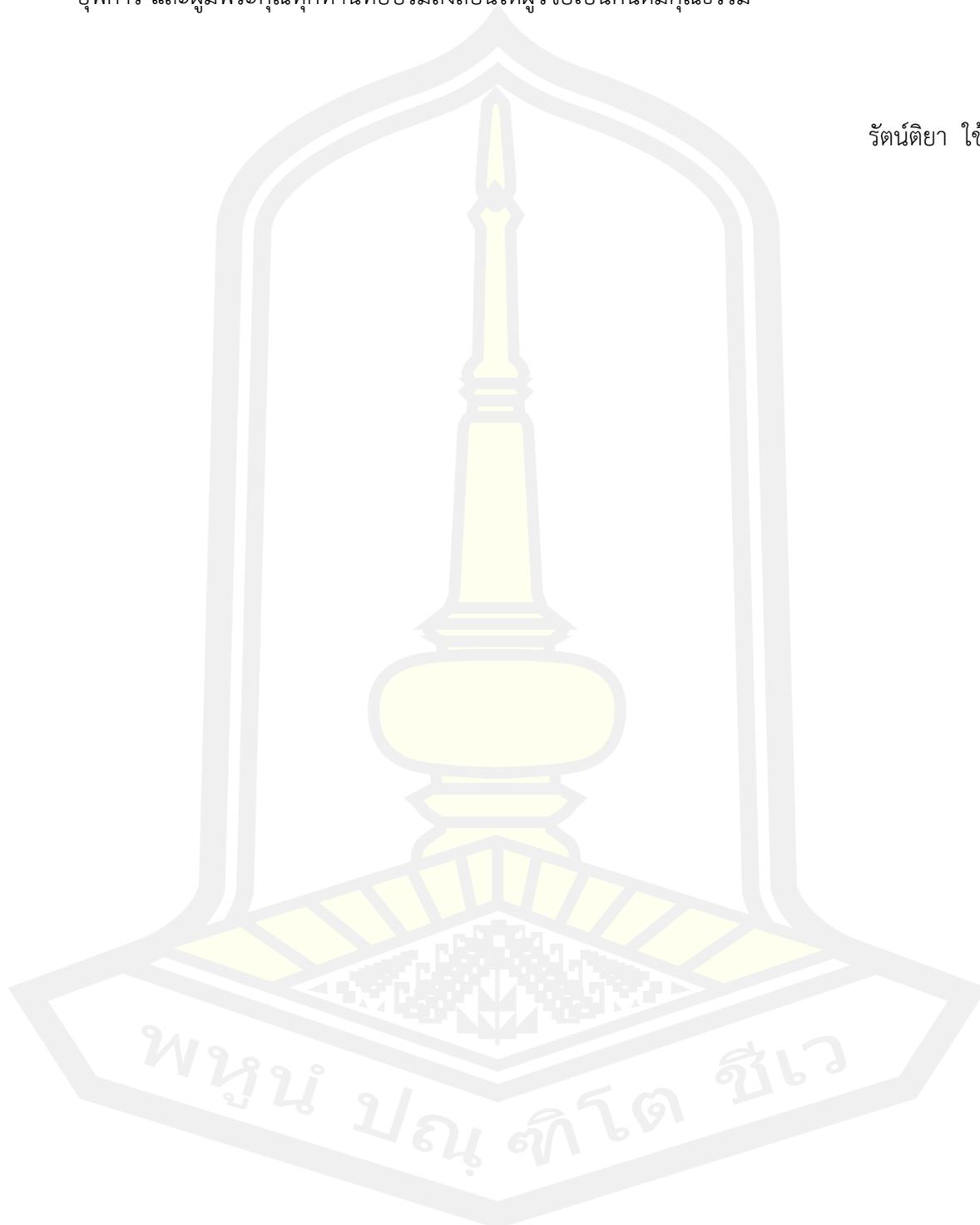
ขอขอบพระคุณ นางสาวรัชดาพร ทองยศ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านป่าสังข์หนองฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่กรุณาอนุเคราะห์ สถานที่ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ขอขอบคุณคณะครู และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้จนประสบ ผลสำเร็จ

ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษาของ ผู้วิจัยเป็นอย่างดีและขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ทุกคน ที่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณครูอาจารย์
บุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยเป็นคนดีมีคุณธรรม

รัตนติยา ใส้สอย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	8
การอ่าน.....	13
การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด.....	22
แผนการจัดการเรียนรู้.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
งานวิจัยในประเทศ.....	45
งานวิจัยต่างประเทศ.....	49
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	51
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	52

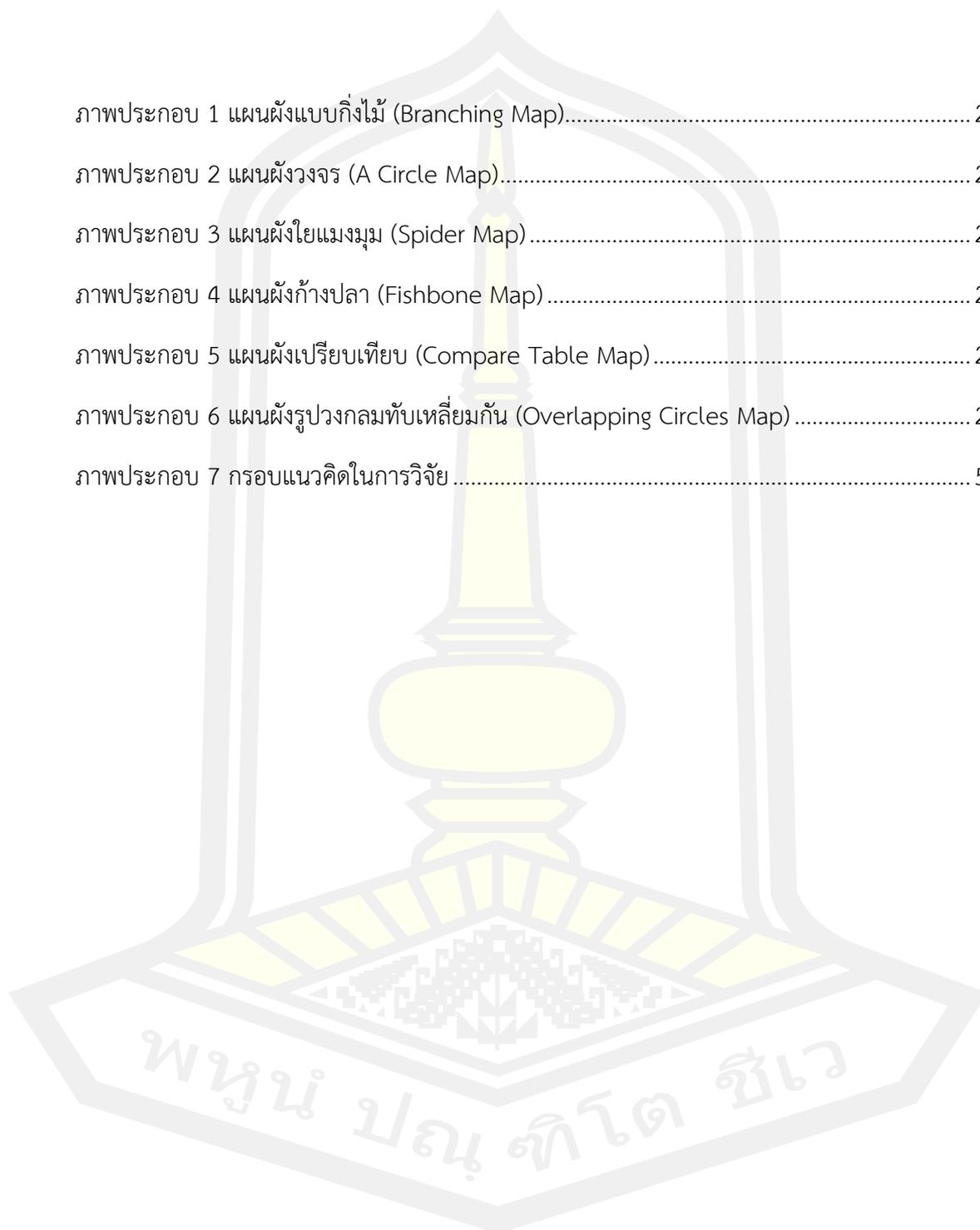
รูปแบบที่ใช้ในการวิจัย.....	52
กลุ่มเป้าหมาย.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	69
สรุปผล.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	117
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	122
ประวัติผู้เขียน.....	130

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	11
ตาราง 2 รูปแบบการวิจัยแบบ One-Shot Case Study.....	52
ตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัด สาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านสะกดคำ.....	54
ตาราง 4 จำนวนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบที่ต้องการของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ	57
ตาราง 5 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ	60
ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดและการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	66
ตาราง 7 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	67
ตาราง 8 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด..	118
ตาราง 9 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการอ่านสะกดคำโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ).....	120
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านทั้งฉบับ	121

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map).....	25
ภาพประกอบ 2 แผนผังวงจร (A Circle Map).....	26
ภาพประกอบ 3 แผนผังใยแมงมุม (Spider Map).....	26
ภาพประกอบ 4 แผนผังก้างปลา (Fishbone Map).....	27
ภาพประกอบ 5 แผนผังเปรียบเทียบ (Compare Table Map).....	27
ภาพประกอบ 6 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map).....	28
ภาพประกอบ 7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมมนุษย์ ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม ให้เป็นคนที่มีคุณภาพและคุณธรรม การจัดการศึกษาไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาไทยมาโดยตลอด เนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตจริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้บรรจุกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนอกจากจะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยจึงเป็นทักษะการใช้ภาษาที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ โดยที่การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้ เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ หากผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาดังกล่าวจะช่วยให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำเพื่อเรียบเรียงความคิด ความรู้ ได้เหมาะสม ตลอดจนเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพตามกฎเกณฑ์ ความหมาย กาลเทศะ และบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาควรเน้นด้านการอ่าน เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเรียนทุกรายวิชา หากนักเรียนอ่านออกเขียนได้ นักเรียนจะสามารถนำความรู้ที่อ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์และใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนตลอดชีวิตได้ การอ่านเป็นการเริ่มต้นจุดประกายการเรียนรู้เพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เป็นความหมายที่ผู้เขียนพยายามร้อยรัดข้อความเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ความบันเทิง และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ ดังจะเห็นได้ว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มักจะเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพสูง

เพราะผู้ที่อ่านอย่างมีประสิทธิภาพย่อมมีหลักการนำไปสู่ความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การอ่านจึงเป็นการเรียนที่สำคัญที่สุดและสามารถนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้ (ประสิทธิ์ พรมตัน, 2543)

การอ่านมีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการอ่านจับใจความ การอ่านตีความ การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณ การอ่านวิเคราะห์ และการอ่านเพื่อประเมินค่า สำหรับการอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จุดมุ่งหมายในการสอนให้อ่านออกเขียนได้นั้นเน้นให้นักเรียนรู้จักประสมคำ (พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและเครื่องหมายต่าง ๆ) ออกเสียงให้ถูกต้องทั้งคำที่เคยเห็น และคำที่ไม่เคยเห็น นอกจากนี้ จะต้องรู้ความหมายของคำนั้น ๆ เพื่อนำไปใช้ในรูปกลุ่มคำหรือประโยคให้ถูกต้อง รู้จักนำลักษณะการอ่านที่ดีเข้ามาช่วยในการอ่านการรู้จักกวาดสายตาขึ้น เริ่มต้นง่าย ๆ การอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง นอกจาก จุดประสงค์ในการอ่านโดยทั่วไปสำหรับระดับชั้นประถมศึกษา ควรจะได้เน้นถึงสิ่งเหล่านี้ 1. ให้มีความสามารถในการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง รวดเร็วและเข้าใจ เนื้อความที่อ่าน 2. ให้มีความสามารถในการอ่านในใจ เพื่อเก็บข้อความและเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านนั้น ได้อย่างถูกต้อง 3. ให้เข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และเก็บใจความได้ 4. ให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เช่น เด็กทราบว่า การอ่านนั้นให้ประโยชน์ทั้งในด้านความรู้และความเพลิดเพลิน เด็กเต็มใจอ่าน โดยไม่ฝืนใจอ่าน 5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน 6. ให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเขียน 7. ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เพราะการอ่านย่อมนำให้เด็กได้รู้เรื่องต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน 8. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือตามใจชอบ และตามความสนใจของเด็ก การฝึกทักษะอ่านออกเสียงจากคำสำคัญข้างต้นจะพบว่าเมื่อนักเรียนอ่านออก เขียนได้ จะส่งผลให้การเรียนในรายวิชาอื่น ๆ เรียนได้ดี หรือกล่าวได้ว่า การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนในทุก ๆ รายวิชา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สืบเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำเป็นต้องใช้กระบวนการอ่าน เพื่อสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังตัวชี้วัดดังต่อไปนี้ 1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้น ๆ 2. บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน 3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน 6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน 7. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน 8. มีมารยาทในการอ่าน ซึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดต้องมีการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากความสำคัญของการอ่านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มีแผนการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอันนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งในทุกด้านและได้กำหนดนโยบายไว้ว่า ปีการศึกษา 2558 เด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ต้องอ่านออก เขียนได้ และต้องมีระบบการประเมินที่เป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา โดยมอบหมายให้สำนักทดสอบการศึกษาจัดทำ
โครงการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีการสร้าง
แบบทดสอบ (Reading Test : RT) ดังนี้ 1. การอ่านรู้เรื่อง 2. การอ่านออกเสียง แต่จากผลการ
ประเมินความสามารถในการอ่านของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนต่ำกว่า
คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ดังนี้ ปีการศึกษา 2560 มีค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนเท่ากับ 61.54 คะแนน
และค่าเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 71.60 คะแนน ปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนเท่ากับ
67.25 คะแนน และค่าเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 68.69 คะแนน และปีการศึกษา 2562
ค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนเท่ากับ 53.06 คะแนน และค่าเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 70.66 คะแนน
(โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี, 2562)

จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
ได้ระบุว่า โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี ควรเร่งการพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศ
3 ปีติดต่อกัน คิดเป็นร้อยละ 60.61 ปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลให้โรงเรียนกำหนดแนวทางและนโยบาย
ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อที่จะยกระดับผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของผู้เรียน
ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 จึงให้ครูทุกคน โดยเฉพาะครูผู้สอนประจำ
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เห็นความสำคัญและร่วมกันส่งเสริมทักษะด้านการอ่าน
ภาษาไทยของนักเรียน มีการสรรหาวิธีการ แนวทาง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการ
ที่หลากหลาย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และเป็นส่วนช่วยในการพัฒนา
ความสามารถด้านการอ่านให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญและจำเป็นในอนาคต

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
บ้านป่าสังข์หนองฮี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ตระหนักถึงปัญหาด้านการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้
ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการและคะแนนผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (Reading Test : RT) ที่เกิดขึ้น จึงได้ศึกษาค้นคว้าความรู้จากงานวิจัย
และแหล่งความรู้อื่น ๆ เพื่อหารูปแบบวิธีการสอน แนวทาง และเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการจัดการ
เรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนแผนผังความคิด เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่จะสามารถนำมา
ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านให้กับนักเรียนได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการ
ใช้สมองให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการทำงานของสมองซีกซ้ายและขวาในการเชื่อมโยง ต่อ

ผู้รู้ข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่ง Tony Buzan อธิบายว่า โครงสร้างหรือการทำงานของสมองในการติดต่อ จัดการ รวบรวม บันทึก เชื่อมโยงข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ นั้นควรเริ่มด้วยความคิดหลัก (Main Idea) จุดกลางแล้วแตกสาขาย่อยออกไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน (ธัญญา ผลอนันต์, 2542) แผนผังความคิดจะเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวมโยใช้เส้นคำระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและเชื่อมโยงทางความคิด หรือสาระนั้นๆ ซึ่งแผนผังความคิดจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างดีเยี่ยม (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช, 2544)

ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้รูปแบบแผนความคิดของ ทิศนา แคมมณี เป็นหลัก ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแผนผังความคิด ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการกลุ่มและรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอ โดยใช้แผนผังความคิด ขั้นที่ 5 ขั้นการนำไปใช้ (ทิศนา แคมมณี, 2553)

จากการศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านการอ่านของนักเรียน และยังทำให้นักเรียนอ่านสะกดคำ อ่านออกเสียงและอ่านประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาและนำการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เพื่อใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสะกดคำและการอ่านออกเสียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อนักเรียน ซึ่งเป็นส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และการประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 นักเรียน จำนวน 8 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน

3. เนื้อหาในการวิจัย

เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งแบ่งไว้ 4 แผน ดังนี้

1. เรื่อง การอ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์
2. เรื่อง การอ่านสะกดคำ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา
3. เรื่อง การอ่านสะกดคำ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ
4. เรื่อง การอ่านสะกดคำ คำที่มีอักษรนำ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้เวลาในการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564 เวลาจำนวน 16 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หมายถึง กระบวนการจัดการโครงสร้างทางความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจำ การวางแผน การทำงาน การทบทวนความรู้เดิม เรื่องราวต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ สรุปลงเป็นองค์ความรู้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแผนผังความคิด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอประเด็นปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนกำหนดประเด็นปัญหา หรือเสนอสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ หรือเกิดคำถามที่ต้องการหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการกลุ่มและรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นที่นักเรียนทำงานร่วมกัน ผู้สอน กระตุ้นให้ผู้เรียนหาคำตอบ ผู้เรียนแต่ละคนทำงานในกลุ่มจะช่วยเหลือกัน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียน พยายามคิดหาคำตอบให้ได้มากที่สุด

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นที่นำข้อมูลที่แต่ละคนคิดมาแลกเปลี่ยน โดยผู้สอนดำเนินการให้ทุกคนช่วยกันหาคำตอบ เพื่อจัดหมวดหมู่แล้วช่วยกันสรุปคำตอบ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด เป็นขั้นที่นักเรียนช่วยกันนำข้อสรุปที่เป็นคำตอบ เขียนเป็นแผนผังความคิด ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ เพื่อเสนอความคิดได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย น่าสนใจ โดยการขีดเส้น สีและภาพ เพื่อเป็นการประเมินข้อสรุปให้ได้คำที่สมเหตุสมผลมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการนำไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกันคิดว่าจะนำความรู้ที่สรุปได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ใดได้บ้าง และจะนำไปใช้อย่างไรโดยผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระหรือผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอหรือกำหนดสถานการณ์ให้ แล้วผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน หมายถึง การพัฒนาระดับความรู้ความสามารถและทักษะด้านการอ่านสะกดคำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำและคำที่มีอักษรนำ โดยนำพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน เมื่อสะกดคำจนจำคำอ่านได้แล้วจะทำให้อ่านประโยคและข้อความต่าง ๆ ได้ และจะนำมาซึ่งการอ่านสัญลักษณ์ กลุ่มคำ ประโยค ความหมาย เพื่อใช้ในการสื่อสารออกมาเป็นการออกเสียงหรือไม่ออกเสียง ผู้รับสารและผู้ส่งสารควรมีความเข้าใจตรงกัน โดยอาศัยกระบวนการคิด การคาดการณ์ เพื่อนำสารที่ได้รับไปใช้อย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อไป โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผลหลังเรียนคือแบบทดสอบการอ่าน ซึ่งพิจารณาได้จากคะแนนหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการอ่านสะกดคำ

3. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ โดยวางแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการใช้สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ แผนการวัดผลประเมินผล โดยการวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่กำหนด อันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 โดยมีความหมายดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่ได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบ
ย่อยระหว่างเรียน

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ด้านการอ่านหลังเรียน โดยจะวัดเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบ
แผนผังความคิด ครบทุกแผน

ซึ่งการหาประสิทธิภาพทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้
จะต้องมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยซึ่งสามารถนำเสนอข้อมูลได้ตามหัวข้อ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การอ่าน
3. การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การศึกษาหลักหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ตัวชี้วัดที่หลักสูตรต้องการพัฒนาผู้เรียน ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลได้ ดังนี้

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อุนรัักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

1.2 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ศึกษารวมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดง ความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.4 คุณภาพของผู้เรียน

เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนั้น คุณภาพของผู้เรียนจึงต้องเป็นของช่วงชั้นที่ 1 ที่กำหนดว่า เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วต้องมีคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบาย จากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน

เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำหรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำแต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ดังนั้นผู้วิจัยจึงยกมาเฉพาะสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจองและข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น
4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	- นิทาน
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านข้อความที่อ่าน	- เรื่องสั้น ๆ - บทร้องเล่นและบทเพลง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
7. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	<p>การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน - เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดง อันตราย
8. มีมารยาท ในการอ่าน	<p>มารยาทในการอ่าน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะทำให้ทราบว่าเรื่องของการอ่านที่ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะต้องได้เรียนรู้นั้นมีสาระสำคัญอะไรบ้างที่ครูผู้สอนจะต้องสอนและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดขึ้นให้ได้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจากการศึกษาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น ๆ บทร้องเล่นและบทเพลง เรื่องราวจากบทเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งการอ่านสื่อเหล่านี้นักเรียนจะต้องสามารถใช้ทักษะในการอ่าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และสามารถนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากสาระการเรียนรู้แกนกลาง ได้แก่ การอ่านออกเสียง และบอกความหมายของคำ คำคล้องจองและข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ และคำที่มีอักษรนำ ในสาระที่ 1 การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การอ่าน

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากจะช่วยให้ผู้วิจัยได้เข้าใจถึงความหมาย ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย การวัดและประเมินผลการอ่าน โดยจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่าน

การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวันแล้ว การอ่านยังมีความจำเป็นต่อการศึกษาล่าเรียนอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อนำหลักการและแนวคิดจากนักวิชาการท่านต่าง ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านให้กับผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของการอ่าน

สมบัติ ตัญตย์รัตน์ (2531) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่บุคคลแปลสัญลักษณ์ทางภาษา (ซึ่งได้แก่ตัวอักษร) มาเป็นคำพูดเพื่อสื่อความเข้าใจ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำ และข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจ กลุ่มคำ ประโยค ของเรื่องราวที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ว่าตามหนังสือ หรือสิ่งเกต พิจารณาเพื่อความเข้าใจ ถ้ามีการอ่านออกเสียง เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่า อ่านในใจ

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ นำมาสอนอ่านเพื่อผู้เรียนเข้าใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ประทีป วาทิกทินกร (2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การรับรู้ข้อความในข้อเขียนของตนเอง และของผู้อื่น รวมทั้งการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารต่าง ๆ เช่น เครื่องหมายจรรยาและเครื่องหมายที่แสดงในแผนภูมิต่าง ๆ

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ผู้อ่านรับรู้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ตลอดจน หาความหมาย ความเข้าใจ แล้วแปลความหมายในสิ่งที่รับรู้มานั้นเป็นความคิด ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เดิมและจินตนาการของผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นคว้าหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การแปลความหมายตัวอักษรเป็นความรู้ ความคิด เกิดความเข้าใจกับเรื่องราว สามารถนำความรู้ที่ได้จากอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เสาวลักษณ์ ทรองจิตร (2547) ได้กล่าวเอาไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองที่สลับซับซ้อนในการทำความเข้าใจ แปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์ กลุ่มคำหรือวลี ประโยค และเรื่องราวหรือสาระที่ผู้อ่านต้องตีความหมายของสิ่งที่อ่านออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล โดยนำความรู้จากประสบการณ์เดิมมาใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจว่า ผู้อ่านนั้นอ่านแล้วเข้าใจถูกต้อง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547) ได้กล่าวว่า การอ่านมีหลากหลายความหมาย ขึ้นอยู่กับผู้สนใจและผู้เกี่ยวข้องว่าจะให้ความหมายอย่างไร โดยแบ่งความหมายของการอ่านไว้หลายส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกระบวนการ หมายถึง ลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้
2. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ หมายถึง การสอนอ่านเพื่อให้เข้าใจหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย จัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็ก
3. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ หมายถึง การสอนอ่านจะต้องเข้าใจฐานที่เกิดเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เข้าใจหลักภาษาและการใช้ภาษา เพื่อนำหลักการเหล่านั้นมาสอนอ่านและเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง
4. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการศึกษา หมายถึง การนำหลักจิตวิทยามาใช้ทางการศึกษา เช่น ความพร้อมของการอ่าน ความสนใจ แรงจูงใจ การเสริมแรง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาการจัดกิจกรรมการอ่าน
5. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษา หมายถึง การรู้จักเลือกวิธีการสอนอ่านที่เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามขั้นพัฒนาการ เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน

6. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านการจำและการลืม หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถจดจำเรื่องและเก็บไว้ในสมอง ถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้อื่นฟังก็สามารถเล่าได้ถูกต้อง แต่การที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ก็จะต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ อีกทั้งยังสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ออกจากกันได้ อีกประการหนึ่งผู้อ่านจะจำเรื่องได้มากหรือน้อยยังขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องนี้ด้วย

เอ็ดการ์ (Edgar, 1969) อธิบายไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายจากสิ่งพิมพ์ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านไม่ได้หมายความว่าความเฉพาการมองผ่านแต่ละประโยคหรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความคิดเรื่องนั้น ๆ ด้วย

กู๊ดแมน (Goodman, 1980) กล่าวว่า การอ่านคือ การตอบสนองสัญลักษณ์ทางภาษาเกี่ยวกับการแสดงปฏิกริยาร่วมกันระหว่างความคิดและภาษา เนื่องจากผู้อ่านจะต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นจากตัวอักษร การอ่านจึงเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องอาศัยการพิจารณาสิ่งที่ปรากฏอยู่ในข้อความที่อ่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องช่วยในการเลือกความหมายที่เหมาะสมจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

ฟิชเชอร์ และปีเตอร์ (Fisher and Peter, 1981) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการค้นหาความจำในอดีตจนถึงปัจจุบัน และเป็นปฏิกริยาการรับรู้ทางสติปัญญาและทางภาษาที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างจินตภาพ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรหัสทั้งด้านความหมายและไวยากรณ์ให้คำหรือกลุ่มคำมีความหมาย

จากการศึกษาความหมายของการอ่านจากเอกสารของนักวิชาการ หลากหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า การอ่าน เป็นการสื่อความหมายจากคำ สัญลักษณ์ เป็นกลุ่มคำ ประโยค ความหมาย เป็นการสื่อสารออกมาเป็นการออกเสียงหรือไม่ออกเสียง ผู้รับสารและผู้ส่งสาร ควรมีความเข้าใจตรงกัน โดยอาศัยกระบวนการคิด การคาดการณ์ เพื่อนำสารที่ได้รับไปใช้อย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อไป

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านถือได้ว่าเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ ซ้ำยังก่อให้เกิดความคิดรอบยอด และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ซึ่งจากการศึกษาแนวความคิดของหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและคุณค่าของการอ่านไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539) กล่าวว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญของการแสวงหาความรู้ การอ่านถูกวิธี จึงจำเป็นที่ผู้อ่านทุกคนต้องฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะ ความชำนาญ มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมี

ความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่า คนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า การอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของเรา บางคนกล่าวว่า อาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง ถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านมาก

ไพพรรณ อินทนิล (2546) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ 3 ประเด็น คือ

1. การอ่าน เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ถ้าอ่านไม่ออก ก็ไม่สามารถสื่อสารเรื่องใกล้ตัวไม่ได้ เช่น การอ่านเครื่องมือ ข่าวสาร การใช้ยา สินค้าอุปโภคบริโภค ล้วนต้อง ใช้ทักษะการอ่าน ดังนั้นการอ่านเป็นทักษะเบื้องต้นของทุกคน
2. การอ่าน เป็นรากฐานของการศึกษา เพราะทำให้นักเรียน นักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน ต้องใช้การอ่านเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น
3. การอ่านเป็นการพัฒนาแก่งสังคม ประเทศชาติ เครื่องมือในการพัฒนา สังคมนั้นก็คือ การอ่านนั่นเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการช่วยให้ได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน การอ่านมีความจำเป็นต่อการศึกษาเล่าเรียนทั้งในระบบและนอกระบบ คนที่เรียนหนังสือเก่งมักจะเป็นคนที่อ่านหนังสือเก่ง เพราะการอ่านช่วยให้ได้รับความรู้และความเข้าใจที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้ การอ่านมีคุณค่าต่อมนุษย์ เนื่องจากการสนองความต้องการของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เกิดความรู้ ยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น ทำให้มนุษย์เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิดให้ก้าวหน้า ส่งผลต่อการพัฒนาในอาชีพ ทำให้มนุษย์ทันต่อเหตุการณ์ ได้รับความรู้เพิ่ม ช่วยพัฒนาจิตใจให้องงาม ช่วยขจัดความทุกข์ ความเศร้าหมอง การอ่านทำให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจ

สรุปได้ว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่มีความสำคัญในการศึกษาหาความรู้ เป็นทักษะที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล และยังช่วยส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จและสามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้ นอกจากนี้ยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทันต่อเหตุการณ์ และพัฒนาจิตใจให้องงามอีกด้วย

1.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่าน มีจุดมุ่งหมายต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการและวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคล หรือผู้อ่าน โดยมีนักการศึกษาได้ให้ความมุ่งหมายต่างกันไป ดังนี้

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2541) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ว่า เป็นการพัฒนาทักษะการอ่าน เริ่มที่การฝึกฝนตั้งแต่ชั้นประถม โดยให้อ่านออกถูกต้อง การอ่านเพื่อหาความรู้เป็นการอ่านเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อให้เกิดจินตนาการ สนุกสนาน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

Gliflord และ Huebner (1956 อ้างอิงมาจาก สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2539) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ว่า จุดมุ่งหมายในการอ่านมีดังนี้

1. ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ เช่น รัก ชอบ เสียใจ
2. ติดตามเรื่องที่ฟังจากผู้อื่นทันเหตุการณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความคิดที่ระดับสูงขึ้น
3. ส่งเสริมความกระตือรือร้นในการอ่าน ฝึกทักษะการอ่านที่ส่งผล
4. ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ คิดสิ่งใหม่ ๆ แดกฉาน
5. รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นการพักผ่อน มีน้ำใจ แก้ปัญหาได้
6. ช่วยตอบสนองความต้องการในด้านอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการใช้ชีวิตประจำวัน
7. ช่วยให้สุขภาพจิตดี มีความกล้าที่จะเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่
8. นำความที่ได้รับมาพัฒนาตนเอง และสังคม ประเทศชาติ

Harris (1956) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 3 ประการ

1. เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการอ่าน
2. เพื่อจับใจความสำคัญ
3. เพื่อความเพลิดเพลิน

Miller (1972) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ 6 ชั้น ดังนี้

1. อ่านจับใจความคร่าว ๆ
2. อ่านจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจจับใจความทั่ว ๆ ไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจที่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อวิเคราะห์หรือหาแนวคิดในเรื่องที่อ่าน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายในการอ่าน เป็นการหาความรู้โดยการอ่านเพื่อเกิดความเข้าใจ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง และสังคม เกิดจินตนาการ ความคิดที่สร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป

1.4 วิธีที่ใช้ในการสอนอ่าน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับสารรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีหลากหลายตามความมุ่งหมายของการอ่าน และประเภทของสื่อการอ่าน แต่การอ่านที่จะนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนของนักเรียนหรือนักศึกษา อาจจะใช้วิธีการอ่านต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การสอนอ่านสำหรับเด็กที่ยังไม่เรียนหนังสือ ให้สามารถอ่านและถ่ายทอดความรู้สึกรู้จักคิด หรือคำพูดออกมาเป็นตัวหนังสือ นับตั้งแต่เริ่มมีการสอนหนังสือไทยมาจนถึงปัจจุบัน มีวิธีการสอนหลายวิธี ดังนี้

1. วิธีสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ (Spelling Approach) คือ การสอนที่ถือว่าคำประกอบด้วยรูปและเสียงของพยัญชนะ วรณยุกต์ ตัวสะกด ฯลฯ เวลาสอนอ่าน แทนที่จะอ่านเป็นคำ ๆ มีความหมายเลยทีเดียว ก็ต้องไล่พยัญชนะ สระ ฯลฯ ให้ออกเสียงได้ถูกต้อง เป็นคำ ๆ อีกทีหนึ่ง เป็นการช่วยให้อ่านคำได้ เพราะผู้อ่านรู้จัก พยัญชนะ สระ ตัวสะกด แล้วใช้เสียงช่วยพาไป เช่น จาน นักเรียนจะสะกดว่า จ --อา -- จา จา --- น -- จาน หรือ จ - อา- น - จาน วิธีนี้จะช่วยให้เด็กรู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่ง ๆ เพื่อจะได้ออกเสียงได้ชัดเจน และเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง

2. วิธีสอนแบบเทียบเสียง (Phonic Approach) วิธีนี้ยึดการเทียบเสียงสระ หรือสระและตัวสะกด เป็นหลักในการอ่านเพื่อประโยชน์ในการเทียบเสียงหัดอ่าน เช่น อา ขา กา มา นา ตา มีเสียง อา เหมือนกัน ตี มี ปี สี รี ซี มี มีเสียง อี เหมือนกัน เมื่อผันได้แล้วนำคำที่อ่านได้มาเรียงเป็นประโยค เช่น กา ตี ตา สี อา มี นา คี การสอนคำที่มีตัวสะกด ก็ใช้วิธีเทียบเสียงเช่นเดียวกัน จาน นาน วาน มีเสียง อาน วัน มัน จัน มีเสียงอันตามปกติการสอนเทียบเสียงบ้างก็เรียกรวม ๆ กันไปว่า แจกลูกเทียบเสียง หรือผันอักษร เพื่อประโยชน์ในการเทียบเสียงหัดอ่าน เป็นส่วนใหญ่ ส่วนการสอนสะกดคำนั้นเพื่อประโยชน์ในการหัดเขียน เขียนให้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และการสอนสะกดคำก็มีประโยชน์ในการช่วยให้เด็กอ่านได้ดีเช่นกัน เพราะฉะนั้นในการสอนเทียบเสียงหรือสะกดคำแต่ละครั้ง ครูจึงควรมีความมุ่งหมายอยู่ในใจก่อนว่า สอนเพื่อให้อ่านหรือสอนเพื่อให้เขียน แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งการสอนอ่านและการสอนเขียนก็จะสอนแยกจากกันโดยอิสระไม่ได้

3. วิธีสอนแบบมาตรฐาน (The Baste Method) วิธีนี้ได้แบบอย่างมาจากการสอนภาษาต่างประเทศ โดยยึดหลักว่าในชีวิตประจำวันนั้น คนเราสื่อความหมายกันเป็นประโยค และคำจึงจะทำให้เข้าใจตรงกัน การสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษาก็ คือ สอนให้เป็นประโยคและคำเลยทีเดียว โดยคัดเลือกประโยคและคำที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียนมาให้ อ่านและเขียน แยกออกได้เป็น 2 วิธี

3.1 สอนเป็นคำ (Word Approach) คือให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วมีคำอธิบายใต้ภาพ การสอนด้วยวิธีนี้ เป็นการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยระหว่าง คำกับภาพ โดยคาดหวังว่านักเรียนเห็นบ่อย ๆ จะจำคำใต้ภาพได้ นอกจากนั้นการอ่านคำที่มี ภาพประกอบย่อมจูงใจเด็กได้ดีกว่าอ่านตัวหนังสือเฉย ๆ

3.2 การสอนเป็นประโยค (Sentence Approach) คือ การนำ ข้อความเป็นประโยคมาให้เด็กเรียนอ่าน โดยเลือกประโยคที่มีความหมาย หรือมีความสัมพันธ์กับ ผู้เรียนหรือเกิดจากคำบอกเล่า คำพูดของผู้เรียนมาเขียนให้อ่าน การสอนวิธีนี้เป็นไปตามความเชื่อของ นักจิตวิทยาที่เชื่อว่า เด็กมีคุณสมบัติพิเศษ ซึ่งจะผิดแปลกไปจากผู้ใหญ่อยู่ประการหนึ่งซึ่งจะ แสดงออกได้โดยการทดลอง เด็กไม่ใช่จะอ่านได้เฉพาะคำ ๆ เดียวเท่านั้น แม้ประโยคยาว ๆ ก็อ่านได้ ถ้าครูลองเขียน คือ เมื่อเด็กเห็นสิ่งใดก็จะถ่ายภาพนั้นไว้ทั้งภาพ เปรียบเสมือนเรากล่องบนฟิล์ม ฉะนั้นเมื่อได้เห็นสิ่งใดใหม่จะนำเอามาเปรียบเทียบกับภาพเก่า การนำเอาการสอนเป็นคำและ เป็นประโยคมาสอนเด็ก เรียกว่า การสอนแบบมาตรฐานหรือการสอนแบบเบสิค (The Basic Method) ซึ่งถือว่าเป็นการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน

4. วิธีสอนแบบผสม หมายถึง การนำวิธีสอนเป็นคำและเป็นประโยค มาเป็นบันไดขั้นต้นเสียก่อน แล้วจึงสอนด้วยวิธีเทียบเสียง แจกลูก เมื่อเริ่มสอนด้วยหนังสือประเภทที่ สอนเป็นคำและประโยคก่อน โดยไม่คำนึงถึงหลักเกณฑ์ใด ๆ ในเรื่องการผสมหรือการแจกลูกให้มาก จนสังเกตเห็นว่าเด็กคุ้นกับการแยกคำเป็น สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์แล้ว จึงนำเอาหนังสือ แบบเรียนประเภทเทียบเสียง แจกลูกเข้ามาสมทบเรียนด้วยหนังสืออ่านเป็นคำและเป็นประโยค ก็กลายเป็นแบบสอนอ่านไป จากนั้นก็จะนำเอาหนังสือแบบสอนอ่านอื่น ๆ ให้นักเรียนอ่าน ต่อไปได้เลย

สรุป วิธีที่ใช้ในการสอนอ่านมีหลายวิธี สำหรับวิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียน ชั้นประถมต้นควรเป็นวิธีฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ

1.5 การวัดและประเมินผลในการอ่าน

การวัดและประเมินผลในการอ่าน คือ การวัดผลเพื่อต้องการทราบ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปในแนวทางที่พึงปรารถนา การจะตัดสินว่าพฤติกรรมของผู้ใด เปลี่ยนแปลงหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการวัดผลเข้ามาดำเนินการ ดังจะพบได้จากการที่มี ผู้นำไปใช้ในทุุกกิจกรรมการเรียนการสอนหรือศาสตร์สาขาต่าง ๆ ฉะนั้นจึงมีนักวิชาการทางการศึกษา หลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลในการอ่านไว้ ดังนี้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538) ได้กล่าวว่า เป็นข้อ ๆ ต่อไปนี้

1. เกณฑ์กำหนดความสามารถในการอ่านเป็นเกณฑ์แบบย่อย คือ

1.1 ความรู้ศัพท์

1.2 ความรู้ไวยากรณ์

2. เกณฑ์การกำหนดความสามารถของการอ่านแบบรวม

2.1 ความสามารถเรียงเรียงความ

2.2 สามารถอ่านข้อมูลที่รายละเอียด

2.3 สามารถอ่านจับใจความสำคัญ

2.4 สามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความ

เกณฑ์ที่ประเมินค่ากำหนดได้ดังนี้

ระดับที่ 1 ไม่มีความสามารถ

ระดับที่ 2 มีความสามารถน้อย

ระดับที่ 3 มีความสามารถพอประมาณ

ระดับที่ 4 มีความสามารถยอดเยี่ยม

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2549) กล่าวถึงการวัดและการประเมินผล

ทักษะการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด การจินตนาการ การหาเหตุผล การแก้ปัญหา และการประเมินข้อความที่อ่าน กระบวนการอ่านประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. มองเห็นและรับรู้ถ้อยคำที่ปรากฏในรูปตัวอักษร
2. ทำความเข้าใจความหมายของคำในบริบท (Context) นั้น ๆ
3. ตอบสนองความคิดเห็นของผู้เขียน
4. นำความรู้ใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม

ทักษะหลักในการอ่าน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2550) ได้ให้ความหมายของการวัดผลการศึกษาไว้ว่า หมายถึง การกำหนดค่าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณหรือตัวเลขให้กับพฤติกรรมทางการศึกษาตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยมีเครื่องมือสำคัญในการวัดผลคือแบบทดสอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556) ให้ความหมายการวัดผลว่า หมายถึง กระบวนการที่ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวน หรือปริมาณใดปริมาณหนึ่ง โดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ และ การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ (2557) ได้ให้ความหมายของการวัดผลว่า หมายถึง การกำหนดเขตของจำนวนให้กับเขตของสิ่งที่ต้องการวัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยชุดของข้อสอบที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้วัดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งของพฤติกรรมผู้เรียนและเพื่อใช้เป็นสิ่งเร้าในการวัดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้สอนที่สามารถวัดได้และสังเกตได้ เช่น พูด เขียน แสดง ท่าทาง

หรือใช้สัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น โดยได้แยกประเภทของ แบบทดสอบไว้

3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบที่มุ่งตรวจสอบความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนว่าหลังจากการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้วผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนมากน้อยเพียงใด มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตาม ความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้น ๆ เพียงใด

2. แบบทดสอบความถนัดหรือเชาว์ปัญญา เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัด สมรรถภาพพื้นฐานทางสมองของมนุษย์ว่า จะสามารถเรียนสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้ไกลปานใด หรือ วัดความสามารถสะสมจากประสบการณ์เก่า ๆ ที่เรียนรู้มาแล้วในอดีตจนกลายเป็นความถนัด เพื่อพยากรณ์ว่าเขาควรมุ่งเรียนหรือประกอบการทำงานไปในด้านใดจึงจะประสบความสำเร็จ แบบทดสอบความถนัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัด ความถนัดด้านวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าแต่ละคนสามารถเรียนต่อไปในแนวทางใดได้เพียงใด

2.2 แบบทดสอบความถนัดเฉพาะหรือความถนัดพิเศษ เป็นแบบทดสอบใช้วัดความถนัดเกี่ยวกับการประกอบงานอาชีพต่าง ๆ หรือความสามารถพิเศษ เช่น ความถนัดทางดนตรี การกีฬา เป็นต้น

3. แบบทดสอบวัดความสัมพันธ์ของบุคคลกับสังคม เป็นแบบทดสอบที่มุ่ง วัดลักษณะรวม ๆ เฉพาะตัวของบุคคล อันได้แก่ ความคิด ความสนใจ ทักษะ ทักษะ อารมณ์ และ การปรับตัว เป็นต้น ซึ่งแต่ละบุคคลมีอยู่เป็นแบบฉบับของตน ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ในหลาย ๆ ลักษณะ แบบทดสอบประเภทนี้ ได้แก่

3.1 แบบวัดทัศนคติ

3.2 แบบสำรวจความสนใจ

3.3 แบบทดสอบบุคลิกภาพและอื่น ๆ

จากลักษณะของแบบทดสอบทั้ง 3 ชนิด จะเห็นว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบทดสอบวัดความถนัด มุ่งวัดสมรรถภาพสมองด้านความรู้ การคิดและด้านทักษะ อันเป็น พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและด้านทักษะพิสัย ส่วนแบบทดสอบวัดความสัมพันธ์ของบุคคล กับสังคม มุ่งวัดสิ่งที่แฝงอยู่ในจิตใจของบุคคล อันเป็นพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ดังนั้นในการสร้าง แบบทดสอบต้องเลือกใช้ให้ถูกต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอน

Valette (1977 อ้างอิงมาจาก เพลินจิต สุปัญญาบุตร, 2550) ได้เสนอแนะ วิธีการทดสอบการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีวิธีการดังนี้

1.1 อ่านในสิ่งที่เรียนให้เข้าใจ
 1.2 อ่านข้อความที่ตัดจากหนังสือพิมพ์แล้วบอกว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอะไร

1.3 อ่านโดยใช้กวาดสายตา เช่นดูหน้าแรกของหนังสือ

1.4 อ่านคร่าว ๆ ตามตัวอักษร

2. การทดสอบรับทราบข้อมูล เนื้อเรื่องที่นำมาอ่านอาจจะนำมาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา ถ้าเป็นระดับสูงอาจเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ บทความทางวิทยาศาสตร์ แล้วตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่อ่าน

สรุป การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย เน้นที่การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน และสภาพจริงการจัดกระบวนการเรียนรู้จากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก ซึ่งสะท้อนให้เห็นความสามารถและสมรรถภาพของผู้เรียนจากการลงมือปฏิบัติจริง เป็นการชี้ให้เห็นวิธีการตัดสินใจและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านให้กับนักเรียน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องเข้าใจถึงความเป็นมา ความหมายของแผนผังความคิด รูปแบบแผนผังความคิด ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ประโยชน์ และการนำแผนผังความคิดไปใช้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงได้รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของแผนผังความคิด (Mind Mapping)

Tony Buzan (โทนี บูซาน) เป็นชาวอังกฤษ เป็นผู้ริเริ่ม โดยพยายามนำเอาความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยพัฒนาจากการจดบันทึกแบบเดิมที่จดบันทึกเป็นตัวอักษร เป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกกาหรือดินสอสีเดียวมาเป็นการบันทึกเป็นคำ ๆ ภาพ สัญลักษณ์ แบบแผ่เป็นรัศมีออกรอบ ๆ ศูนย์กลางเหมือนกับการแตกแขนงออกของกิ่งไม้โดยใช้สีสันท่อนี่ต่อมาก็ใช้วิธีการที่เขาใช้นั้นนำไปใช้กับกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน การแก้ปัญหาการนำเสนอ การเขียนหนังสือ ซึ่งโทนี บูซาน เขียนหนังสือ Use your head (ใช้หัวคิด) Get ahead (ใช้หัวลุย) ร่วมกับ Vanda North (แวนด้า นอร์ท) และนายธัญญา ผลอนันต์ ได้แปลเป็นฉบับภาษาไทย ซึ่งเป็นผู้ที่นำแนวคิดวิธีการนี้เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย ในวงการศึกษานำมาวางแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ได้

อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถช่วยคิด จำ บันทึกลง เข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวา (ธัญญา ผลอนันต์, 2541 อ้างอิงมาจาก วิลลาร์ด สุนทรโรจน์, 2554)

2. ความหมายของผังความคิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด ทำให้ทราบว่ามีการเรียกหลากหลายคำ เช่น แผนภาพความคิด ผังโน้ตส์ แผนที่ทางความคิด แผนภูมิความคิด เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะขอเรียกว่าผังความคิด โดยจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสามารถรวบรวมแนวคิดที่หน่วยงานและนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของผังความคิด ไว้ดังนี้

ทิตินา แคมมณี (2551) กล่าวว่า ผังความคิด เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นโครงสร้างในภาพรวมโดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิด

สุวิทย์ มูลคำ (2551) กล่าวว่า แผนผังทางความคิด ประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมกันอยู่ในแบบต่าง ๆ จะทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ ในการนำรูปแบบต่าง ๆ มาใช้นั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล องค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลไปใช้นำเสนอข้อมูลและนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2551) ได้อธิบายแผนผังความคิดไว้ว่า แผนที่ความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การเขียนแผนที่ความคิด (Mind Mapping) นั้นเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง หรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือ สมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับความเป็นเหตุผลการตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงามศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัม (Corpus callosum) เป็นเสมือนสะพานเชื่อม

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้อธิบายเอาไว้ว่า ผังความคิด (Mind Mapping) คือการถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า เนื่องจากจะเห็นเป็นภาพรวมและเปิดโอกาสให้สมองได้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า “ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อย ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน”

ลักษณะการเขียนผังความคิด คือ นำประเด็นใหญ่ ๆ มาเป็นหลัก แล้วต่อยอดประเด็นรองในชั้นถัดไป

ชนาธิป พรกุล (2554) กล่าวว่า แผนผังความคิดเป็นการนำเสนอข้อมูลหรือเรื่องราวเป็นภาพ โดยใช้ความคิดให้เป็นระบบ เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจการจดจำ และการนำไปใช้ แผนภาพเป็นกลยุทธ์ที่ครูใช้ในการพัฒนากระบวนการคิด ประเมินผลการเรียน กระบวนการคิดของนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้อธิบายเอาไว้ว่า ผังความคิด (Mind Mapping) คือ การถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษโดยการใชภาพ สี เส้น และการโยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ซ้ำยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า เนื่องจากจะเห็นเป็นภาพรวมและเปิดโอกาสให้สมองได้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า “ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน” ลักษณะการเขียนผังความคิด คือ นำประเด็นใหญ่ ๆ มาเป็นหลัก แล้วต่อยอดประเด็นรองในชั้นถัดไป

กฤษณะ ภักดีพงษ์ (2554) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ว่า เป็นเครื่องมือจดบันทึกอันทรงพลังที่ใช้สะท้อนความคิดภายในสมองออกมาเป็นรัศมี เพื่อดึงศักยภาพของสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด มีความเชื่อมโยงกัน เน้นการใช้รูปภาพ สี สัน สัญลักษณ์ หรือข้อความ ในการสื่อความหมายของความคิด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ใช้ช่วยในการเรียนรู้ ช่วยในการทำงานหรือชีวิตประจำวัน

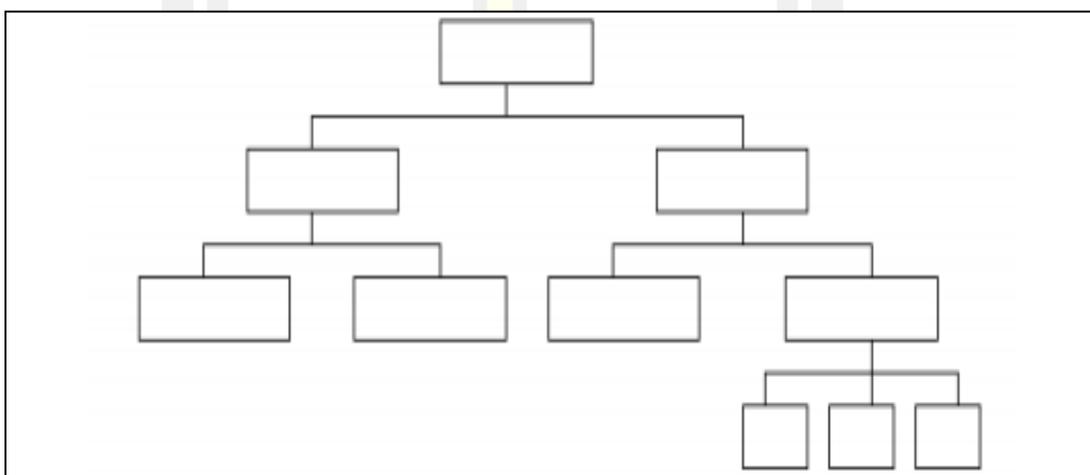
ชลธิดา หงส์เหม (2560) ได้สรุปความหมายของผังความคิดว่าเป็นแผนภาพหรือแผนผังที่ให้ผู้เรียนถ่ายทอดความรู้ออกมาเป็นภาพหรือแผนภูมิ สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกัน อย่างมีลำดับชั้น โดยใช้ภาพ เส้น สี สัญลักษณ์ สื่อความหมายให้ชัดเจน หรือใช้รหัสเชื่อมโยงระหว่างคำหรือมโนทัศน์ เพื่อให้คำหรือมโนทัศน์เหล่านั้นมีความหมาย มีการแตกประเด็นจากประเด็นหลัก ไปสู่ประเด็นรองและไปสู่ประเด็นย่อย ตามลำดับชั้น มีประโยชน์ต่อการจดจำข้อมูล และช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้

จากการศึกษาความหมายของผังความคิดที่นักวิชาการท่านต่าง ๆ ได้ให้ความหมายไว้ดังที่กล่าวข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า ผังความคิด หมายถึง สิ่งที่ถูกถ่ายทอดออกมาจากสมองในรูปแบบแผนผังหรือแผนภาพ โดยใช้ภาพ เส้น สี สัน และสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายของข้อมูล แทนการจดบันทึกอย่างย่อ มีการแตกประเด็นโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ แล้วจึงเขียนจากประเด็นหลัก ไปสู่ประเด็นรอง และไปสู่ประเด็นย่อยตามลำดับชั้น มีประโยชน์ต่อการจดจำข้อมูล ผังความคิดเป็นสิ่งที่ทำให้มองเห็นถึงโครงสร้างในภาพรวม ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา ทั้งนี้ยังส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อีกด้วย โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบแผนผังความคิดของ ทิศนา แคมมณี

3. รูปแบบของผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554) อธิบายถึงวิธีการสร้างแผนผังความคิดว่า เป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้ความสัมพันธ์ของความคิด ระหว่างความคิดหลัก และ ความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผังสามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ เช่น

1. แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map) เป็นการนำเสนอโดยการเขียนความคิด รวบยอดหลัก ไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญ รองลงไปตามลำดับ นำไปใช้กับงานเขียนแผนภูมิการทำงาน แผนภูมิการบริหารงาน

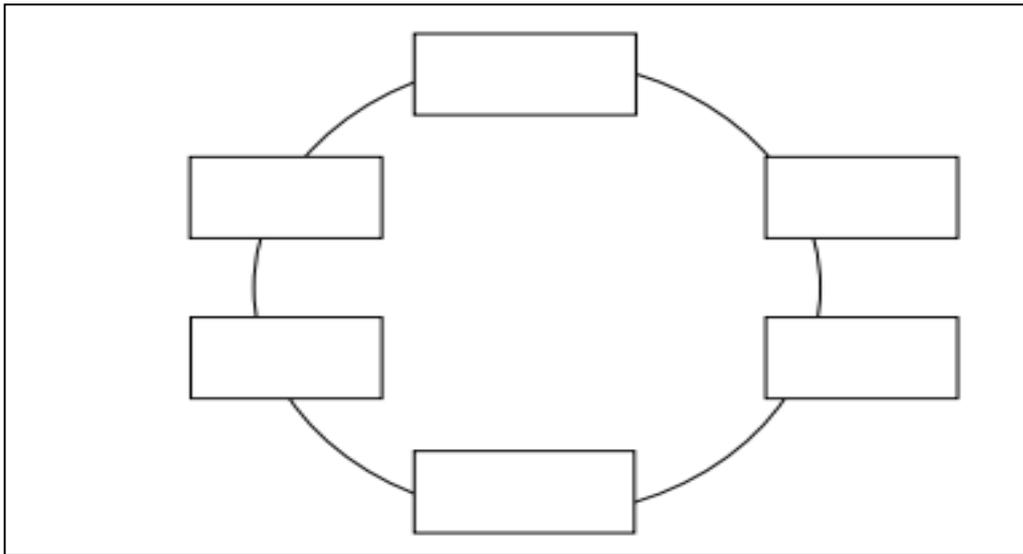

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)

ภาพประกอบ 1 แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map)

2. แผนผังวงจร (A Circle Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นแผนผังเพื่อเสนอ ความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเรียงลำดับเป็นวงกลม นำไปใช้ในวงจรชีวิตของสัตว์ พืช วัฏจักรของน้ำ การเกิดสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ

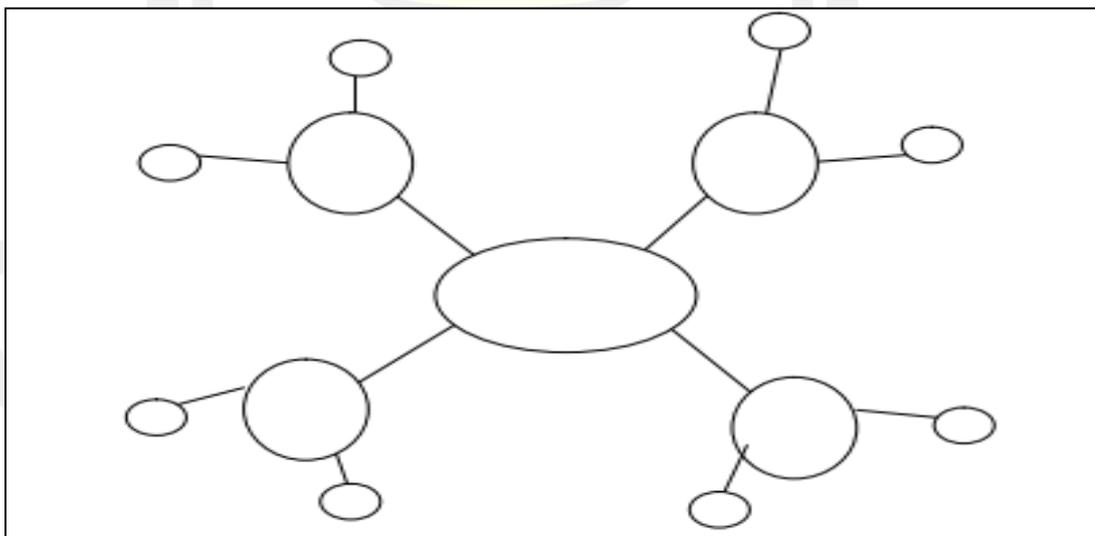
พหุบัณฑิต ชีวะ

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)

ภาพประกอบ 2 แผนผังวงจร (A Circle Map)

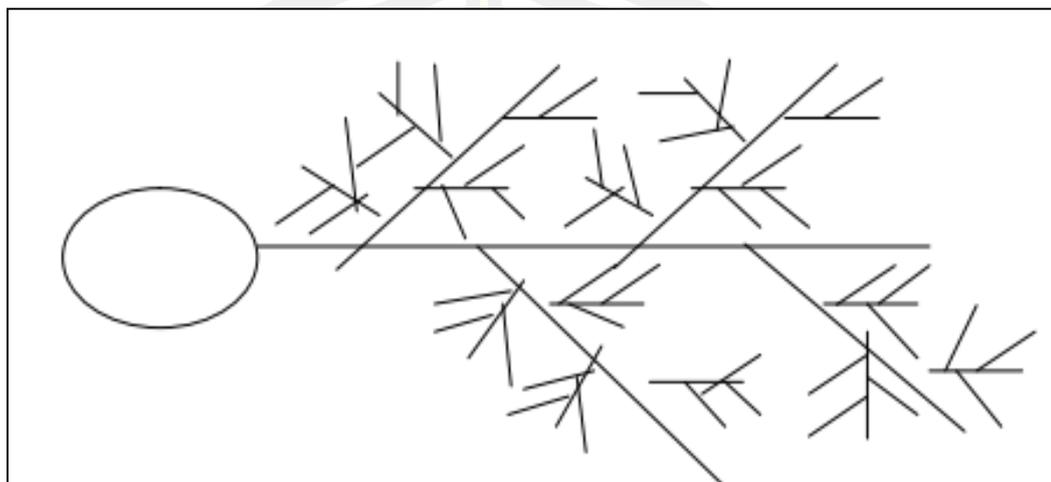
3. แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวบยอดหลักที่สำคัญไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนคำอธิบาย บอกลักษณะของความคิดรองไปในลักษณะของใยแมงมุม นำไปเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน นำไปเขียนเรื่องใหม่ เช่น ประวัติของข้าพเจ้า

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)

ภาพประกอบ 3 แผนผังใยแมงมุม (Spider Map)

4. แผนผังก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอโดยเขียนประเด็นหรือเรื่องหลัก แล้วเสนอสาเหตุ และผลต่างที่เกี่ยวข้อง เช่น เส้นทางคมนาคม ทางบก ทางน้ำหรือทางการทำงาน ของหน่วยงาน แล้วแยกเป็นสาขา แล้วแตกแผนผังการปกครองของท้องถิ่น

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)

ภาพประกอบ 4 แผนผังก้างปลา (Fishbone Map)

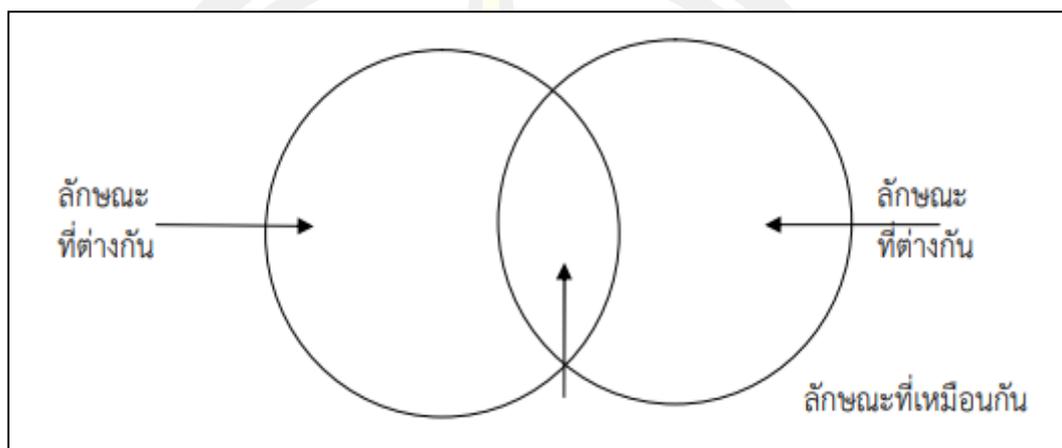
5. แผนผังเปรียบเทียบ (Compare Table Map) เสนอโดยการเขียนเป็นตาราง เพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนด เช่น การเปรียบเทียบพืชใบลักษณะของ ใบเลี้ยงเดี่ยว ใบเลี้ยงคู่ เปรียบเทียบกลางวัน กับกลางคืน เปรียบเทียบสัตว์บกกับสัตว์น้ำ

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)

ภาพประกอบ 5 แผนผังเปรียบเทียบ (Compare Table Map)

6. แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map) นำเสนอการเปรียบเทียบสองสิ่ง หรือสองเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกันและต่างกัน โดยเริ่มจากสิ่งที่ได้รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้ ซึ่งเป็นการสร้างความคิดรวบยอด เช่น ลักษณะของลูกเปิดกับลูกไก่ ต้นมะขามกับต้นกระถิน ต้นจามจุรีกับต้นทางนกยูง วัวกับควาย เปิดกับห่าน

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)

ภาพประกอบ 6 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map)

4. ขั้นตอนและวิธีการสร้างผังความคิด

ผังความคิดเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิด และข้อมูลออกมาจากสมองในรูปแบบแผนผังหรือแผนภาพ โดยใช้ภาพ เส้น สีเส้น และสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายแทนการจดบันทึกอย่างย่อ ดังนั้น เราจำเป็นที่จะต้องศึกษาและเรียนรู้วิธีการสร้างผังความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เราสามารถสร้างผังความคิดได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระ และข้อมูลที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมวิธีการสร้างผังความคิดจากแนวคิดของนักวิชา ไว้ดังนี้

Buzan (1991) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. เรื่องหรือประเด็นที่สนใจให้สร้างขึ้นตรงกลางของภาพ
2. ใจความหลักของหัวเรื่องจะแผ่ขยายมาจากตรงกลางของภาพออกมารอบ

ทิศทาง ซึ่งเปรียบเสมือนกิ่งก้านที่แตกออกมา

3. มีการวาดภาพหรือเขียนคำสำคัญลงบนเส้นของแต่ละกิ่งก้านที่แตกย่อยออกมาตามลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ โดยทั้งหัวข้อหลักและหัวข้อรองจะมีการเชื่อมโยงกันด้วยกิ่งก้านที่แผ่ออกมา

4. กิ่งก้านต่าง ๆ จะจัดสร้างรูปแบบโครงสร้างที่เชื่อมโยงกันในลักษณะที่แตกต่างกันตามตำแหน่งและความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ดังที่ได้ยกตัวอย่างไว้แล้ว

ในภาพประกอบ 7

สมาน ถาวรรัตนวิช (2541) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแผนที่ความคิดไว้ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เริ่มด้วยสัญลักษณ์หรือรูปภาพลงบนกลางกระดาษ

ขั้นที่ 2 ระบุคำสำคัญหลัก

ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญหลักด้วยเส้นโยงจากคำสำคัญ

หลักตรงกลางออกไปทุกทิศทาง

ขั้นที่ 4 เขียนคำที่ต้องการ 1 คำ ต่อ 1 เส้น และแต่เส้นควรเกี่ยวข้องกับเส้นอื่น ๆ ด้วย

ขั้นที่ 5 ขยายคำสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ขั้นที่ 6 ใช้สี รูปภาพ ลักษณะของเส้นเป็นการระบุถึงลักษณะของการเชื่อมโยง การเน้น หรือลำดับ

สำหรับอุปกรณ์ในการสร้างแผนที่ความคิดนั้นควรมีปากกาสีต่าง ๆ กัน อย่างน้อย 3 สี เพื่อใช้ในการสร้างแผนที่ความคิดที่มีความหลากหลายและพื้นที่ที่จะใช้สร้างแผนที่ความคิดต้องมีขนาดกว้างพอสมควร อาจเป็นกระดาษขนาดใหญ่หรือกระดานดำก็ได้

สุวิทย์ มูลคำ (2547) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างผังความคิด ไว้ดังนี้

1. เริ่มเขียนหรือวาดภาพหัวข้อหลักตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ซึ่งควรใช้กระดาษชนิดไม่มีเส้นและวางกระดาษในแนวนอน (ภาพที่วาดควรเป็นภาพสี)

2. เขียนหรือวาดภาพหัวข้อรองที่สัมพันธ์กับหัวข้อหลักให้กระจายออกไปรอบ ๆ ความคิดหลัก

3. เขียนหรือวาดภาพหัวข้อย่อยที่สัมพันธ์กับหัวข้อรอง โดยแตกออกไปเรื่อย ๆ ซึ่งเขียนข้อความไว้บนเส้นแต่ละเส้น เส้นที่ใช้อาจเป็นเส้นตรงหรือเส้นโค้งก็ได้ แต่เส้นที่ใช้กับหัวข้อรองจะเป็นเส้นใหญ่กว่าหัวข้อย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนรากไม้ที่แตกออกมาจากต้นไม้

4. ควรใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ สื่อความหมายที่เป็นตัวแทนของความคิดให้มากที่สุด เขียนหรือพิมพ์คำด้วยตัวบรรจงขนาดใหญ่ คำที่นำมาเขียนควรเป็นคำสำคัญ (Key word)

5. เขียนคำเหนือเส้น และแต่แต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ (กรณีเขียนเป็นภาพสี เส้นของหัวข้อรองและย่อย แต่ละหัวข้อควรเป็นสีเดียวกัน)

6. ระบายสีให้ทั่วแผนผังความคิด

7. ขณะที่เขียนแผนผังความคิดควรปล่อยการคิดให้เป็นอิสระมากที่สุด
 ธีญา พลอนันต์ และขวัญฤดี พลอนันต์ (2550) ได้เสนอขั้นตอนการทำแผนผัง
 ความคิดไว้ดังนี้

1. วางกระดาษเปล่าตามแนวนอน เริ่มจากกลางหน้าเพราะจะช่วยให้สมองของ
 นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีอิสระในการคิด แผลขยายกิ่งออกไปได้ทุกทิศทุกทาง และแสดงออกได้อย่าง
 อิสระตามธรรมชาติมากขึ้น

2. ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนประเด็นหลัก หัวเรื่องที่เป็นแกนกลางของเรื่องที่
 นักเรียน นิสิต นักศึกษา กำลังคิด (ซึ่งในที่นี้คือตัวเองเพราะควรเริ่มฝึกเขียนจากเรื่องของตนเองก่อน)
 เพราะภาพหนึ่งภาพมีความหมายแทนค่าได้นับพันและยังช่วยให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้ใช้
 จินตนาการมากขึ้นระหว่างที่วาดภาพที่ศูนย์กลาง ซึ่งเรียกว่า แก่นแกน จะช่วยให้นักเรียน นิสิต
 นักศึกษา ได้ตั้งสติว่ากำลังคิดอะไรอยู่ และยังเพิ่มความน่าสนใจให้กับแผนที่ความคิดแผ่นนั้น
 นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดสมาธิด้วย

3. ใช้สีสันทันให้ทั่วทั้งแผ่น เพราะสีสันทันช่วยเร้าอารมณ์ได้เช่นเดียวกับรูปภาพที่
 หลากหลาย ไม่เพียงแต่จะช่วยเพิ่มชีวิตให้กับแผนที่ความคิดของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เท่านั้น
 แต่ยังช่วยเพิ่มพลังความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย ทั้งเวลาเขียนแผนที่ความคิดด้วยสีสันทันก็ทำให้สนุกสนาน
 อีกด้วย

4. เชื่อมโยงกิ่งแก้ว ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ ๆ เข้ากับแก่นแกนที่เป็นภาพ
 อยู่ตรงกลาง และเชื่อมกิ่งก้อยหรือความคิดย่อย ๆ แยกแขนงต่อออกมาจากกิ่งแก้ว ออกไปเป็น
 ชั้นที่ 2 และ 3 ตามลำดับ เพราะเหตุใดจึงต้องทำเช่นนั้น สมองของคนเราทำงานด้วยการเชื่อมโยง
 ความคิด เมื่อนักเรียน นิสิต นักศึกษา เชื่อมโยงกิ่งก้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ก็จะเข้าใจและจดจำได้ง่าย
 มากขึ้น การเชื่อมโยงที่เป็นความคิดหลัก ๆ ยังสร้างและกำหนดโครงสร้างพื้นฐานให้กับความคิดของ
 นักเรียน นิสิต นักศึกษา ด้วย วิธีการนี้คล้ายคลึงกับธรรมชาติของต้นไม้ที่แตกกิ่งก้านสาขาออกไป
 รอบ ๆ ลำต้น (หรือแก่นแกนของต้น) ถ้าหากต้นไม้ไม่มีช่องว่างเล็ก ๆ อยู่ระหว่างลำต้นกับกิ่งแก้ว
 หรือช่องว่างระหว่างกิ่งแก้วกับกิ่งก้อยหรือกิ่งย่อยเล็ก ๆ ต้นไม้ต้นนั้นคงโค่นล้มลงมาแน่ ๆ แผนที่
 ความคิดก็เช่นเดียวกัน ถ้ากิ่งต่าง ๆ ไม่เชื่อมต่อกันองค์ประกอบต่าง ๆ ก็จะเสียขบวนไป องค์ภาพ
 ก็จะเสียเอกภาพ (โดยเฉพาะความจำและการเรียนรู้) ฉะนั้นกิ่งทุกกิ่งต้องเชื่อมโยงติดต่อกัน

5. วาดกิ่งที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งแทนที่จะเขียนเป็นเส้นตรง เพราะสมองของ
 นักเรียน นิสิต นักศึกษา เบื่อเส้นตรง เส้นโค้งจะช่วยให้ดูเป็นธรรมชาติเช่นเดียวกับกิ่งไม้
 ทั้งเส้นโค้งยังช่วยดึงดูดสายตาและต้องตาต้องใจมากขึ้น

6. ใช้คำมูลเพียงคำเดียวที่สะท้อนใจความหรือประเด็นสำคัญเท่านั้น และ
 หนึ่งคำมูลต่อหนึ่งกิ่งเท่านั้น ทั้งนี้เพราะคำสำคัญที่กินใจความทั้งหมดเพียงคำเดียวจะทำให้แผนที่

ความคิดมีพลังและมีความยืดหยุ่นมากกว่าข้อมูลที่ประเดิมหลักเพียงคำเดียว จะทำหน้าที่เหมือนเป็นตัวคูณที่จะแตกแยกย่อยออกไปเกาะเกี่ยวกับสิ่งอื่น ๆ อีกมาก ยิ่งใช้ข้อมูลที่สั้นมากเท่าใด ยิ่งมีอิสระในการแตกแขนงกิ่งย่อยออกไปได้มากยิ่งขึ้น แผน ความคิดที่ใช้คำหลาย ๆ คำ บนกิ่งเดียวกัน เช่น เขียนเป็นวลี หรือประโยค จะไม่ก่อให้เกิดผลดีที่ตามมา แผน ความคิดจึงใช้คำมูลเพียงคำเดียวแต่ละกิ่งเปรียบเหมือนมือที่นิ้วและข้อต่าง ๆ ทำงานได้อย่างอิสระและคล่องแคล่ว แต่แผนที่ความคิดที่ใช้คำยาว ๆ หรือใช้วลีและประโยคบนกิ่งต่าง ๆ จะเปรียบได้กับมือที่เข้าเฟือกเอาไว้ ขยับจับถือได้อย่างจำกัด ไม่คล่องตัว

7. ใช้รูปภาพประกอบให้ทั่วทั้งแผนที่ความคิด ทุก ๆ ภาพก็เหมือนกับแก่นแกน มีความหมายเท่ากับคำพ้องคำ ดังนั้น ถ้านักเรียน นิสิต นักศึกษา ใช้เพียง 10 ภาพ ในแผนที่ของตน ก็เท่ากับนักเรียน นิสิต นักศึกษาได้บันทึกคำหมื่นคำลงไปเรียบร้อยแล้ว

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) สรุปวิธีการเขียนแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

1. เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัดและวางกระดาษภาพแนวนอน
2. วาดภาพสี หรือเขียนคำ หรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องที่ทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) กลางหน้ากระดาษ โดยใช้สีอย่างน้อย 3 สี และต้องไม่ตีกรอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต
3. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่จะทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยให้เขียนเป็นคำที่มีลักษณะเป็นหน่วย หรือคำสำคัญ (Key Word) สั้น ๆ ที่มีความหมายบนเส้น ซึ่งแต่ละเส้นจะต้องแตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง
4. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญแต่ละหัวเรื่องในข้อ 3 ออกเป็นกิ่งหลาย ๆ กิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน 60 องศา
5. แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่งในข้อ 4 โดยเขียนคำหรือวลีเส้นที่แตกออกไป ซึ่งสามารถแตกความคิดออกไปได้เรื่อย ๆ ตามที่ความคิดจะไหลออกมา
6. การเขียนคำ ควรเขียนด้วยคำที่เป็นคำสำคัญ (Key Word) หรือคำหลัก หรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
7. คำ วลี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจใช้วิธีการทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบ หรือใส่กล่อง เป็นต้น
8. ตกแต่งผังความคิดที่เขียนด้วยความสนุกสนานทั้งภาพและแนวคิดที่เชื่อมโยงต่อกัน

จากแนวความคิดของขั้นตอนและวิธีการสร้างผังความคิดที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมจากแนวความคิดของนักวิชาการท่านต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า การเขียนผังความคิดมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ 1) เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้น 2) วาดภาพหรือเขียนคำที่เป็นประเด็นความคิดหลัก

หรือหัวเรื่องลงตรงกึ่งกลางกระดาษ โดยจะต้องใช้กระดาษในแนวนอน 3) แยกประเด็นความคิดรองออกไปโดยรอบของประเด็นความคิดหลัก แล้วใช้เส้นในการโยงความสัมพันธ์ 4) หากมีประเด็นความคิดย่อยให้เขียนแตกออกไปโดยรอบประเด็นความคิดรอง 5) ตกแต่งผังความคิดให้มีความสวยงาม โดดเด่น และน่าสนใจ โดยใช้สีอย่างน้อย 3 สี

ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้รูปแบบแผนความคิดของ ทิศนา แคมมณี เป็นหลัก ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแผนผังความคิด ดังนี้

แผนผังความคิดเป็นกระบวนการจัดการโครงสร้างทางความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจำ การวางแผนการทำงาน การทบทวนความรู้เดิม เรื่องราวต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ สรุปลงเป็นองค์ความรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแผนผังความคิด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอประเด็นปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนกำหนดประเด็นปัญหา หรือเสนอสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ หรือเกิดคำถามที่ต้องการหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการกลุ่มและรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นที่นักเรียนทำงานร่วมกัน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนหาคำตอบ ผู้เรียนแต่ละคนทำงานในกลุ่มจะช่วยเหลือกัน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามคิดหาคำตอบให้ได้มากที่สุด

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นที่นำข้อมูลที่แต่ละคนคิดมาแลกเปลี่ยน โดยผู้สอนดำเนินการให้ทุกคนช่วยกันหาคำตอบ เพื่อจัดหมวดหมู่แล้วช่วยกันสรุปคำตอบ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด เป็นขั้นที่นักเรียนช่วยกันนำข้อสรุปที่เป็นคำตอบ เขียนเป็นแผนผังความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ เพื่อเสนอความคิดได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย น่าสนใจ โดยการขีดเส้น สีและภาพ เพื่อเป็นการประเมินข้อสรุปให้ได้ค่าที่สมเหตุ สมผลมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการนำไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกันคิดว่าจะนำความรู้ที่สรุปได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ใดบ้าง และจะนำไปใช้อย่างไร โดยผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระหรือผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอหรือกำหนดสถานการณ์ให้ แล้วผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้

5. ประโยชน์ของแผนผังความคิด

ผังความคิดเป็นวิธีการที่ทำให้สมองได้พัฒนาทั้งซีกซ้ายและซีกขวา ดังนั้น ผังความคิดจึงมีประโยชน์ในการพัฒนาความคิดของมนุษย์เป็นอย่างมาก ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ของผังความคิด ดังนี้

Buzan (1991 อ้างอิงมาจาก จรรยา ศรีบัวหลวง, 2559) กล่าวถึงประโยชน์ของผังความคิด ไว้ดังนี้

1. ศูนย์กลางหรือความคิดหลักจะถูกกำหนดขึ้นอย่างชัดเจนกว่าเดิม
2. ความสัมพันธ์ที่สำคัญของแต่ละความคิดเชื่อมโยงให้เห็นอย่างชัดเจน

โดยความคิดสำคัญจะอยู่ใกล้ศูนย์กลางมากกว่า ความคิดที่สำคัญน้อยลงไปจะอยู่บริเวณริมขอบ

3. การเชื่อมโยงระหว่างคำสำคัญจะเห็นได้อย่างชัดเจน เพราะตำแหน่งที่ใกล้กัน และเชื่อมต่อกัน

4. ช่วยเพิ่มความจำและทบทวนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น
5. ธรรมชาติของโครงสร้างดังกล่าวช่วยให้เพิ่มเติมข้อมูลใหม่ ๆ ได้ง่ายขึ้น

โดยข้อมูลไม่กระจัดกระจาย

6. แผนผังความคิดแต่ละแผ่นจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งช่วยให้เพิ่มความจำได้ง่ายขึ้น

7. เป็นการจดบันทึกในเชิงสร้างสรรค์

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดกับการใช้งานด้านการจัดการเรียนรู้ในด้านผู้เรียน คือ ใช้สำหรับจดบันทึกความรู้ การสรุป ทบทวนความรู้เดิม จัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ ด้านผู้สอน คือ ครูสามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการวางแผนการสร้างหลักสูตร แผนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียน และให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากบทเรียน

กรมวิชาการ (2545) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของผังความคิด ไว้ดังนี้

1. ช่วยบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
2. ช่วยพัฒนาความคิดรวบยอดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ช่วยเน้นองค์ประกอบสำคัญของเรื่อง
4. ช่วยพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิด
5. ช่วยวางแผนในการอ่านและวางแผนในการเขียน
6. ช่วยในการอภิปราย
7. ช่วยวางแผนการสอนของครูเป็นเครื่องมือในการประเมินผล

ทิตินา เขมมณี (2547) กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนที่ความคิดว่า แผนที่ความคิด จะช่วยทำให้เห็นองค์ประกอบหลักของข้อมูลที่เชื่อมโยงกันอยู่ ทำให้ผู้เรียนจดจำข้อมูลได้ง่ายและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

สุวิทย์ มูลคำ (2547) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ว่า

1. ใช้ระดมพลังสมอง

2. ใช้สรุปหรือสร้างองค์ความรู้
3. ใช้วิเคราะห์เนื้อหาหรืองานต่าง ๆ
4. ใช้นำเสนอข้อมูล

ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550) กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนที่ความคิดว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้สำรวจความรู้เดิมของผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดที่เป็นระบบชัดเจน พร้อมทั้งสามารถสรุปสิ่งที่เรียนออกมาเป็นแผนผังเพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ และยังช่วยพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาของผู้เรียนได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า ผังความคิดมีประโยชน์ในการพัฒนาสมองทั้งสองซีกไปพร้อม ๆ กัน ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ ใช้ในการสรุปเนื้อหาสาระหรือข้อมูลในการเรียนหรือการทำงาน ทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิดได้อย่างเป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ และง่ายต่อการจดจำ

6. การนำแผนผังความคิดไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผังความคิด ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการบันทึกและถ่ายทอดข้อมูลความรู้ที่สำคัญ ออกมาเป็นแผนภาพและจัดเก็บในสมอง ดังนั้น จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้ในการเรียนและการสอน ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดในการนำผังความคิดไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ ญัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545) ได้เสนอว่าผู้สอนสามารถนำผังความคิดไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้าง ผู้สอนอธิบายการใช้แผนผังความคิด เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ความคิดหลัก ความคิดรอง และให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่าง
2. ขั้นเสนอ ผู้สอนจัดผู้เรียนให้ทำกิจกรรมเป็นคู่ แจกกระดาษเปล่าให้เพื่อเตรียมทำแผนที่ความคิด
3. ขั้นสังเคราะห์และวิเคราะห์
  - 3.1 กำหนดเรื่องในเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนอ่าน หรือถ้าเป็นกิจกรรมภาคสนามสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยกันเลือกประเด็นหลักและประเด็นรอง
  - 3.2 หลังจากนั้นให้แต่ละคู่รวมกัน 2 คู่เป็น 4 คน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำผังความคิด
  - 3.3 ผู้สอนอาจมีบทบาทในการช่วยเหลือ โดยใช้คำถามนำทางเพื่อให้ความคิดของผู้เรียนขยายประเด็นมากขึ้น
4. ขั้นสรุปเพื่อแสวงหา ผู้เรียนนำเสนอการสร้างแผนผังความคิด พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและเสนอประเด็นที่สามารถคิดต่อไปได้อีก

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ขั้นตรวจสอบมโนทัศน์พื้นฐาน ผู้สอนจะต้องทำการตรวจสอบมโนทัศน์พื้นฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ ซึ่งอาจทำได้โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหรือการตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ

2. ขั้นระบุมโนทัศน์พื้นฐานที่ผู้เรียนขาด ผู้สอนจะต้องระบุมโนทัศน์พื้นฐานที่ผู้เรียนยังขาดให้ชัดเจน

3. ขั้นเสริมมโนทัศน์พื้นฐานให้ผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนยังขาดมโนทัศน์พื้นฐาน ผู้สอนจะต้องเสริมให้ผู้เรียน ซึ่งจะใช้วิธีการอธิบายสื่อต่าง ๆ ประกอบก็ได้

4. ขั้นเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ การจัดการเรียนรู้ควรประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

4.1 ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาและระบุมโนทัศน์ที่สำคัญจากบทเรียนที่กำลังเรียน โดยผู้สอนช่วยอธิบายความหมายของแต่ละมโนทัศน์ให้ผู้เรียนเข้าใจ

4.2 ให้ผู้เรียนจัดลำดับมโนทัศน์ที่ผู้เรียนเลือกมาจากมโนทัศน์ที่กว้างไปยังมโนทัศน์ที่รองลงมาตามลำดับ จนกระทั่งถึงมโนทัศน์ที่เฉพาะเจาะจง

4.3 ให้ผู้เรียนจัดมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

4.4 ให้ผู้เรียนหาค่าเชื่อมและทำการเชื่อมโยงมโนทัศน์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยให้เส้นโยงทุกเส้นโยงที่มีค่าเชื่อมบอกความหมายไว้

5. ขั้นสรุปด้วยกรอบมโนทัศน์ ประกอบด้วย

5.1 ผู้สอนคัดเลือกตัวอย่างกรอบมโนทัศน์ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น

5.2 ให้ผู้เรียนที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอให้เพื่อนฟัง

5.3 ผู้เรียนช่วยกันวิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะ

5.4 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันให้คะแนนและสรุปเนื้อหาจากกรอบมโนทัศน์

5.5 ผู้สอนเสนอกรอบมโนทัศน์ที่ผู้สอนเตรียมมา

5.6 ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุป

มนธิรา ภูมิลี (2557) ได้สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิด เพื่อให้ได้รูปแบบการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เหมาะสม ซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นนำ ครูอธิบายการใช้แผนผังความคิด เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ความคิดหลัก ความคิดรอง และให้ผู้เรียนดูตัวอย่าง

2. ขั้นสอน ครูฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด เพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์จากความคิดหลัก ความคิดรองและฝึกให้นักเรียนสรุปข้อคิดจากสิ่งที่อ่านและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ขั้นอ่านและวิเคราะห์ ครูจัดผู้เรียนให้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม แจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนอ่าน นักเรียนวิเคราะห์เรื่องจากประเด็นหลักและประเด็นรอง โดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเพื่อขยายความคิดให้มากขึ้น อ่านอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือสิ่งที่อ่านสามารถแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
4. ขั้นสร้าง นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากการอ่าน นำเสนอผลงานการสร้างแผนผังความคิดหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบ
5. ขั้นสรุปและประเมินผล ครู นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ครูประเมินผลงานของนักเรียนนักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน
6. ขั้นประยุกต์และนำไปใช้ นักเรียนร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติ และข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการจากแหล่งต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปเป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ด้วยผังความคิดทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ 1) ทบทวนความรู้เดิมที่ได้จากการอ่าน 2) ครูและนักเรียนอภิปรายเพื่อหาชื่อเรื่องหรือคำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของเรื่อง 3) ครูกระตุ้นนักเรียนโดยการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนระดมความคิดและนำไปสู่การหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 4) นักเรียนเขียนใจความสำคัญของเรื่องและเขียนโครงร่างล้อมรอบใจความสำคัญ จากนั้นโยงเส้นจากคำสำคัญหรือชื่อเรื่องมายังใจความสำคัญ 5) นักเรียนเขียนใจความสนับสนุนเพื่อหาข้อมูลสนับสนุนใจความสำคัญ จากนั้นโยงเส้นจากใจความสำคัญมายังใจความสนับสนุน และ 6) นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องจากแผนผังความคิดที่สร้างขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้

การวิจัย ในครั้งนี้ได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวช่วยให้ครูผู้สอนสามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการสอนทั้งกับตัวผู้เรียนและตัวครูผู้สอนเอง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ความหมาย หลักการ องค์ประกอบ รวมไปถึงการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีหน่วยงานทางด้านการศึกษาและนักวิชาการได้อธิบายความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมารวบรวมไว้ ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเตรียมการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง โดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล คุณธรรมจริยธรรม หลักศาสนาที่ต้องการเน้น ตัวบ่งชี้ บันทึกหลังสอน

ถวัลย์ มาศจรัส (2545) ได้อธิบายถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การนำวิชาการหรือกลุ่มประสบการณ์ที่ต้องการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการ กิจกรรมการเรียนการสอนตลอดภาคเรียน โดยมีจุดประสงค์การเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การวัดประเมินผล โดยให้สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียนและความพร้อมของโรงเรียนและตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เป็นแผนที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าว่าจะสอนใคร ในเนื้อหาใด สอนเมื่อใด สอนอย่างไร และเพื่อให้เกิดอะไร ซึ่งเมื่อถึงเวลาดังกล่าวจะดำเนินการสอนตามที่วางแผนไว้ ผู้สอนจึงต้องคิดวางแผนและเตรียมการ สอนล่วงหน้าอย่างละเอียด รอบคอบ และเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการสอนที่กำหนดไว้ได้อย่าง ได้ผลดี

วิมลรัตน์ สุรินทร์โรจน์ (2545) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลที่ผู้สอนต้อง เตรียมไว้ในกรวางแผน ได้แก่

1. การกำหนดจุดประสงค์
2. การคัดเลือกเนื้อหา
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การเลือกสื่อการเรียนการสอน
5. การวัดผลประเมินผล

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548) กล่าวไว้ว่า แผนการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Lesson Plan หมายถึง แผนที่กำหนดขั้นตอนการสอนที่มุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ในเนื้อหา และประสบการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สุวิทย์ มุลคำ (2550) ได้อธิบายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมการเรียน การสอน หรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้

สำลี รักสุทธี (2551) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นการนำรายวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผลเพื่อใช้สอน ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับ ชีวิตจริงในท้องถิ่น

เสน่ห์ ทิมสุกใส (2542) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการ จัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้ สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าแผนการจัดการ เรียนรู้เป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครู หรือแนวการสอนของกรมวิชาการทำให้ผู้สอนทราบว่า จะสอนเนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

ระวีวรรณ ศรีคร้ามครัน (2551) ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนนั้นสิ่งสำคัญที่ผู้สอน (อาจารย์แนะแนว) จะต้องพิจารณาก็คือ การเรียนรู้.... การวางแผน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะสามารถทำให้ผู้สอนสามารถควบคุมชั้นเรียน และทำให้กิจกรรมในชั้นเรียน ดำเนินไปด้วยดี

ชวลิต ชุกก่าแพง (2553) อธิบายความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง เอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอน ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนกำหนดรูปแบบของบทเรียน แต่ละเรื่อง ซึ่งจะเป็แนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแก่ครูให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องประกอบด้วยจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่ใช้สอน วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน และจะต้องมีวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีหน่วยงานทางด้านการศึกษาและ นักวิชาการได้อธิบายความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุพล วังสินธ์ (2536) ได้อธิบายความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้เอาไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถสรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่ดีที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา
  2. ช่วยให้ครามีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้า ทำให้ครามีความมั่นใจในการสอน
  3. ส่งเสริมให้ครูใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล
  4. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทนได้
  5. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ต้องเที่ยงตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษา
  6. เป็นผลงานทางวิชาการแสดงความชำนาญและเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ
- แผนการจัดการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้อธิบายความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็น
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับครูผู้สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป
5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมเกิดความคล่องแคล่วเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนจะดำเนินการไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์
2. ทำให้การสอนมีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผน เป้าหมายและมีทิศทางในการสอนมิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะและประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งทางด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรม การใช้สื่อการสอน และการวัดประเมินผล เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอนก็เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวกและง่ายขึ้น

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบเพื่อวัดผล ประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้สอนแทนในกรณีที่มาเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะว่าผู้สอนสอนด้วยความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจ คือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อเกิดความพร้อมในการสอนย่อมสอนด้วยความกระจำแจ้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่จะเรียน

สำลี รักสุทร์ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีความสำคัญดังนี้

1. ช่วยให้ผู้ครุได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีวัดผลประเมินผลศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องและการบูรณาการกับวิชาอื่น
2. ทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรของท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่น ตลอดจนการเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย
3. เป็นเครื่องมือของครูในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น ท่านจะเหมือนนักรบที่เดินลงสนามอย่างองอาจกล้าหาญ
4. ผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรง เสนอแนะแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเพื่อนครูที่สอนวิชาอื่น
5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทนได้
6. เป็นการพัฒนานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะ มีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพด้วย

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอนการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป
5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนคือ ช่วยทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน เป็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน เป็นการจัดสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่ แผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือสำหรับผู้สอนและครูที่สอนแทนได้เป็นอย่างดี แผนการจัดการเรียนรู้ใช้เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลได้ถูกต้อง สามารถที่จะนำไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจได้ด้วย

3. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

การศึกษาองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของรายวิชา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีนักวิชาการได้อธิบาย ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2545) ได้สรุปองค์ประกอบและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้ว มาพิจารณาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้
3. กำหนดจำนวนเวลาระบบระดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับ
 สาระการเรียนรู้กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายทาง

6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้
7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา นั้น ๆ
8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม
9. เลือกสื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการสอน
10. จัดลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้
11. กำหนดการวัดประเมินผลโดยระบุถึงวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

อารมณ์ ใจเที่ยง (2546) ได้อธิบายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีองค์ประกอบ
 ดังต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง หรือหัวข้อเรื่องย่อย
2. จำนวนคาบ
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. เนื้อหา
6. กิจกรรมการเรียนการสอน
7. สื่อการเรียนการสอน
8. การวัดผลประเมินผล

กันยารัตน์ สอนสุภาพ และกัญญารัตน์ โคจร (2560) ได้อธิบายองค์ประกอบของ
 แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. สาระการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการจัดการเรียนรู้
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้
7. การวัดและประเมินผล
8. บันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนแต่ละคาบหรือแต่ละชั่วโมง จะต้องมียรายละเอียดที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนได้จริง เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ที่ตื้นส่วนสำคัญที่จะขาดไม่ได้เลย คือ สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้หรือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

4. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

4.1 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวไว้ว่า การผลิตสื่อหรือชุดการสอนนั้น ก่อนนำไปใช้จริงจะต้องจะต้งนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพ เพื่อดูว่าสื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ มีประสิทธิภาพในการช่วยให้กระบวนการเรียน การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์หรือไม่ และผู้เรียนมีความ พึงพอใจต่อการเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนในระดับใด ดังนั้นผู้ผลิตสื่อการสอนจำเป็นจะต้องนำสื่อ หรือชุดการสอนไปหาคุณภาพ เรียกว่า การทดสอบประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการในการคำนวณหา ประสิทธิภาพ สามารถกระทำได้ 2 วิธี โดยใช้สูตรและโดยการคำนวณธรรมดา ดังนี้

1. คำนวณโดยใช้สูตร กระทำได้โดยใช้สูตรต่อไปนี้

สูตรที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแบบทดสอบท้ายแผน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของทั้งหมด

สูตรที่ 2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น กระทำได้โดยนำคะแนนรวมระหว่างเรียนและคะแนนสอบหลังเรียน มาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหาค่า E_1/E_2

2. คำนวณโดยการไม่ใช้สูตร

หากจำสูตรไม่ได้หรือไม่อยากใช้สูตร ผู้ผลิตสื่อหรือชุดการสอนก็สามารถใช้วิธีการคำนวณธรรมดาหาค่า E_1 และ E_2 ได้ด้วยวิธีการคำนวณธรรมดา ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

สำหรับ E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกปฏิบัติ กระทำได้โดยการนำคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม แต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนโดยเป็นร้อยละ

สำหรับ E_2 คือ ประสิทธิภาพผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียนของแต่ละสื่อหรือชุดการสอน กระทำได้โดยการเอาคะแนนจากการสอบหลังเรียนและคะแนนจากงานสุดท้ายของนักเรียนทั้งหมดรวมกันหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อยละ เพื่อหาค่าร้อยละ

4.2 การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพ

เมื่อทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนภาคสนามแล้ว เทียบค่า E_1/E_2 ที่หาได้จากสื่อหรือชุดการสอนกับ E_1/E_2 ที่ตั้งเกณฑ์ไว้ เพื่อดูว่าเราจะยอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ การยอมรับประสิทธิภาพให้ถือค่าความแปรปรวน 25-5% อาทิ นั่นคือประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ 5% แต่โดยปกติเราจะกำหนดไว้ 2.5% อาทิ เราตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 เมื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบ 1 : 100 แล้ว สื่อหรือชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5/87.5 เราก็สามารถยอมรับได้ว่าสื่อหรือชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการใช้สูตรการหาค่า E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเพื่อประกอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยในประเทศ

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เป็ดหาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำยาก ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.96/81.00 แสดงว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำยาก ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เป็ดหาย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

มะลิ อัจฉิชัย (2540) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำยาก เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน แม่กดแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.02/80.62 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อมรรัตน์ พิศฐาน (2542) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญทอง จันทฤทธิ์ (2542) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำและแจกลูกของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพ 83.60/80.50 แสดงว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สกุณา เลิกนอก (2545) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มี ประสิทธิภาพ 83.61/81.67

ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประวีณา เอ็นดู (2547) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.33/86.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

ชนาธิป ผลวาวแวว (2548) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมี ความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 คน โรงเรียนบ้านไพรพะยอม จังหวัดศรีสะเกษ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.6788.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.83 สรุปว่า แบบฝึกมีประโยชน์สำหรับนักเรียนในการที่จะเสริมสร้างทักษะ ทบทวนความรู้ และทำให้เกิด ความชำนาญในเนื้อหาวิชาเหล่านั้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีประโยชน์สำหรับครู แบบฝึกทักษะเป็น อุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู และยังช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคน ได้ชัดเจนขึ้น สามารถนำไปพัฒนาการสอนของตนเอง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก

เดือนจิตร นารา (2553) เรื่อง การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียน แจกลูกสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีการเรียนรู้ ด้วยวิธีคิด การจำ จดบันทึก เข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูล และทราบแนวทางการประสมพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ ให้เป็นคำอ่าน และเขียนคำได้ถูกต้องตรงตามความต้องการ อันเป็น ผลสัมฤทธิ์ของวิธีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพผลตามเจตนารมณ์การสอน และเป็นไปใน ทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสม ครูผู้สอนควรนำไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและ เพื่อช่วย ให้นักเรียนมีความคิดรวบยอด มีความรู้พื้นฐานในการเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป

มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.01/84.62 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.5454 คิดเป็นร้อยละ 54.54 และนักเรียนผ่าน เกณฑ์การประเมินมีความคิดรวบยอดเฉลี่ย ร้อยละ 77.0

อุษา ชันแข็ง (2555) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 78.06/76.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.50 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย อยู่ใน ระดับเห็นด้วย

บัวสอน จันทร์แดง (2552) ได้ศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ถูกลงแปลงร่าง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะมีประสิทธิภาพ 86.76/87.33 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ ที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

นิภาพร วงษ์ศิลา (2555) ได้ศึกษาแบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 89.17/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.68 ซึ่งหมายความว่า แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทยชุดนี้ มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทาง ที่สูงขึ้นร้อยละ 68

มิตรถาวร คำภูษา (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่านและสะกดคำยากของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.80/81.86 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 61

กรรณิการ์ณ ชุมภู (2556) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนคำที่ใช้มาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเจริญเมือง อำเภอบ้าน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 คือ

87.09/86.92 คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปรากฏว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

นิภาพร ขอนโพธิ์ (2557) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 94.16/91.86 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 รวมทั้ง นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดโดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 อยู่ในระดับมากที่สุด

สมร คงเมือง (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 82.77/89.74 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.81 หรือคิดเป็น ร้อยละ 81.00 รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียน โดยใช้การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจของเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทิพย์วรรณ สิทธิวงศ์ (2559) เรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 19.15 ซึ่งสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามปกติที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 16.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนผัง

ความคิด มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเท่ากับ 18.90 ซึ่งสูงกว่านักเรียนที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ตามปกติที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเท่ากับ 16.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยในระดับ มากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.77

ลักขณา โททอง (2561) เรื่อง การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า (1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคแผนผัง ความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.20/82.78 (2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะมีค่าเท่ากับ 0.6973 หรือคิดเป็นร้อยละ 69.73 (3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน จับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจการอ่าน จับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Boschard (2013) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านกับการสะกดคำ แม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมากระหว่างการอ่าน และการสะกดคำ แต่การปฏิบัติงานการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดงให้เห็น ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา การสะกดคำตามความรู้เรื่องราวเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่า การปฏิบัติงานการอ่าน ของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่ามีผลของรายงานอย่างมี นัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ความผิดพลาดด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักษรวิธีที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำของทักษะชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ของครู พบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียน ในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำ และความรู้เรื่องคำแต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

Ahmed (2014) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบแผนการสะกดคำตามหน่วยเสียงและ ตามอักษรวิธีในชั้นประถมศึกษาของสหรัฐอเมริกา โดยออกแบบการรู้จักคำเบื้องต้นและนำไปทดสอบ กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง จำนวน 390 คน แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยคำที่ไม่มี ความหมายพยางค์เดียวและสองพยางค์จำนวน 35 คำ และมุ่งเป้าไปที่แบบแผนการสะกดคำ 3 แบบ

แผนถอดรหัสหน่วยเสียงอย่างเดียว ความรู้เรื่องกฎทางอักษรวิธีอย่างเดียวและการรวมการถอดรหัสหน่วยเสียงกับความรู้เรื่องกฎทางอักษรวิธีเข้าอยู่ในคำคำเดียว

Brown (2017) วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษากลวิธีการสอนในวิชาการอ่านเกี่ยวกับการพัฒนาและการฝึกอบรมในวิชาชีพและการประเมินการอ่าน ทั้งนี้เพื่อนำไปพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในเมืองหลวงของเมืองอินเดียนนา ตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Indiana) เริ่มต้นทำการศึกษาโดยให้กลุ่มครู บอกเล่าถึงประสบการณ์การสอนในวิชาการอ่านของพวกเขา และต้องเก็บรวบรวมประสบการณ์การสอนของกลุ่มครูให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้เข้าใจถึงกลวิธีการสอนของกลุ่มครูได้ดีมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาการฝึกอบรมในวิชาชีพ และการประเมินการอ่านด้วย ผลจากการศึกษาพบว่า อุปสรรคของการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่สำคัญที่สุด อาจเนื่องมาจากความรู้ความสามารถของครูในขณะที่สอนในชั้นเรียนในปัจจุบันครูโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ค่อยสอนเรื่องทักษะการอ่านตามที่ตนเองได้รับผิดชอบ ซึ่งครั้งหนึ่งคณะผู้บริหารได้พยายามทำให้กลุ่มครูเกิดความสำนึกเพื่อให้ทำหน้าที่สอนการอ่านด้วย นับเป็นภารกิจที่ท้าทายความสามารถของครูที่จะต้องพัฒนาและฝึกอบรมวิชาชีพครูเกี่ยวกับกลวิธีการสอนในวิชาการอ่าน รวมถึงการประเมินการอ่านด้วย เนื่องจากกระบวนการอ่านมีความซับซ้อนจึงมีความผิดพลาดที่ปรากฏออกมาให้เห็นชัดเจนว่าการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้น ผลจากวิจัยนี้ได้สรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

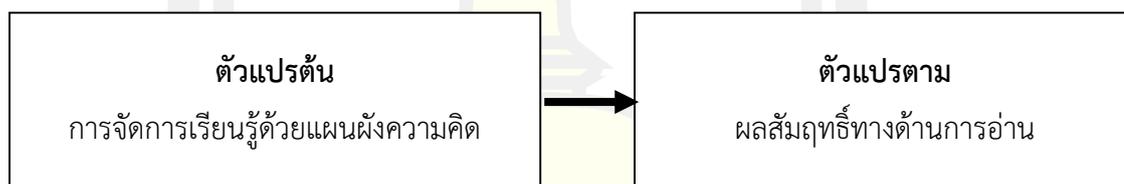
1. การใช้กลวิธีการสอนในวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. การพัฒนาและการฝึกอบรมในวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
3. มีการประเมินการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
4. เน้นบทบาทของครูเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียน การเรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกเสริมทักษะยังช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ เพลิดเพลิน สนุกสนาน ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนที่สนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ไม่ตรงมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแดนเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การสอนภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างแผนผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในการวิเคราะห์คำ ภาษาศัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา การสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ

จากการศึกษางานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งนักวิจัยแต่ละท่านได้นำการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด นั้นสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านดีขึ้น

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

ภาพประกอบ 7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. รูปแบบที่ใช้ในการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Design)
แบบ One-Shot Case Study

ตาราง 2 รูปแบบการวิจัยแบบ One-Shot Case Study

กลุ่มทดลอง	การทดสอบหลังการทดลอง
X	O

ที่มา : ประสาท เนืองเฉลิม (2560)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

X คือ กลุ่มทดลอง

O คือ การทดสอบหลังการทดลอง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี ตำบลดอนช้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง แบ่งเป็น รวม 16 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบบชนิดอ่านออกเสียง อ่านถูกได้ 1 คะแนน อ่านผิดได้ 0 คะแนน ทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างและการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างและการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในสาระที่ 1 การอ่าน เพื่อให้ทราบถึงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
- 1.2 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการอ่าน การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด
- 1.3 ศึกษาแนวคิด องค์ประกอบ ขั้นตอน และวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด เพื่อนำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 1.4 นำเนื้อหาจากบทอ่านคล้องร้องเล่น บทความ นิทาน เรื่องสั้น และหนังสือที่นักเรียนมีความสนใจ ประเภทละ 1 เรื่อง ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาสร้างเป็น

แผนการจัดการเรียนรู้โดยเริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายากตามกระบวนการสอนอ่าน ซึ่งสามารถสร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัด สาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านสะกดคำ

ชื่อแผน	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ช.ม.)
1. การอ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์	- การอ่านสะกดคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน จะส่งผลให้เกิดทักษะการอ่านอย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถบอกความหมายและสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ถูกต้องตามหลักการอ่าน	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน (A)	4
2. การอ่านสะกดคำ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา	- การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คือ การอ่านออกเสียงตัวอักษรที่ประกอบกันเป็นคำที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน จะส่งผลให้เกิดทักษะการอ่านอย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถบอกความหมายและสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราที่ถูกต้องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราได้ถูกต้อง (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน (A)	4
3. การอ่านสะกดคำ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ	- การอ่านสะกดคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คือ การอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกัน เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์นั้นจะผันเป็นไปตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า เป็นคำที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน จะส่งผลให้เกิดทักษะการอ่านอย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถบอกความหมายและสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำที่ถูกต้องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้ถูกต้อง (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน (A)	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ชื่อแผน	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ช.ม.)
4.คำที่มีอักษรนำ	- อักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะสองตัวเรียงกันและรวมอยู่ในสระตัวเดียวกัน พยัญชนะตัวแรก คือ ห นำ และ อ นำ จะออกเสียงรวมกันเป็นพยางค์เดียว ส่วนเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์จะผันวรรณยุกต์ตามเสียง ห หรือ อ นำ เป็นการอ่านสะกดคำที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน จะส่งผลให้เกิดทักษะการอ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถบอกความหมายและสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีอักษรนำที่ถูกต้องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำได้ถูกต้อง (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน (A)	4

1.5 ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด รายวิชาภาษาไทย หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ จำนวน 4 แผนแต่ละแผนใช้เวลา 4 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของรายละเอียดในด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญจะพิจารณาและตรวจสอบตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.7.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนืองเฉลิม อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.7.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ พิบูลพุกธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.7.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศาริศา สุขคง อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

1.7.4 ดร.จิตตรา พิกุลทอง ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนผดุงนารี

1.7.5 ดร.สุภัทรา สฤชชสมบัติ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านเชียงยืน

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด รายวิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 แผน มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้อง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 5.00 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ จึงจะถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ได้ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมมาก
- 2.51 – 3.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51 – 2.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมน้อย
- 1.00 – 1.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมน้อยที่สุด

จากผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด รายวิชาภาษาไทย หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 แผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีค่ามากที่สุด สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านได้

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด รายวิชาภาษาไทย หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่าน จำนวน 1 แผน เวลา 4 ชั่วโมง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านดอนช้าง ตำบลดอนช้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบปัญหา คือ นักเรียนไม่กล้าตอบคำถามและอ่านยังไม่คล่อง ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยการสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนและร่วมพูดคุยในช่วงพักกลางวัน จึงพบว่าในชั่วโมงต่อมานักเรียนกล้าที่จะตอบคำถามและฝึกอ่านโดยการสอนด้วยแผนผังความคิดได้ดียิ่งขึ้น ปัญหาที่พบอีกประการหนึ่ง คือ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด มีหลายขั้นตอนและเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถทำแบบฝึกทักษะหรือกิจกรรมบางกิจกรรมได้ทันเวลา ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยการให้นักเรียนนำแบบฝึกทักษะบางฉบับกลับไปทำที่บ้านได้

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด รายวิชาภาษาไทย
หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่าน จำนวน 4 แผน ที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่อง
หลังจากนำไปทดลองใช้มาจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. การสร้างและการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ผู้วิจัยมีขั้นตอน
การสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในสาระที่ 1 การอ่าน เพื่อให้ทราบถึงตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ชนิดตอบถูกได้
1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หลักการสร้างข้อคำถามที่สามารถวัดและ
ประเมินการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหาเพื่อที่จะดำเนินการสร้างแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบชนิด
ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบที่ต้องการของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ

ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		ทั้งหมด	ต้องการ
1. การอ่านสะกดคำที่มี รูปวรรณยุกต์และ ไม่มีรูปวรรณยุกต์	- นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีรูป วรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้องได้ (K)	4	3
	- นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง (P)	3	2
รวม		7	5

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		ทั้งหมด	ต้องการ
2. การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา	- นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราที่ถูกต้องได้ (K)	5	3
	- นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราได้ถูกต้อง(P)	4	2
รวม		9	5
3. การอ่านสะกดคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ	- นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำที่ถูกต้องได้ (K)	4	3
	- นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้ถูกต้อง (P)	3	2
รวม		7	5
4. การอ่านสะกดคำที่มีอักษรนำ	- นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีอักษรนำที่ถูกต้องได้ (K)	4	3
	- นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำได้ถูกต้อง (P)	3	2
รวม		7	5
รวมทั้งหมด		30	20

ที่มา : แบบบันทึกตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี จังหวัดขอนแก่น

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในรูปแบบของตาราง IOC เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา รวมถึงความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้

2.6 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ประสาธต์ เนื่องเฉลิม, 2556)

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.8 วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) แล้วพิจารณาเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 จึงจะถือว่าใช้ได้ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ IOC ปรากฏว่ามีข้อสอบสอดคล้องและนำไปใช้ได้ จำนวน 28 ข้อ ซึ่งมี IOC สอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00

2.9 นำแบบทดสอบที่มีความสอดคล้อง จำนวน 28 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านดอนช้าง ตำบลดอนช้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

2.9.1 หาค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบรายข้อ ซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพนั้น จะต้องมีค่าความยาก 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งจากการหาค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อในแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้จำนวน 28 ข้อ พบว่ามีความยากตั้งแต่ 0.25-0.75

2.9.2 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบรายข้อ โดยข้อสอบที่มีคุณภาพ จะต้องมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งจากการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ ในแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้จำนวน 28 ข้อ พบว่ามีความยากตั้งแต่ 0.38-0.75

2.9.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้ทั้งฉบับได้ค่าจริง เท่ากับ 0.85

2.10 คัดเลือกข้อสอบที่สอดคล้องและเหมาะสมที่สุดไว้ทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบทำการทดสอบหลังเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

2.10.1 หาค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบรายข้อ ซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพนั้น จะต้องมีค่าความยาก 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งจากการหาค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อในแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้จำนวน 28 ข้อ พบว่ามีความยากตั้งแต่ 0.25-0.75

2.10.2 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบรายข้อ โดยข้อสอบที่มีคุณภาพ จะต้องมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งจากการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ ในแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้จำนวน 20 ข้อ พบว่ามีความยากตั้งแต่ 0.25-0.75

2.10.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้ทั้งฉบับได้ค่าจริง เท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้
2. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ไปทีละแผน พร้อมกับเก็บคะแนนแบบทดสอบท้ายแผนระหว่างเรียน จนครบทั้ง 4 แผน เป็นเวลา 16 ชั่วโมง ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ

แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	วัน/เดือน/ปี ที่ใช้แผน
แผนที่ 1 คำที่มีวรรณยุกต์และไม่มีวรรณยุกต์	1-2	15 พฤศจิกายน 2564
	3-4	16 พฤศจิกายน 2564
แผนที่ 2 คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและ ไม่ตรงตามมาตรา	1-2	18 พฤศจิกายน 2564
	3-4	19 พฤศจิกายน 2564
แผนที่ 3 คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ	1-2	22 พฤศจิกายน 2564
	3-4	23 พฤศจิกายน 2564
แผนที่ 4 คำที่มีอักษรนำ	1-2	25 พฤศจิกายน 2564
	3-4	26 พฤศจิกายน 2564
รวมเวลาเรียน 16 ชั่วโมง		

3. หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามเนื้อหาทุกแผนแล้วจึงดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ชนิดอ่านออกเสียง อ่านถูกได้ 1 คะแนน อ่านผิดได้ 0 คะแนน ทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

4. ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และสรุปคะแนน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อสรุปผลตามความมุ่งหมายของการดำเนินการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยการใช้สูตร E_1/E_2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านระหว่างเรียนกับเกณฑ์เป้าหมาย 75/75 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด โดยใช้ค่าร้อยละ (ประสาท เนื่องเฉลิม, 2560)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (ประสาท เนื่องเฉลิม, 2560)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ค่าความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

$$\text{สูตร} \quad \mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด
 Σ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบ
 วัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 เป็นรายข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruency : IOC)
 โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนของผู้ช่วยชาญทั้งหมด

2.2 ค่าความยาก (Difficulty) การหาค่าความยากง่าย โดยใช้สูตรคำนวณ
(บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

$$\text{สูตร } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของข้อสอบ
 R แทน จำนวนคนตอบถูก
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อโดยหาคัดชนี (B-Index) ตามวิธีของแบรนแนน (Brennan) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

$$\text{สูตร } B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	N_1	แทน	จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)
	N_2	แทน	จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)
	U	แทน	จำนวนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

2.4 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีของโลเวท (Lovett Method) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

$$\text{สูตร } r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (x_i - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดด้านการอ่าน (E_1/E_2) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คำนวณจากสูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

สูตรที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแบบทดสอบท้ายแผน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของทั้งหมด

สูตรที่ 2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ตามเกณฑ์ 75/75

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏดังตาราง 6 - 7

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการจัดการเรียนรู้ด้วย แผนผังความคิดและการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนนรวม (40)	คะแนนหลังเรียน (20)
	แผนที่ 1 (10)	แผนที่ 2 (10)	แผนที่ 3 (10)	แผนที่ 4 (10)		
1	8	7	7	8	30	15
2	9	8	9	9	35	17
3	9	8	9	9	35	17
4	7	7	8	8	30	16
5	8	8	7	8	31	15
6	7	8	8	9	32	15
7	6	6	7	8	27	13
8	8	9	9	9	35	18
รวม	62	61	64	68	255	126
μ	7.75	7.62	8.0	8.5	31.87	15.75
σ	1.03	0.91	0.92	0.53	2.94	1.58
คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	77.5	76.25	80	85	79.68	78.75

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบด้านการอ่านระหว่างเรียน เท่ากับ 31.87 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.68 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านหลังเรียน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 15.75 คิดเป็นร้อยละ 78.75

ตาราง 7 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดด้านการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	μ	σ	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1)	40	31.87	2.94	79.68
ประสิทธิภาพของการทำแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	20	15.75	1.58	78.75
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) = 79.68/78.75				

จากตาราง 7 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 79.68 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 78.75 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 79.68/78.75

ตอนที่ 2 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียน ปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หลังเรียน

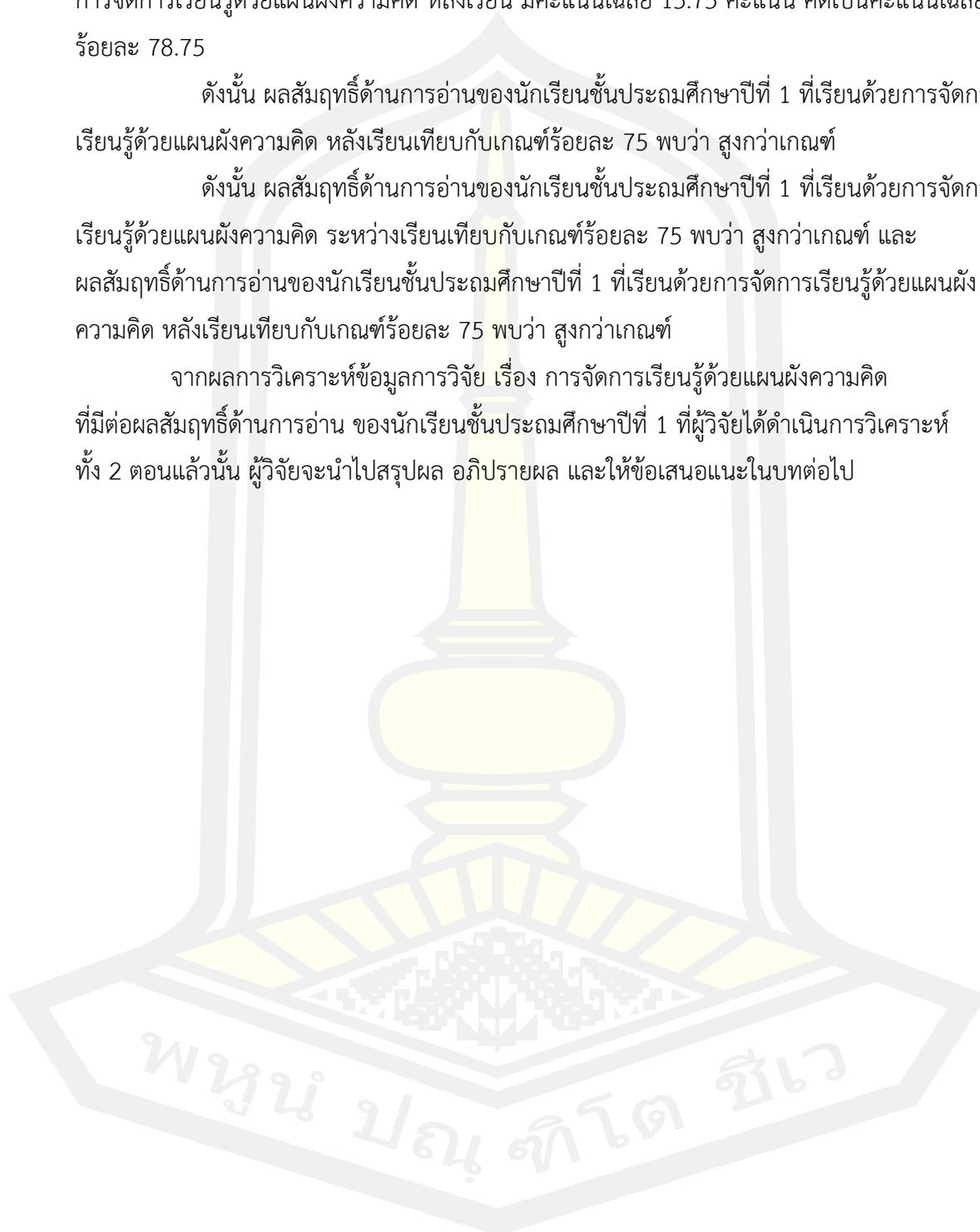
รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม (ทุกคน)	μ	σ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านหลังเรียน	20	126	15.75	1.58	78.75

จากตาราง 8 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 15.75 คะแนน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.75

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ระหว่างเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ และผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ทั้ง 2 ตอนแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำไปสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะในบทต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด มีประสิทธิภาพ 79.68/78.75
2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 78.75 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 75

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด มีประสิทธิภาพ 79.68/78.75 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 79.68 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 78.75 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 ทั้งนี้เนื่องมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างตามขั้นตอนอย่างมีระบบ โดยได้มีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตั้งแต่สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด รวมไปถึงการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่าน (กรมวิชาการ, 2555)

อีกทั้งยังได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่าน ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด (ทศนา แคมณี) อย่างละเอียด เพื่อนำมาวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนนั้นจะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถช่วยคิด จำ บันทึก เข้าใจเนื้อหา การนำเสนอ ข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธัญญา ผลอนันต์ (2541 อ้างอิงมาจาก วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2554)

นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้ยังได้ผ่านการประเมินความถูกต้องและเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี ตำบลดอนช้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และได้ปรับปรุง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จึงส่งผลให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าในการจัดการเรียนรู้ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนเป็นการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การสอนเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ก่อนนำไปใช้จริง รวมถึงได้มีการกำกับดูแลและติดตามการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดผ่านทางผู้ปกครอง ที่สำคัญ

ผู้วิจัยยังได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนอ่านได้อย่างถูกต้องและให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านยิ่งขึ้น ผลที่ได้คือนักเรียนมีความสุขเมื่อได้ฝึกอ่าน หรืออ่านออกเสียงได้ถูกต้อง สังกัดได้จากการยิ้ม การหัวเราะ และการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะตอบคำถาม ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม และมีสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพศาล หวังพานิช (2556) ว่า ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงประกอบด้วย สิ่งสำคัญอย่างน้อยสามสิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนจิตร นารา (2553) เรื่อง การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.01/84.62 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.5454 คิดเป็นร้อยละ 54.54 และนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินมีความคิดรวบยอดเฉลี่ย ร้อยละ 77.03

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนผังความคิด หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 78.75 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 75 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 75 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงขึ้น นอกจากนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านที่สูงขึ้นแล้ว ยังสังเกตได้ว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการที่ข้อสอบ มีสมาธิมากยิ่งขึ้น เมื่อครูเฉลยแบบทดสอบนักเรียนก็จดจ่อกับคะแนนที่ตนเองจะได้รับ แสดงให้เห็นถึงความสุขของนักเรียนที่ได้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดอีกด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด โดยแผนผังความคิดประกอบไปด้วยความคิด หรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมกันอยู่ในแบบต่าง ๆ จะทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ ในการนำรูปแบบต่าง ๆ มาใช้นั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลไปใช้ นำเสนอข้อมูลและนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2551)

นอกจากนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลหรือเรื่องราวเป็นภาพ โดยใช้ความคิดให้เป็นระบบ เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจการจดจำ และการนำไปใช้ แผนภาพเป็นกลยุทธ์ที่ครูใช้ในการพัฒนากระบวนการคิด ประเมินผลการเรียน กระบวนการคิดของนักเรียน (ชนาธิป พรกุล, 2554)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดจึงสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วรรณ สิทธิวงศ์ (2559)

เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 19.15 ซึ่งสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามปกติที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 16.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเท่ากับ 18.90 ซึ่งสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามปกติที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเท่ากับ 16.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

1.2 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกใช้รูปแบบของแผนผังความคิดได้อย่างอิสระ และเหมาะสมกับเนื้อหา

1.3 ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองและกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนในห้อง มีความกระตือรือร้นและกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่านได้อย่างถูกต้อง

1.4 การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ครูควรมีการกำกับติดตามและดูแลการเข้าเรียนของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด รวมถึงมีการกำชับผู้ปกครองให้ดูแลนักเรียนในปกครองในการทำงานและการเข้าเรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านอื่น ๆ หรือบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในเรื่องอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *ผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2555). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2555*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรณีการณ์ ชุมภู. (2556). *การสร้างชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนคำที่ใช้มาตราตัวสะกด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัด
เชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใน
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณะ ภักดีพงษ์. (2554). *เริ่มคิด+เริ่มสร้าง+เริ่มใช้ Mind Map ด้วย FreeMind +
MindManager + iMindMap*. กรุงเทพฯ : วิตดี กรุ๊ป.
- กันยารัตน์ สอนสุภาพ และกัญญารัตน์ โคจร. (2560). *เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 0506 704
การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตร
และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). *วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง ใน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.
พิมพ์ครั้งที่ 3. หน้า 89-93*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ขวัญทอง จันทฤทธิ์. (2542). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การอ่าน
สะกดคำและแจกรูป ของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

- จรรยา ศรีบัวหลวง. (2559). *การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของผู้เรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด.*
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading.
Promotion).* กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชนาธิป ผลวาวแฉว. (2548). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึก เสริมทักษะการอ่านและ
การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.* วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
วี พรีนซ์ (1991) จำกัด.
- ชลธิดา หงษ์เหม. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด.* วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน.* พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน.* วารสารศิลปการ
ศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-20.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2544). *คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับมัธยมศึกษา.*
กรุงเทพฯ : จูนพับลิชชิ่ง.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). *เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย.* กรุงเทพฯ : หลักพิมพ์.
- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). *ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู
มืออาชีพ.* กรุงเทพฯ : เยลโล่การพิมพ์.
- เดือนจิตร นารา. (2553). *การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ
โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ.* กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ธารอักษร.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). *การสอนภาษาไทย.* กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

- ทิพย์วรรณ สิทธีวงศ์. (2559). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ทิตินา แคมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2551). *รูปแบบการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). *Mind Map กับการศึกษาและการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว.
- ัญญา ผลอนันต์. (2541). *ใช้หัวลุย : Mind Map ถนนไปสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว.
- ัญญา ผลอนันต์. (2542). *ใช้หัวคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว.
- นิภาพร ขอนโพธิ์. (2557). *การวิจัยการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิภาพร วงษ์ศิลา. (2555). *แบบฝึกทักษะการสะกดคำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เนาวรัตน์ ชื่นมณี. (2540). *การพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เปิดหอย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. (2541). *การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บัวสอน จันทร์แดง. (2552). *แบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ทุ่งแปลงร่าง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2557). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยและสถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มปป.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). *ลักษณะและการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประวีณา เอ็นดู. (2547). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการ อ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2560). *วิจัยการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ พรหมตัน. (2553). *อ่านร้อยแก้วอย่างไรจึงจะได้คุณค่า*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพลินพิศ สุปัญญาบุตร. (2550). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). *การส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มนธิรา ภูมิลี. (2557). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มะลิ อัจฉิชัย. (2551). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย การ สะกดคำยาก เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน แม่กตแม่กบ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

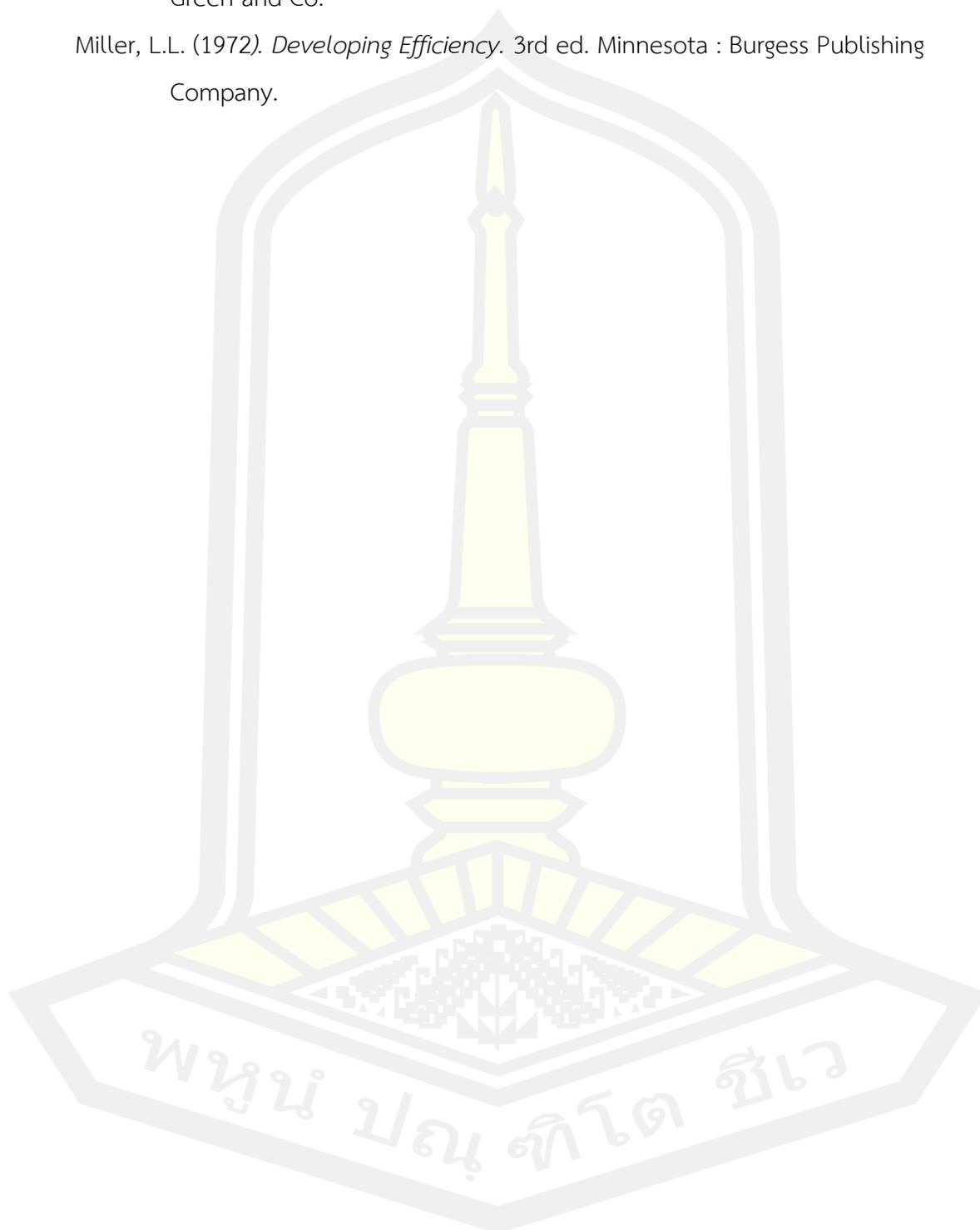
- มิตรถาวร คำภูษา. (2555). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่านและสะกดคำยาก ของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ระวีวรรณ ศรีศรีรัมย์. (2551). เทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี. (2562). งานวัดผลและประเมินผล โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี.
- ลักขณา ไททอง. (2555). การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506711 สัมมนาหลักสูตรและการสอนวิชาภาษาไทย. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2547). นวัตกรรมทางการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ช้างทอง.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สกุณา เลิกนอก. (2555). ผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2549). การเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ของสมอง. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สมปัด ตัญถียรรัตน์. (2531). การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

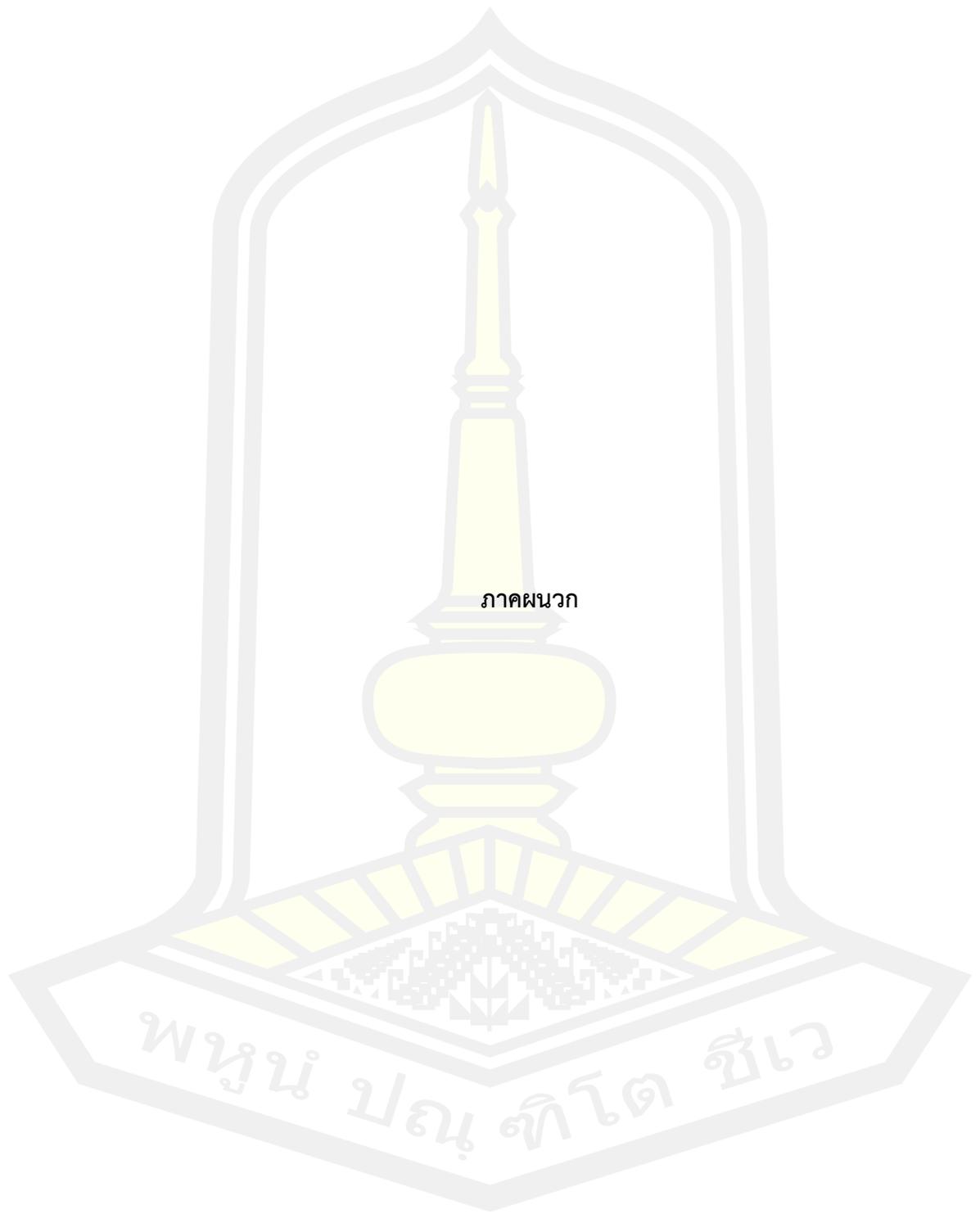
- สมร คงเมือง. (2558). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา ตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมศักดิ์ สีนธระเวชญ์. (2542). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาน ถาวรรัตนวิช. (2541). *ผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนา การวัด และประเมินคุณ. ลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *เพื่อนคู่คิด มิตรคู่ครู แนวทางการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2551). *หนังสืออ่านเสริมทักษะอ่านคล่อง อ่านเร็วภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพล วังสินธ์. (2536). *การจัดทำแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. สารพัฒนาหลักสูตร, 12(114), 5-9, เมษายน-พฤษภาคม*.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *ครบเครื่องเรื่องการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *20 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม การเรียนรู้โดยการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดเชิงมโนทัศน์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เสน่ห์ ทิมสุกใส. (2542). *พฤติกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต*. นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

- เสาวลักษณ์ ทรองจิตร. (2547). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรรัตน์ พิศฐาน. (2552). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง การสะกดคำ ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). *การทดสอบและประเมิน ผลการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุษา ชันแข็ง. (2545). *การศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชา ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Ahmed, S.T. (2014). The Development of Phonemic and Orthographic Spelling Patterns : A Method for Assessing Spelling Knowledge in Children in Grades two Through Five. *Dissertation Abstract International*, 61(6), 3032-B, December,
- Bouchard, D. (2013). *The Nature and Origin of Language*. Oxford : Oxford University Press.
- Brown, R. (2017). Comprehension strategies instruction for learners of English: Where we have been, where we are now, where we still might go. In S. E. Israeli (Ed.), *Handbook of research on reading comprehension* (pp. 543–567). New York, NY : The Guilford Press.
- Buzan, T. (1991). *Use Both Sides of Your Brain*. New York : Penguin Group.
- Edgar, D. (1969). *Audiovisual method in teaching*. New York : The Dryden Press.
- Fisher, D.F. and Peter, C.W. (1981). *Comprehension and the Component Reader : Inter-Specialty Perspectives*. New York : Praeger Publisher.
- Goodman, Y. (1980). The roots of literacy. In M Douglass (Ed.) *Claremont Reading Conference Forty-Fourth Yearbook*. Claremount, CA : The Claremont Reading.

Harris, A.J. (1956). *How to increase reading ability*. 3rd ed. New York : Longmans Green and Co.

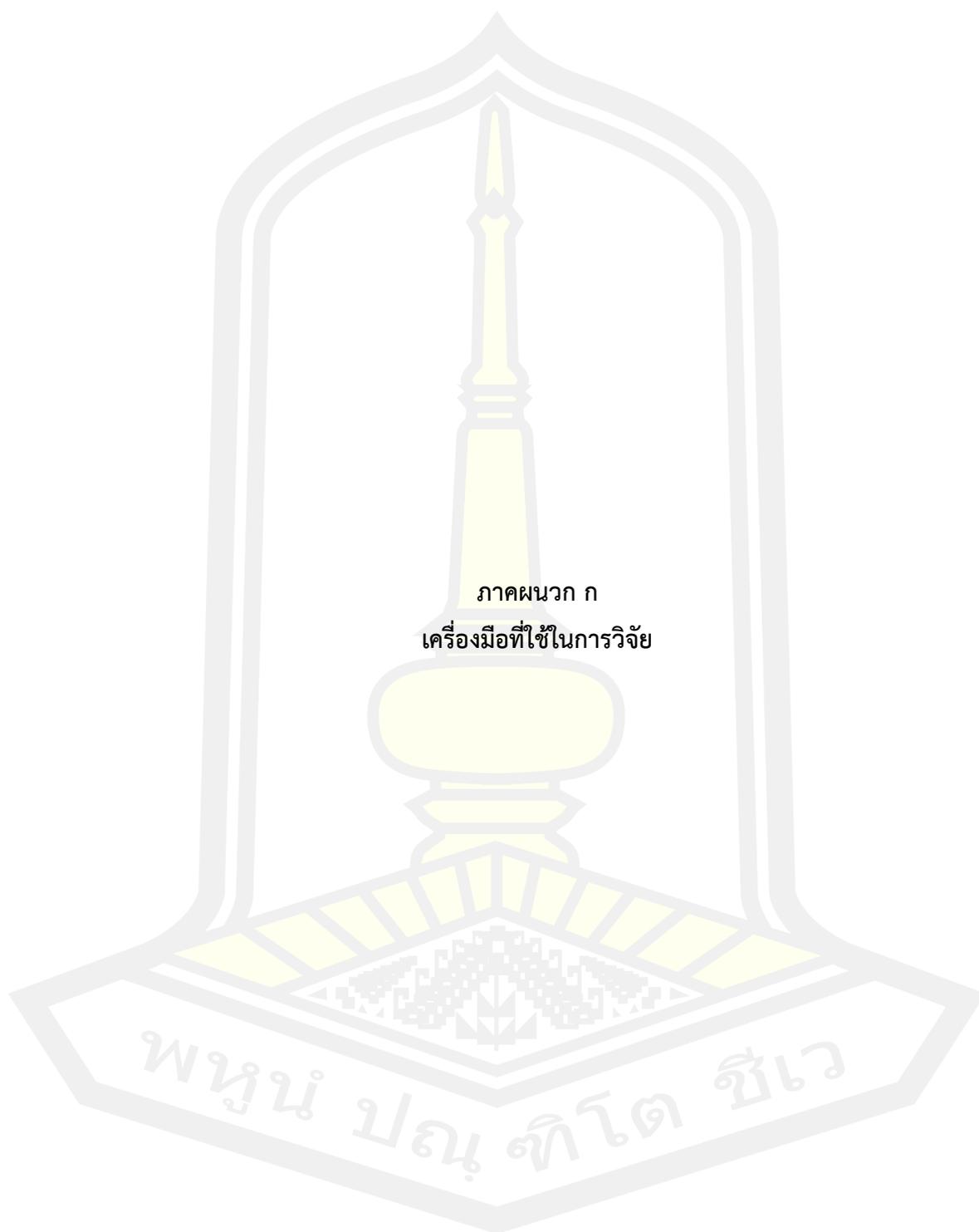
Miller, L.L. (1972). *Developing Efficiency*. 3rd ed. Minnesota : Burgess Publishing Company.

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย (ท 11101)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ ภาคเรียนที่ 2/2564

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1/4 เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ เวลา 4 ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวรัตนดิยา ไช้สอย

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป1/1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้นๆ

ท 1.1 ป.1/2 บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

ท 1.1 ป.1/8 มีมารยาทในการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านสะกดคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
จะส่งผลให้เกิดทักษะการอ่านอย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถบอกความหมายและสามารถอ่านออก
เสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์
ที่ถูกต้องได้ (K)

3.2 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์
ได้ถูกต้อง(P)

3.3 นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน(A)

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิดแบบเส้นใยแมงมุม (ทศนา แชมมณี, 2553)

(ชั่วโมงที่ 1-2 : การอ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์)

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอประเด็นปัญหา (10 นาที)

1.1 นักเรียนทำความเข้าใจแผนผังความคิดแบบใยแมงมุมโดยครูเป็นผู้อธิบาย และใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นหลัก ประเด็นย่อย ในการฝึกทักษะหลักของการอ่านสะกดคำที่มีรูปวรรณยุกต์

1.2 ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง วรรณยุกต์ไทย และให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปวรรณยุกต์

ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการกลุ่มและรวบรวมข้อมูล (30 นาที)

2.1 นักเรียนศึกษาการฝึกการอ่านออกเสียง คำที่มีรูปวรรณยุกต์โดยครูเป็นผู้อธิบาย และแนะนำแบบฝึกทักษะการอ่าน วิธีการทำแบบฝึกทักษะ ภาษาไทย พร้อมอธิบายเกณฑ์การวัดและประเมินผลและครูจัดกลุ่มให้นักเรียน 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน

2.2 ครูติดบัตรคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์เป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู สังเกต การเติมตัวสะกดของคำที่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น เตี้ย ปู ยา ต้น ถ้ำ

2.3 นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงและฝึกอ่านสะกดคำ จากบัตรคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ บนกระดานพร้อมกัน เช่น

เตี้ย อ่านว่า ตอ - เอีย - เตีย - ไมโท = เตี้ย

ปู อ่านว่า ปอ - อุ - ปู - ไมเอก = ปู

ยา อ่านว่า ยอ - อา - ยา - ไมเอก = ยา

ต้น อ่านว่า ตอ - โอะ - นอ - ตน - ไมโท = ต้น

ถ้ำ อ่านว่า ถอ - อ้า - ถ้า - ไมโท = จานชาม

2.4 นักเรียนดูตัวอย่างการประสมคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์โดยใช้แผนผังความคิด

2.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มยกตัวอย่างคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ โดยให้ครูช่วยเขียนบนกระดาน ครูตรวจสอบ ความถูกต้องในการเขียนของนักเรียน และให้คำแนะนำหรือเสนอแนะหากนักเรียนมีการเขียนผิดหรือ ออกเสียงผิด

2.6 นักเรียนฝึกการออกเสียงคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์บนกระดานอีกหนึ่งรอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ (30 นาที)

3.1 นักเรียนช่วยกันคิดคำที่มีรูปวรรณยุกต์ เติมลงในแผนผังความคิด แล้วฝึกอ่านพร้อมกัน และอ่านเป็นรายบุคคล

3.2 ครูยกตัวอย่างกลุ่มคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ โดยใช้แผนผังความคิด ติดเป็นตัวอย่าง บนกระดานให้นักเรียนดู เช่น ต้นไม้ ต้มน้ำ ต้มเตี้ยม

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (30 นาที)

- 4.1 ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง กลุ่มคำที่มีรูปวรรณยุกต์
- 4.2 ให้นักเรียนช่วยกันคิดกลุ่มคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ ในรูปแบบแผนผังความคิด แล้วเขียนลงในแบบฝึกทักษะที่ 1
- 4.3 ให้นักเรียนนำกลุ่มคำที่ได้ มานำเสนอหน้าชั้นเรียนละ 1 ประโยคตามความเข้าใจ ของนักเรียนให้ครูและเพื่อนนักเรียนฟัง โดยครูคอยให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 5 ขั้นการนำไปใช้ (20 นาที)

- 5.1 นักเรียนนำคำ หรือกลุ่มคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์มาเติมลงในประโยคให้สมบูรณ์ ตามความเข้าใจของนักเรียน ในแบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง เติมคำที่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

(ชั่วโมงที่ 3-4 : การอ่านสะกดคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์)

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอประเด็นปัญหา (10 นาที)

- 1.1 นักเรียนและครูช่วยกันทำความเข้าใจแผนผังความคิดในรูปแบบแผนผังความคิด แบบใยแมงมุม และใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นหลัก ประเด็นย่อยในการฝึกทักษะหลักของการอ่านสะกดคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์
- 1.2 ครูทบทวนเนื้อหาเรื่อง วรรณยุกต์ไทย และให้นักเรียนสังเกตคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูล (30 นาที)

- 2.1 นักเรียนทำความเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า ในวันนี้จะมีการฝึกการอ่านออกเสียง คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ และแนะนำแบบฝึกทักษะการอ่าน วิธีการทำแบบฝึกทักษะภาษาไทย พร้อมอธิบายเกณฑ์การวัดและประเมินผล และครูจัดกลุ่มให้นักเรียน 2 กลุ่มๆ ละ 3 - 4 คน
- 2.2 ครูติดบัตรคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์เป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู สังเกตการเติม ตัวสะกดของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น ตอ งู สีว มุด ตัว
- 2.3 ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงและฝึกอ่านสะกดคำ จากบัตรคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ บนกระดานพร้อมกัน เช่น

ตอ อ่านว่า ตอ - ออ = เตี้ย

งู อ่านว่า งอ - อุ = งู

สิว อ่านว่า สอ - อี - วอ = สิว

มุด อ่านว่า มอ - อุ - ดอ = มุด

ตัว อ่านว่า ตอ - อัว = ตัว

2.4 นักเรียนดูตัวอย่างการประสมคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์โดยใช้แผนผังความคิด

2.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มยกตัวอย่างคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ โดยให้ครูช่วยเขียนบนกระดาน ครูตรวจสอบ ความถูกต้องในการเขียนของนักเรียน และให้คำแนะนำหรือเสนอแนะหากนักเรียนมีการเขียนผิดหรือ ออกเสียงผิด

2.6 นักเรียนฝึกการออกเสียงคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์บนกระดานอีกหนึ่งรอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างองค์ความรู้ (30 นาที)

3.1 นักเรียนช่วยกันคิดคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ เติมลงในแผนผังความคิดแล้วฝึกอ่านพร้อมกัน และอ่านเป็นรายบุคคล

3.2 ครูยกตัวอย่างกลุ่มคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ โดยใช้แผนผังความคิดติดเป็นตัวอย่างบน กระดานให้นักเรียนดู เช่น กาแฟ มะลิ ดอกเข็ม

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (30 นาที)

4.1 ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง กลุ่มคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

4.2 ให้นักเรียนช่วยกันคิดกลุ่มคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ในรูปแบบแผนผังความคิดแล้วเขียนลงในแบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง กลุ่มคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

4.3 ให้นักเรียนนำกลุ่มคำที่ได้ มานำเสนอหน้าชั้นเรียนละ 1 ประโยคตามความเข้าใจของนักเรียนให้ครูและเพื่อนนักเรียนฟัง โดยครูคอยให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 5 ขั้นการนำไปใช้ (20 นาที)

5.1 นักเรียนนำคำ หรือกลุ่มคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์มาเติมลงในประโยคให้สมบูรณ์ตามความเข้าใจของนักเรียน ในแบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง เติมคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

5.1 รูปภาพวรรณยุกต์ เอก โท ตรี จัตวา

5.2 บัตรคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์

5.3 บัตรคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

5.4 แผนผังความคิด

5.5 หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด หลักภาษา ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 1

5.6 บัญชีคำพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

6.1 แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง กลุ่มคำที่มีรูปวรรณยุกต์

6.2 แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง เติมคำที่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

6.3 แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง กลุ่มคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

6.4 แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง เติมคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

6.5 แบบทดสอบ เรื่องการอ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์

7. การวัดและประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้องได้	การทดสอบ การอ่านคำและบอกความหมาย คำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	แบบทดสอบการอ่านคำและบอกความหมาย คำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	นักเรียนได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ได้	การทำแบบฝึกทักษะ การอ่านเรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	แบบฝึกทักษะ การอ่านเรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์และคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	นักเรียนได้คะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป
3. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน	การสังเกตพฤติกรรม การอ่านของนักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	นักเรียนมีผล การประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

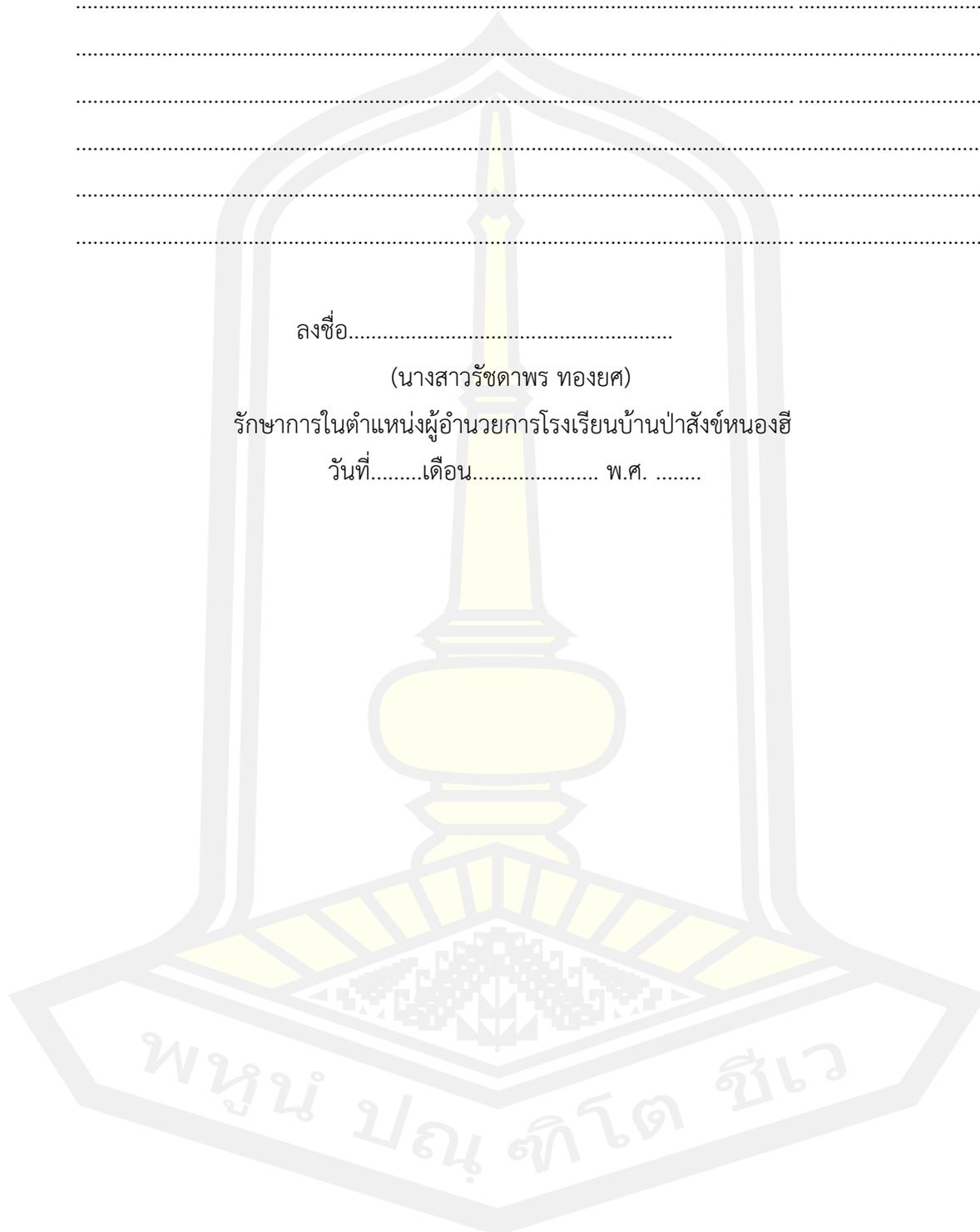
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัชดาพร ทองยศ)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

บันทึกหลังการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

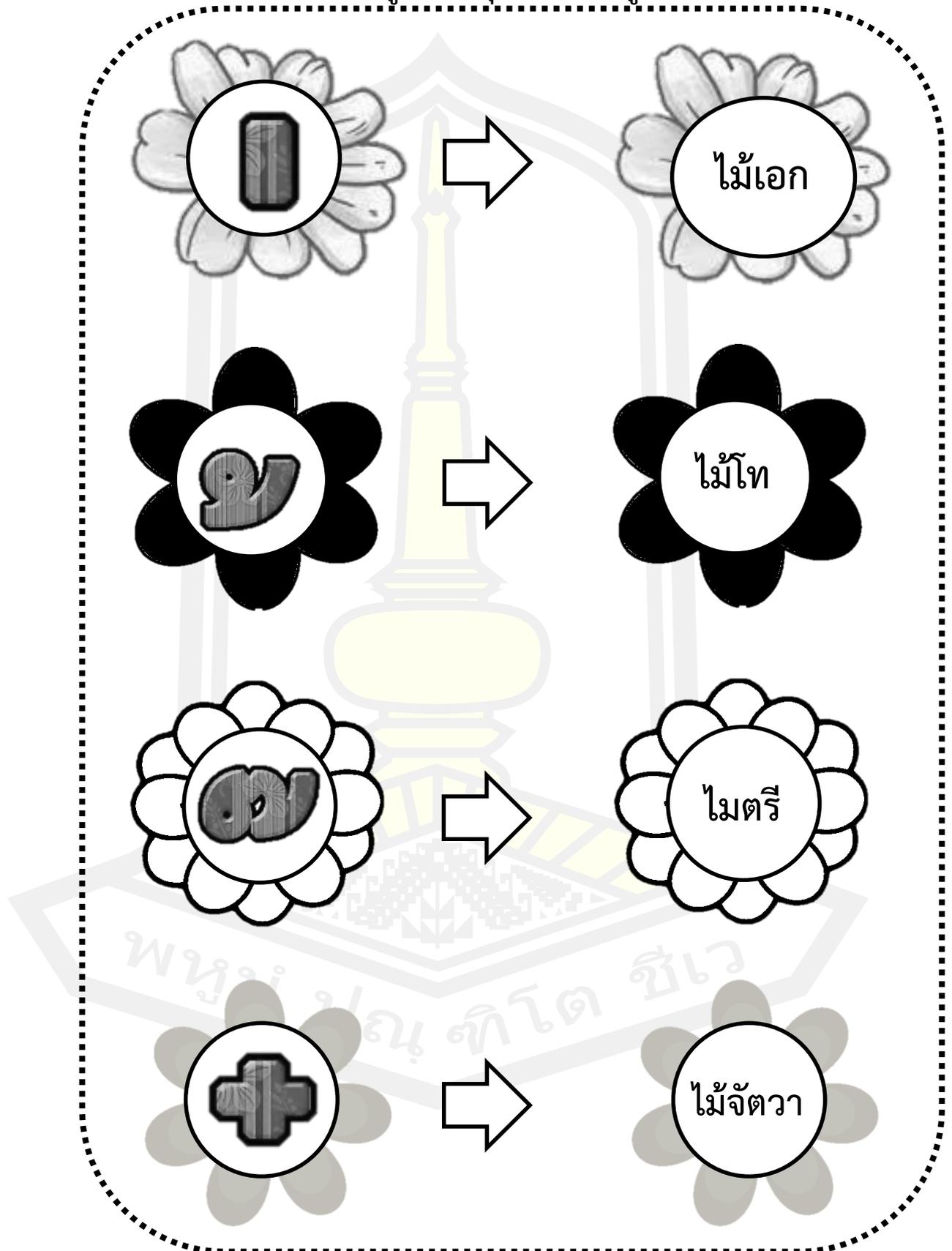
(นางสาวรัตนติยา ใสสอย)

ครู คศ.1

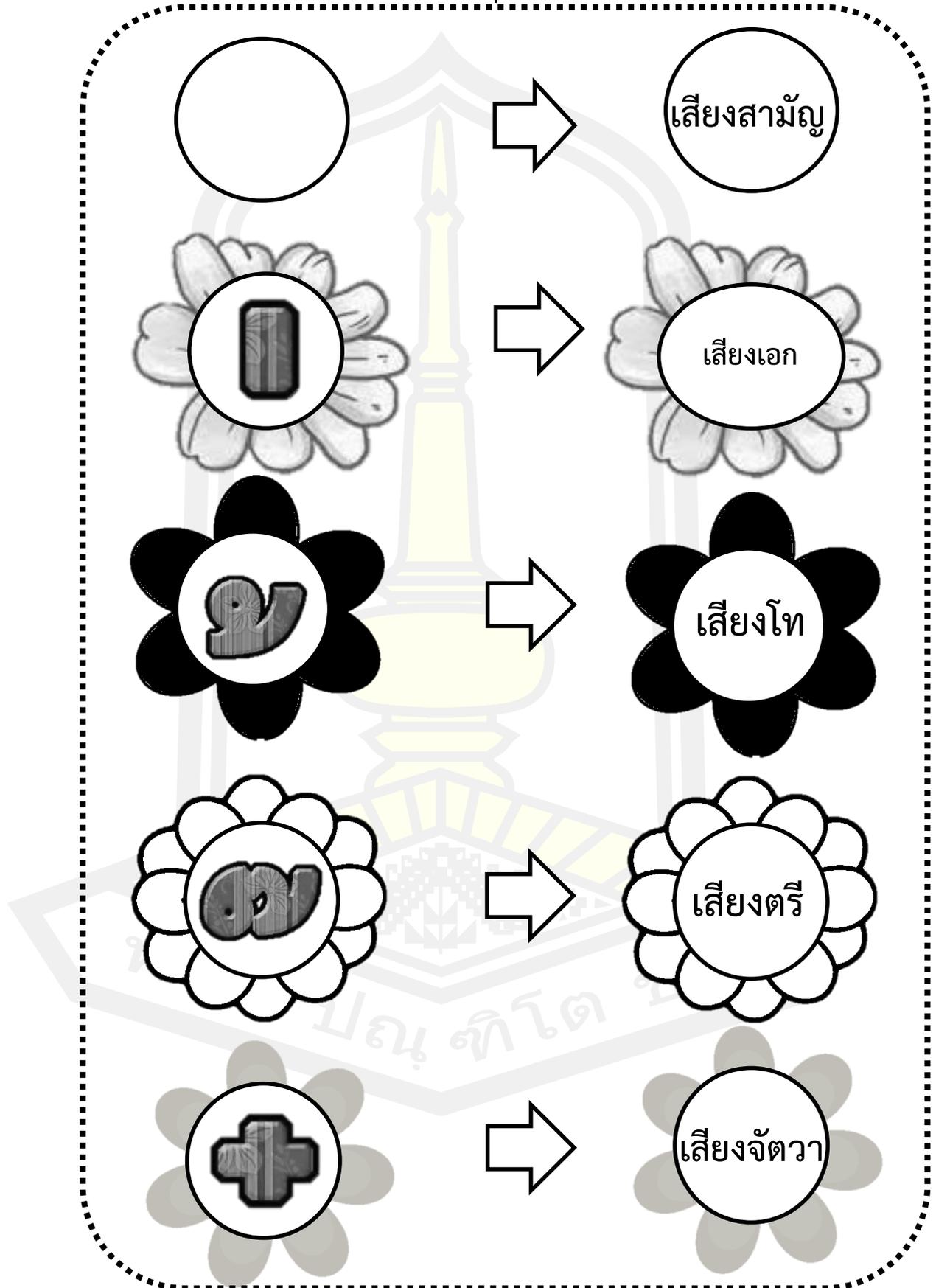
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

พหุบัน ปณุ ทิโต ชิวเว

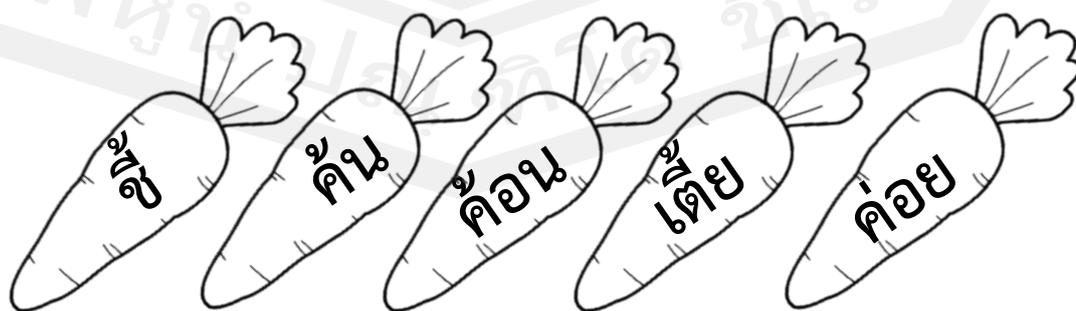
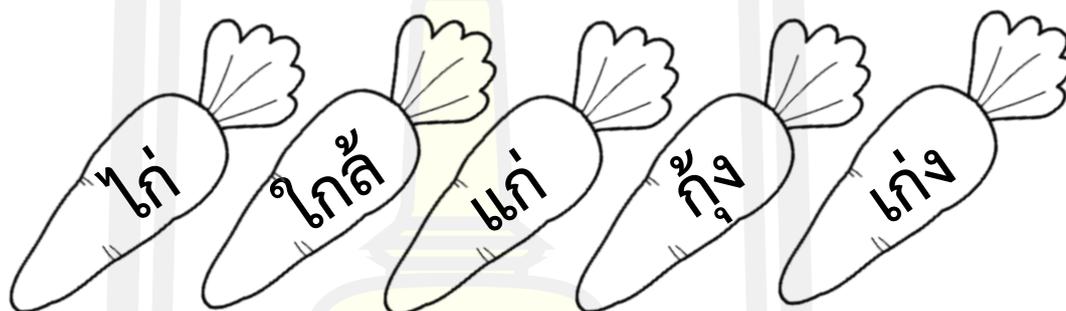
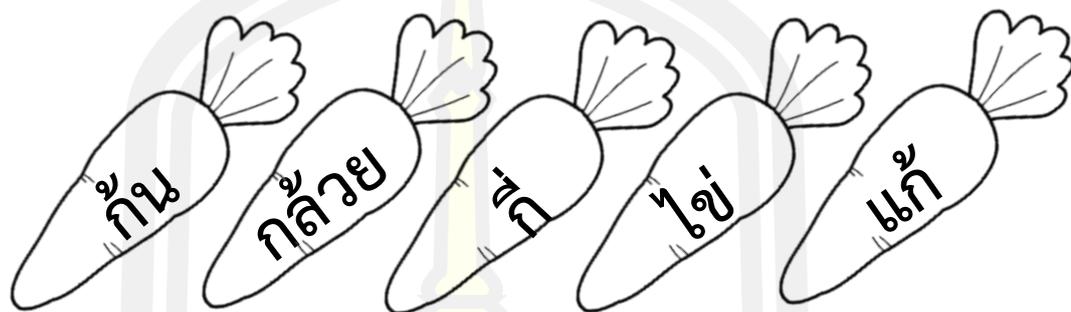
ตัวอย่าง รูปวรรณยุกต์ไทย มี 4 รูป

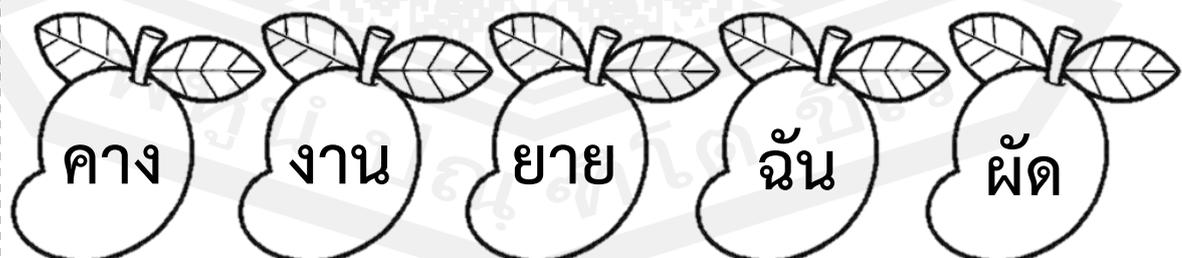
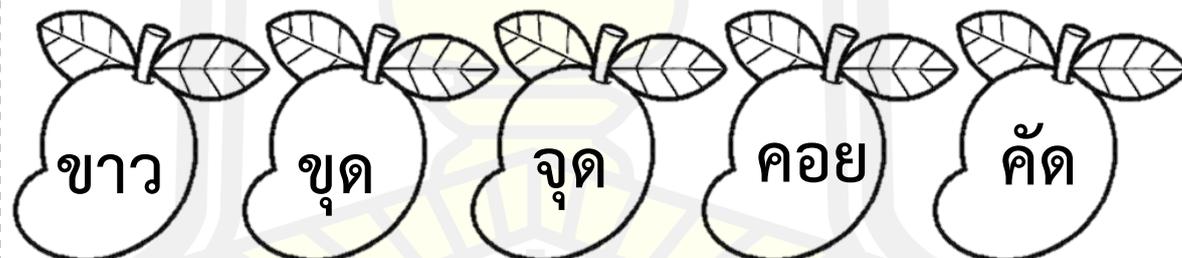
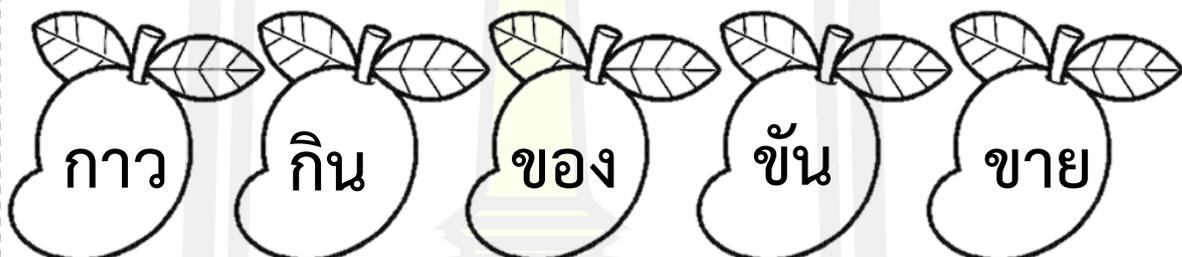
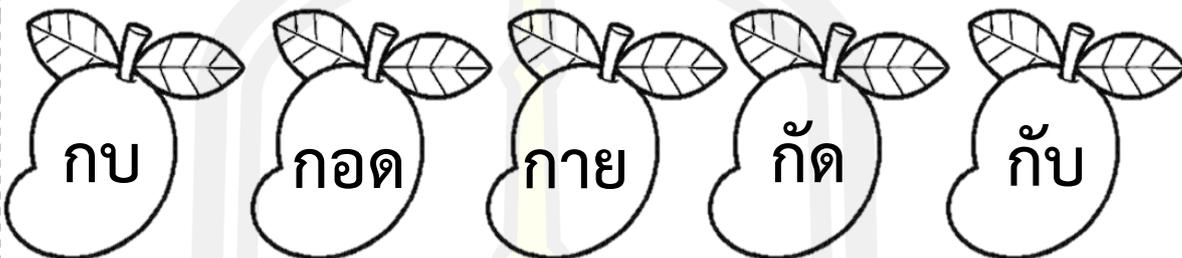
ตัวอย่าง เสียงวรรณยุกต์ไทย มี 5 เสียง

ตัวอย่างบัตรคำ
คำที่มีรูปวรรณยุกต์

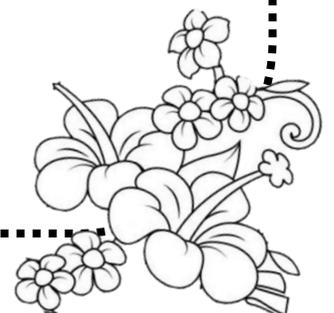

ตัวอย่างบัตรคำ
คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

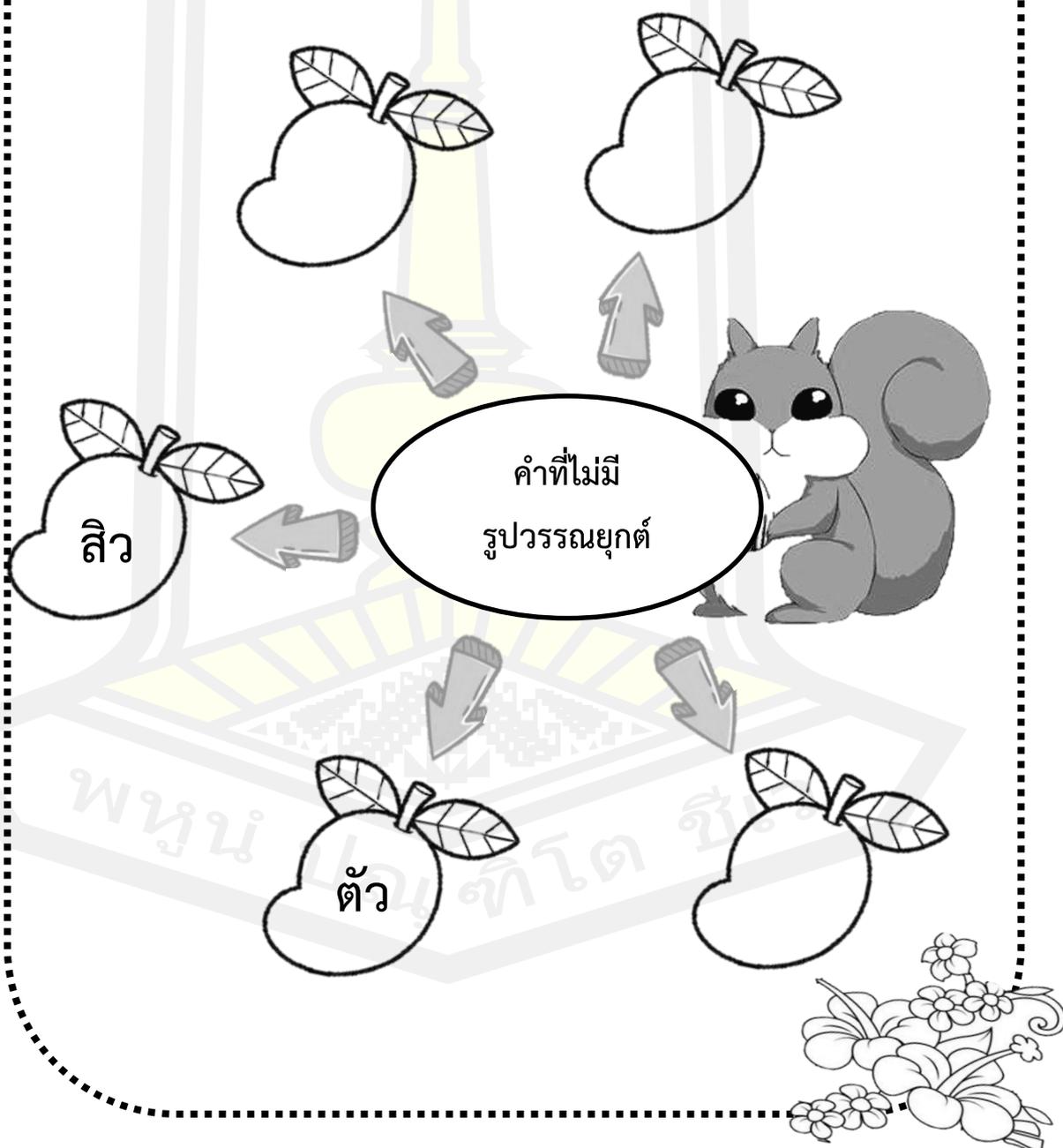
ตัวอย่างการประสมคำ
คำที่มีรูปวรรณยุกต์
โดยใช้แผนผังความคิด

คำชี้แจง : ครูคิดหรือเขียนตัวอย่างการประสมคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์บนกระดาน แล้วให้นักเรียน
ช่วยกันคิดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์เติมคำลงในรูปแบบแผนผังความคิดบนกระดานและ
ฝึกอ่านพร้อมกัน

ตัวอย่างการประสมคำ
คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์
โดยใช้แผนผังความคิด

คำชี้แจง : ครูคิดหรือเขียนตัวอย่างการประสมคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์บนกระดาน
แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์เติมคำลงในรูปแบบ
แผนผังความคิดบนกระดานและฝึกอ่านพร้อมกัน

ตัวอย่างการประสมกลุ่มคำ
คำที่มีรูปวรรณยุกต์
โดยใช้แผนผังความคิด

คำชี้แจง : ครูคิดหรือเขียนตัวอย่างการประสมกลุ่มคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์บนกระดาน แล้วให้นักเรียน
ช่วยกันคิดกลุ่มคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์เติมกลุ่มคำลงในรูปแบบแผนผังความคิดบนกระดาน
และฝึกอ่านพร้อมกัน

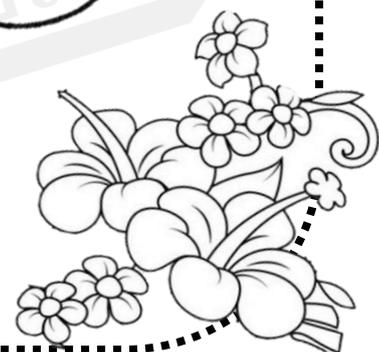
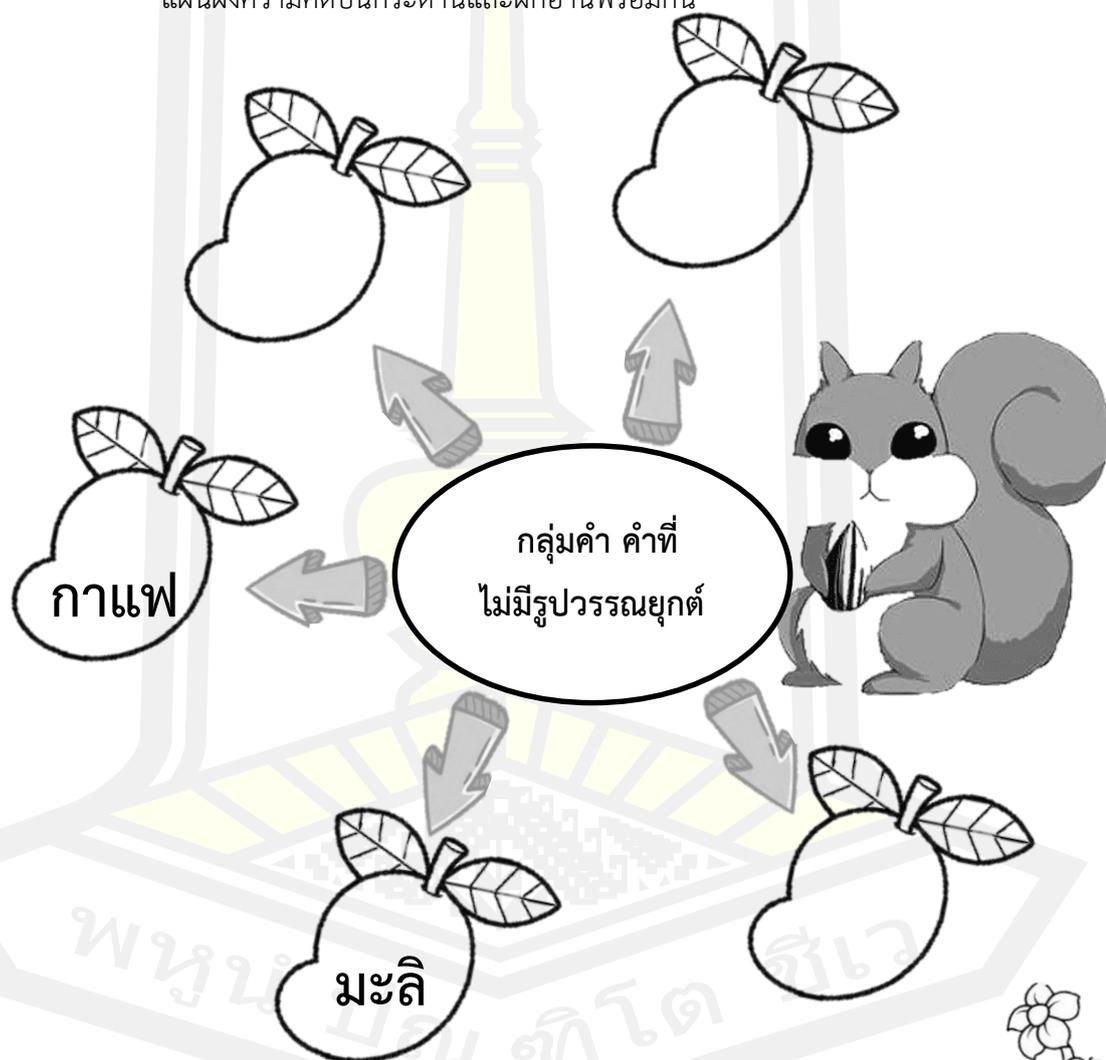

ตัวอย่างการประสมกลุ่มคำ

คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

โดยใช้แผนผังความคิด

คำชี้แจง : ครูคิดหรือเขียนตัวอย่างการประสมกลุ่มคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์บนกระดาน
แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดกลุ่มคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์เติมกลุ่มคำลงในรูปแบบ
แผนผังความคิดบนกระดานและฝึกอ่านพร้อมกัน

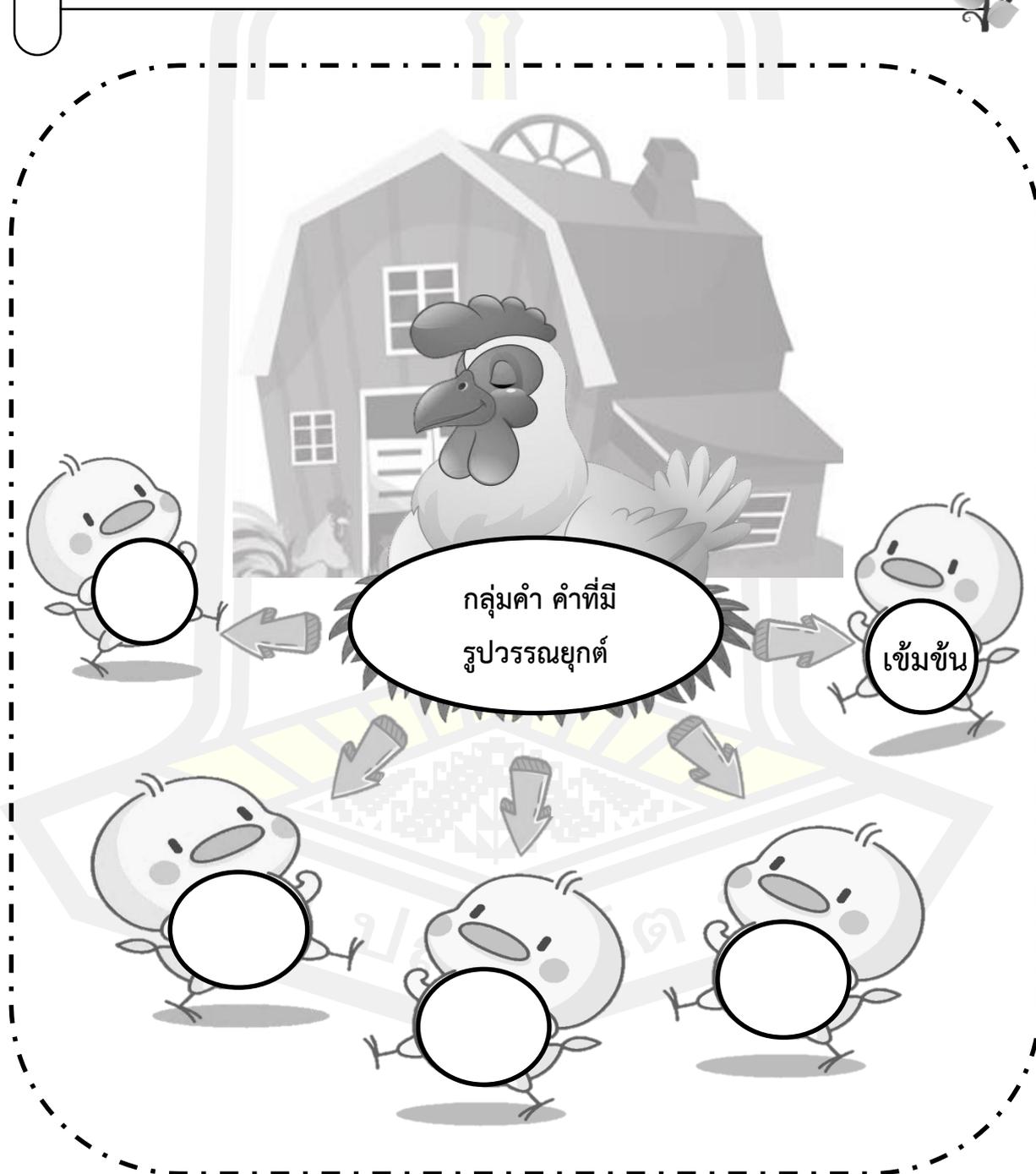

แบบฝึกหัดที่ 1 เรื่อง กลุ่มคำที่มีรูปวรรณยุกต์

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พศ. ....

คำชี้แจง : จงเติมกลุ่มคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ลงในแผนผังความคิดตามที่กำหนดให้ถูกต้อง

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่องกลุ่มคำที่มีรูปวรรณยุกต์

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
อ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์	อ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ ผิด 1-2 คำ	อ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ ผิด 3-4 คำ	อ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์ มากกว่า 5 คำขึ้นไป
การเขียนผังความคิด (Mind Mapping)	ผังความคิดมีความสัมพันธ์กันระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย มีรายละเอียดที่ครบถ้วน และตกแต่งสวยงาม	ผังความคิดมีความสัมพันธ์กันระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย แต่มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน และไม่ได้ตกแต่งให้สวยงาม	ผังความคิดไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน และไม่ได้ตกแต่งให้สวยงาม
การการประยุกต์ใช้ (Apply)	นำคำที่อ่านสะกดคำจากคำที่มีรูปวรรณยุกต์มาเขียนเป็น กลุ่มคำและประโยคได้ถูกต้อง เรียงลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง ไม่วกวน ชัดเจน มีความสมบูรณ์ และสื่อความหมายได้	นำคำที่อ่านสะกดคำจากคำที่มีรูปวรรณยุกต์มาเขียนเป็น กลุ่มคำและประโยคได้ถูกต้อง ครอบคลุมถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่เรียงลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง มีความวกวน	นำคำที่อ่านสะกดคำจากคำที่มีรูปวรรณยุกต์มาเขียนเป็น กลุ่มคำและประโยคไม่ถูกต้อง และเรียงลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก

คะแนน 7 – 6 คะแนน อยู่ในระดับ ดี

คะแนน 5 – 0 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้

แบบฝึกหัดที่ 2 เรื่อง เต็มคำที่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พศ. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำคำ ที่มีรูปวรรณยุกต์ ที่กำหนดให้ เต็มลงในช่องว่างของประโยคให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน)

ไม้เท้า

มือค้ำ

เล้าไก่

แต่เช้า

แม่ค้ำ

ทำน้ำ

1. ผู้แต่่าใช้ไม้เ้าทำ

2. แม่เก็บไข่ไก่มาจาก

3. พี่ชายของฉันจอดเรือไว้ที่

ฝั่งโน้น

4. ป้าแดงเป็น

ขายของอยู่ที่ตลาด

5. สุดาชอบตื่นนอน

เพราะอากาศสดชื่น

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2 เรื่อง เติมคำที่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำคำ ที่มีรูปวรรณยุกต์ ที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างของประโยคให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน)

ไม้เท้า   มือค้ำ   เล้าไก่
แต่เช้า   แม่ค้ำ   ทำน้ำ

1. ผู้เฒ่าใช้ไม้เท้า ..... ไม้เท้า

2. แม่เก็บไข่ไก่มาจาก ..... เล้าไก่

3. พี่ชายของฉันจอดเรือไว้ที่ ..... ทำน้ำ ..... ฝั่งโน้น

4. ป้าแดงเป็น ..... แม่ค้ำ ..... ชายของอยู่ที่ตลาด

5. สุดาชอบตื่นนอน ..... แต่เช้า ..... เพราะอากาศสดชื่น

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง เต็มคำที่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

ใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการเขียนตามระดับคะแนน (Rubric Scores) ดังนี้
(1 คำ คะแนนเต็ม 2 คะแนน ซึ่งทั้งหมดมี 5 คำ รวมเป็น 10 คะแนน)

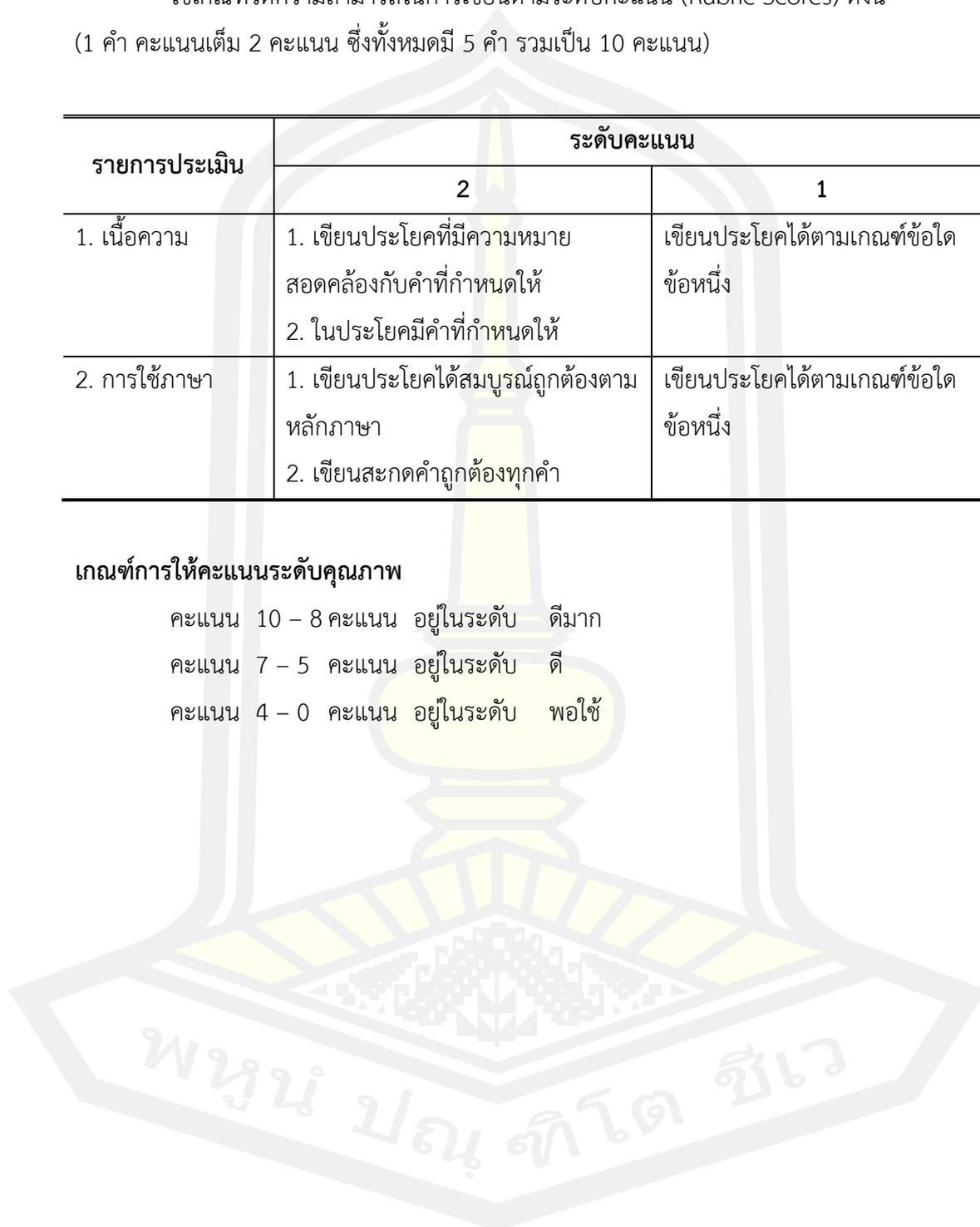
รายการประเมิน	ระดับคะแนน	
	2	1
1. เนื้อความ	1. เขียนประโยคที่มีความหมาย สอดคล้องกับคำที่กำหนดให้ 2. ในประโยคมีคำที่กำหนดให้	เขียนประโยคได้ตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง
2. การใช้ภาษา	1. เขียนประโยคได้สมบูรณ์ถูกต้องตามหลักภาษา 2. เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนประโยคได้ตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 10 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก

คะแนน 7 – 5 คะแนน อยู่ในระดับ ดี

คะแนน 4 – 0 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้

แบบฝึกหัดที่ 3 เรื่อง กลุ่มคำที่ไม่มีวรรณยุกต์

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง : จงเติมคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ลงในแผนผังความคิดตามที่กำหนดให้
(ข้อละ 2 คะแนน)

กลุ่มคำที่ไม่มี
รูปวรรณยุกต์

นิทาน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่องกลุ่มคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
อ่านสะกดคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	อ่านสะกดคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ผิด 1-2 คำ	อ่านสะกดคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ผิด 3-4 คำ	อ่านสะกดคำ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ผิดมากกว่า 5 คำขึ้นไป
การเขียนผังความคิด (Mind Mapping)	ผังความคิดมีความสัมพันธ์กันระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย มีรายละเอียดที่ครบถ้วน และตกแต่งสวยงาม	ผังความคิดมีความสัมพันธ์กันระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย แต่มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน และไม่ได้ตกแต่งให้สวยงาม	ผังความคิดไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรอง และประเด็นย่อย มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน และไม่ได้ตกแต่งให้สวยงาม
การการประยุกต์ใช้ (Apply)	นำคำที่อ่านสะกดคำจากคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์มาเขียนเป็นกลุ่มคำและประโยคได้ถูกต้อง เรียงลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง ไม่วกวน ชัดเจน มีความสมบูรณ์ และสื่อความหมายได้	นำคำที่อ่านสะกดคำจากคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ มาเขียนเป็นกลุ่มคำและประโยคได้ถูกต้อง ครอบคลุมถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่เรียงลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง มีความวกวน	นำคำที่อ่านสะกดคำจากคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ มาเขียนเป็นกลุ่มคำและประโยคไม่ถูกต้อง และเรียงลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก

คะแนน 7 – 6 คะแนน อยู่ในระดับ ดี

คะแนน 5 – 0 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้

แบบฝึกหัดที่ 4 เรื่อง เติมคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่าง
ของประโยคให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน)

กระจก

กาแพ

มะยม

กะทิ

คุณยาย

ไถนา

1. เราเรียกแม่ ของแม่เราว่า .....

2. มานี้ใช้ .....

ทำขนมไทย

3. สุดาชอบกิน .....

เพราะชอบผลไม้ที่มีรสชาติเปรี้ยว

4. ลุงดำชอบดื่ม .....

เป็นประจำทุกเช้า

5. คุณตาใช้วัว .....

เพื่อเตรียมดินสำหรับปลูกข้าวในปีนี้

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 4 เรื่อง เต็มคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ลงในประโยค

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ที่กำหนดให้ เต็มลงในช่องว่าง
ของประโยคให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน)

กระจก กาแฟ มะยม
กะทิ คุณยาย ไถนา

1. เราเรียกแม่ ของแม่เราว่า

คุณยาย

2. มานี้ใช้

กะทิ

ทำขนมไทย

3. สุกดาชอบกิน

มะยม

เพราะชอบผลไม้ที่มีรสชาติเปรี้ยว

4. ลุงดำชอบดื่ม

กาแฟ

เป็นประจำทุกเช้า

5. คุณตาใช้วัว

ไถนา

เพื่อเตรียมดินสำหรับปลูกข้าวในปี

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่องคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

ใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการเขียนตามระดับคะแนน (Rubric Scores) ดังนี้

(1 คำ คะแนนเต็ม 2 คะแนน ซึ่งทั้งหมดมี 5 คำ รวมเป็น 10 คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน	
	2	1
1. เนื้อความ	1. เขียนประโยคที่มีความหมาย สอดคล้องกับคำที่กำหนดให้ 2. ในประโยคมีคำที่กำหนดให้	เขียนประโยคได้ตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง
2. การใช้ภาษา	1. เขียนประโยคได้สมบูรณ์ถูกต้องตามหลักภาษา 2. เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนประโยคได้ตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 10 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก

คะแนน 7 – 5 คะแนน อยู่ในระดับ ดี

คะแนน 4 – 0 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้

พหุ ประถมศึกษา

แบบทดสอบ เรื่องการอ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์

ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษร ก ข ค ที่ถูกที่สุดเพียง

คำตอบเดียวให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ข้อใดผันวรรณยุกต์ถูกต้อง

ก. กา - ก่า - ก้า - ก๊า - ก๋า

ข. กา - ก่า - ก้า - ก๊า - ก๋า

ค. กา - ก่า - ก้า - ก๊า - ก๋า

2. คำในภาพมีเสียงวรรณยุกต์ใด

ก. เสียงสามัญ ข. เสียงเอก ค. เสียงจัตวา

3. คำในภาพมีเสียงวรรณยุกต์ใด

ก. เสียงเอก ข. เสียงโท ค. เสียงตรี

4. คำใดใช้รูปวรรณยุกต์ถูกต้องทุกคำ

ก. เก่าอี้ ข. กล้องข้าว ค. ไข่ตุ๋น

5. คำใดใช้รูปวรรณยุกต์เอกถูกต้องทุกคำ

ก. ไข่แล้ว ข. ไข่ไก่ ค. ไม่ได้

6. คำใดใช้รูปวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง

ก. ชิงช้า   ข. น้ำต   ค. ม่าวัง

7. คำว่า “ต้นหอม” มีรูปวรรณยุกต์ใด

ก. เอก   ข. โท   ค. ตรี

8. รูปวรรณยุกต์ใด มีรูปร่างเหมือนเลขเจ็ดไทย

ก. ' (ไม้เอก)   ข. ˊ (ไม้โท)   ค. ˋ (ไม้ตรี)

9. คำในข้อใดใช้รูปวรรณยุกต์ตรีไม่ถูกต้อง

ก. น้ะค๊ะ   ข. กู้ก๊ก   ค. เจาะแจ๊ะ

10. คำในข้อใดมีรูปวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 2 คำ

ก. ก้วยจ๊ับ อั้งโล่   ข. ก้วยเตี้ยว เก้ไก่   ค. เฉาก้วย แก้อี้

พหุบุ ปณ จิต ชีเว

เฉลยแบบทดสอบ เรื่องการอ่านสะกดคำ คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์
ชื่อ-สกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวอักษร ก ข ค ที่ถูกต้องที่สุดเพียง
คำตอบเดียวให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ข้อใดผันวรรณยุกต์ถูกต้อง

- ก. กา - ก่า - ก้า - ก๊า - ก๋า
ข. กา - ก่า - ก้า - ก๊า - ก๋า
ค. กา - ก่า - ก๊า - ก้า - ก๋า

2. คำในภาพมีเสียงวรรณยุกต์ใด

- ก. เสียงสามัญ   ข. เสียงเอก   ค. เสียงจัตวา

3. คำในภาพมีเสียงวรรณยุกต์ใด

- ก. เสียงเอก   ข. เสียงโท   ค. เสียงตรี

4. คำใดใช้รูปวรรณยุกต์ถูกต้องทุกคำ

- ก. เก้าอี้   ข. กล้องข่าว   ค. ไข่ตุ๋น

5. คำใดใช้รูปวรรณยุกต์เอกถูกต้องทุกคำ

- ก. ไข่แล้ว   ข. ไข่ไก่   ค. ไข่ต้ม

6. คำใดใช้รูปวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง

ก. ซิงซ่า   ข. น้ำลต   ค. ม่าวี่ง

7. คำว่า “ต้นหอม” มีรูปวรรณยุกต์ใด

ก. เอก   ข. โท   ค. ตรี

8. รูปวรรณยุกต์ใด มีรูปร่างเหมือนเลขเจ็ดไทย

ก. ˊ (ไม้เอก)   ข. ˋ (ไม้โท)   ค. ˊˊ (ไม้ตรี)

9. คำในข้อใดใช้รูปวรรณยุกต์ตรีไม่ถูกต้อง

ก. ณะคะ   ข. กูกัก   ค. เจาะแจ๊ะ

10. คำในข้อใดมีรูปวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 2 คำ

ก. ก้วยจับ   อั้งโล่   ข. ก้วยเตี้ยว   เก้ไก่   ค. เฉาก้วย   แก้อี้

พหุบัน ปณุกิโต ชิว

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : มีมารยาทในการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1/4 เรื่องการอ่านสะกดคำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี

คำชี้แจง : ให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				ผลการประเมิน	
		1. มีสมาธิในการอ่าน	2. นั่งอ่านในท่าที่สุภาพ	3. ไม่รบกวนผู้อื่นขณะอ่าน	4. จับหนังสืออย่างเบามือ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
สรุปผลการประเมินของนักเรียนทั้งหมด							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตันติยา ไข้อย)

เกณฑ์การประเมิน

แสดงพฤติกรรม 4 ข้อ	อยู่ในระดับ ดีมาก
แสดงพฤติกรรม 3 ข้อ	อยู่ในระดับ ดี
แสดงพฤติกรรม 2 ข้อ	อยู่ในระดับ พอใช้
แสดงพฤติกรรม 1 ข้อหรือไม่แสดง	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

โดยเกณฑ์ผ่าน คือ นักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสะกดคำ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ข้อที่ 1-20 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนด ภายในเวลา 10 นาที

เจ้าชาย

ชั่วโมง

ไขไก่

นิทาน

เสาเอก

คนเดียว

อย่างนี้

แข็งแรง

น้ำตาล

ลำธาร

กราบพระ

ใบกะเพรา

วงกลม

ทะเลทราย

พุทรา

สมุด

สีเหลือง

อุงุ่น

ขนมจีน

ตลาด

พูนุ ปณุ ทิโต ชีเว

แบบบันทึกคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสะกดคำ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้และให้กรรมการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน
หลังคำที่นักเรียนอ่านถูก ใส่เครื่องหมาย X ในช่อง หลังคำที่นักเรียนอ่านผิด

ข้อ	คำ	อ่านว่า	อ่านถูก ☒	ลักษณะคำตามขอบข่ายสาระ
			อ่านผิด ☒	
1	เจ้าฟ้า	เจ้า - ฟ้า	☐	คำที่มีวรรณยุกต์
2	ชั่วร้าย	ชั่ว - ร้าย	☐	คำที่มีวรรณยุกต์
3	ไขไก่	ไข - ไก่	☐	คำที่มีวรรณยุกต์
4	นิทาน	นิ - ทาน	☐	คำที่ไม่มีวรรณยุกต์
5	เสเอก	เส - เอก	☐	คำที่ไม่มีวรรณยุกต์
6	คนเดียว	คน - เดียว	☐	คำที่สะกดตรงตามมาตรา
7	ผมสั้น	ผม - สั้น	☐	คำที่สะกดตรงตามมาตรา
8	แข็งแรง	แข็ง - แรง	☐	คำที่สะกดตรงตามมาตรา
9	น้ำตาล	น้ำ - ตาน	☐	คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา
10	ลำธาร	ลำ - ทาน	☐	คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา
11	กราบพระ	กราบ - พระ	☐	คำควบกล้ำแท้
12	ใบกะเพรา	ใบ - กะ - เพรา	☐	คำควบกล้ำแท้
13	วงกลม	วง - กลม	☐	คำควบกล้ำแท้
14	ทะเลทราย	ทะ - เล - ซาย	☐	คำควบกล้ำไม่แท้
15	พุทรา	พุต - ซา	☐	คำควบกล้ำไม่แท้
16	สมุด	สะ - มุด	☐	คำที่มีอักษรนำ
17	สีเหลือง	สี - เหลือง	☐	คำที่มีอักษรนำ
18	อุงุ่น	อะ - หุ่น	☐	คำที่มีอักษรนำ
19	ขนมจีน	ชะ - หมม - จีน	☐	คำที่มีอักษรนำ
20	ตลาด	ตะ - หลาด	☐	คำที่มีอักษรนำ

แบบบันทึกคะแนนการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด

เลขที่	คะแนน																				รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	15
2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	17
3	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	17
4	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	16
5	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	15
6	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	15
7	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	13
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	18
รวม	7	7	8	6	7	7	5	7	7	6	7	5	7	5	4	6	7	6	6	6	126

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณฺ ปณฺ ทิตโต สีเว

ตาราง 8 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้
ที่ 1 เรื่อง การอ่านสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนผัง
ความคิด

รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่				รวม	$\bar{X}$	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4			
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง.....	4.60	4.60	4.80	4.80	18.80	4.70	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....	4.80	4.60	4.60	4.60	18.60	4.65	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.70	4.60	4.70	4.70	18.70	4.67	มากที่สุด
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย.....	4.80	4.80	4.80	4.80	19.20	4.80	มากที่สุด
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	4.60	4.60	4.60	4.60	18.40	4.60	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.70	4.70	4.70	4.70	18.80	4.70	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....	4.80	4.80	4.60	4.60	19.20	4.80	มากที่สุด
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	4.60	4.60	4.60	4.60	18.80	4.70	มากที่สุด
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้.....	4.60	4.60	4.60	4.80	18.60	4.65	มากที่สุด
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้.....	4.60	4.60	4.80	4.80	18.60	4.65	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.65	4.65	4.75	4.75	18.80	4.75	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน.....	4.80	4.80	4.60	4.80	19.00	4.75	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	4.80	4.80	4.60	4.80	19.00	4.75	มากที่สุด
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน.....	4.60	4.60	4.60	4.60	18.40	4.60	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.73	4.73	4.60	4.73	18.80	4.70	มากที่สุด
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	4.60	4.60	4.60	4.80	18.60	4.65	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....	4.60	4.80	4.80	4.60	18.80	4.70	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับเวลา.....	4.60	4.60	4.60	4.60	18.40	4.60	มากที่สุด
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านสะกดคำ	4.80	4.80	4.80	4.60	19.00	4.75	มากที่สุด
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ แบบแผนผังความคิด.....	4.60	4.80	4.60	4.60	18.60	4.65	มากที่สุด
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้.....	4.60	4.60	4.60	4.60	18.40	4.60	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่				รวม	$\bar{X}$	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4			
เฉลี่ย	4.63	4.70	4.66	4.63	18.63	4.65	มากที่สุด
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	4.60	4.80	4.40	18.40	4.60	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้....	4.80	4.60	4.60	4.20	18.20	4.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.70	4.60	4.70	4.30	18.30	4.57	มากที่สุด
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	4.60	4.80	4.80	19.00	4.75	มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้...	4.60	4.60	4.80	4.60	18.60	4.65	มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้.....	4.80	4.80	4.60	4.80	19.00	4.75	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.73	4.66	4.73	4.73	18.86	4.71	มากที่สุด
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	4.80	4.80	4.80	19.20	4.80	มากที่สุด
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความ เหมาะสม.....	4.60	4.60	4.80	4.80	18.80	4.70	มากที่สุด
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	4.60	4.60	4.60	4.80	18.60	4.65	มากที่สุด
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผล ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะ พิสัย และจิตพิสัย.....	4.60	4.60	4.80	4.60	18.60	4.65	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.65	4.65	4.75	4.75	18.80	4.70	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	121.60	121.4	122.20	121.60	486.60	121.70	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้งหมด	4.67	4.66	4.70	4.67	18.71	4.68	มากที่สุด

ตาราง 9 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการอ่าน
 สกศคำโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ข้อสอบ ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
7	+1	0	0	+1	0	2	0.40	ใช้ไม่ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
14	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
24	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
29	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
30	0	+1	0	+1	0	2	0.40	ใช้ไม่ได้

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านทั้งฉบับ

ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.75	0.50	11	0.63	0.50
2	0.38	0.75	12	0.63	0.75
3	0.75	0.50	13	0.75	0.50
4	0.63	0.75	14	0.63	0.75
5	0.63	0.75	15	0.63	0.75
6	0.75	0.50	16	0.63	0.75
7	0.63	0.25	17	0.63	0.50
8	0.63	0.50	18	0.75	0.50
9	0.75	0.75	19	0.75	0.50
10	0.75	0.75	20	0.63	0.75

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว1153 วันที่ 9 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เมืองเฉลิม

ด้วย นางสาวรัตนติยา ไข่มวย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว1553 วันที่ 9 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อหันทรี พูลพุดรา

ด้วย นางสาวรัตนติยา ไข่ม้อย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว1553

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศาสริสา สุขคง

ด้วย นางสาวรัตนติยา ใช้สอย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0629534905

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว1553 วันที่ 9 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.จิตตรา พิกุลทอง

ด้วย นางสาวรัตนติยา ใสสอย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว1673

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุภัทรา สฤชชมบัติ

ด้วย นางสาวรัตนัตติยา ไซ้สอย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินดิยะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0629534905

ที่ อว 0605.5(2)/ว1557

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี

ด้วย นางสาวรัตนัตติยา ไข่ม้อย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวรัตนัตติยา ไข่ม้อย เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0629534905

ที่ อว 0605.5(2)/ว1556

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี

ด้วย นางสาวรัตนติยา ไซ้สอย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตยืมจากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวรัตนติยา ไซ้สอย ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0629534905

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวรัตนติยา ใส้สอย
วันเกิด	วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 19 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40260
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านป่าสังข์หนองฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ตำบลดอนช้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2559 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พ.ศ. 2565 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ ปณฺฑิต โท ชีเว